

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΚΩΝ/ΝΟΥ Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

**ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Η ελληνική εμπειρία των τελευταίων τριάντα χρόνων και οι ειδικότερες ρυθμίσεις για τις ιδιωτικές επενδύσεις

ΚΩΝ/ΝΟΥ Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ελληνική εμπειρία των τελευταίων τριάντα χρόνων και οι ειδικότερες ρυθμίσεις για τις ιδιωτικές επενδύσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

α. Ο αρχαίος Έλληνας κυνικός φιλόσοφος Αντισθένης μας κατέλιπε μία σπουδαία «αρχή»: «αρχή παιδεύσεως ονομάτων επίσκεψις». Ακολουθώντας ακριβώς αυτήν την «αρχή» θα δώσουμε εδώ εισαγωγικά την έννοια της περιφερειακής ανάπτυξης, μιά και κατά τον Αριστοτέλη¹ «ορισμός ουσίας τινός γνωρισμός» και ύστερα θα επιχειρήσουμε μιά κατά το δυνατόν πλήρη, αλλά συνοπτική, αναδρομή για να παρουσιάσουμε την ελληνική νομοθετική παραγωγή των τελευταίων τριάντα χρόνων σε θέματα περιφερειακής ανάπτυξης και τις ειδικότερες ρυθμίσεις, που έγιναν μέχρι σήμερα στην Ελλάδα για τις ιδιωτικές επενδύσεις με τα αντίστοιχα αποτελέσματα.

Η παρούσα εργασία χωρίζεται στα ακόλουθα μέρη: κατ' αρχήν μετά την παράθεση της έννοιας της περιφερειακής ανάπτυξης, γίνεται συνοπτικά λόγος για τα πρώτα νομοθετήματα, με τα οποία επιχειρήθηκε η αντιμετώπιση προβλημάτων οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Ύστερα παρουσιάζονται, συνοπτικά πάντοτε, οι διάφοροι «αναπτυξιακοί» νόμοι. Ακολουθούν οι ειδικότερες ρυθμίσεις για ιδιωτικές επενδύσεις των κατ' εξοχήν αναπτυξιακών νομοθετημάτων. Μετά παρατίθενται στοιχεία για τις ιδιωτικές επενδύσεις που έγιναν ή πραγματοποιούνται σήμερα (1983) στην Ελλάδα και παρουσιάζεται η χωροταξική τους κατανομή. Ακολουθούν κάποιες διαπιστώσεις και, τέλος, διατυπώνονται ωρισμένες σκέψεις πάνω στο όλο θέμα.

Πρέπει να τονισθή εδώ, ότι στην παράθεση όλου αυτού του υλικού προτάσσεται η συνταγματική ρύθμιση για την οικονομική δραστηριότητα κάτω από την οποία ίσχυσαν τα διάφορα νομοθετήματα.

Για λόγους πληρότητας αυτής της εργασίας παρατίθεται επίσης η σχετική νο-

---

1. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ: Αναλυτικά ύστερα, 90 b 30.

2. Βλ. Κ.Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Μέσα μαζικής επικοινωνίας και οικονομική ανάπτυξη επί μέρους περιφερειών. Αθήναι, 1977, σ. 47 επ. Η ανάπτυξη οικονομική ή άλλη δεν είναι έννοια μονοσήμαντος. Νοείται πρώτον, ως παρούσα κατάσταση, ως επίπεδον ή στάδιον ανάπτυξεως. Δεύτερον, ως επιθυμητή και συνειδητώς επιδιωκόμενη μέλλουσα κατάσταση. Τρίτον, ως συνειδητή ορθολογική διαδικασία, οδηγούσα από σταδίου εις στάδιον, εις τα πλαίσια μιάς αρχήθεν προσδιωρισμένης γενικωτέρας πορείας. Βλ. και ΚΕΠΕ: Τα πλαίσια της περιφερειακής αναπτύξεως: αι κοινωνικά όψεις της περιφερειακής αναπτύξεως. Αθήναι, 1970, σ. 112.

μοθεσία της περιόδου των «Συνταγματαρχών» (1967-1974) — ένδεκα νομοθετήματα — (τα κυριώτερα).

β. Είναι γνωστή η έννοια της οικονομικής ανάπτυξης² και τα προβλήματα που σχετίζονται μ' αυτήν³, γι' αυτό και την αντιπαρερχόμεθα για να προσεγγίσουμε εδώ σε ένα ορισμό εργασίας μόνο την έννοια της περιφερειακής ανάπτυξης.

Με τον όρο περιφερειακή ανάπτυξη εννοούμε εδώ ένα σύνολο διαδικασιών για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη όλων (και ει δυνατόν ταυτόχρονα) των περιφερειών μιας χώρας. Η ανάπτυξη αυτή επιδιώκεται (και επιτυγχάνεται) με την αύξηση (και σε πολλές περιπτώσεις και με την διαφοροποίηση) της παραγωγικής «ικανότητας» των περιφερειών και ωρισμένες αναδιαρθρώσεις (π.χ. χωροταξικές). Η αύξηση της παραγωγικής «ικανότητας» και οι αναδιαρθρώσεις πρέπει να είναι τέτοιες, ώστε να εξασφαλίζουν «μία συνεχή και αυτοσυντηρούμενη αύξηση του πραγματικού κατά κεφαλή εισοδήματος και βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του πληθυσμού τους»⁴.

Στον ορισμό αυτό βασική επί μέρους έννοια είναι η έννοια (οικονομική) «περιφέρεια», για την οποία περιοριζόμαστε να αναφέρουμε, ότι είναι, μία δυναμική γεωγραφική ενότητα της οποίας τα συνθετικά στοιχεία μεταβάλλονται στη διαδρομή του χρόνου και επηρεάζουν τα όριά της. Γιά περισσότερα στοιχεία και λεπτομέρειες παραπέμπουμε⁵ στα ειδικά συγγράμματα δεδομένου, ότι, όπως έχει ήδη τονισθή από πολλούς, «την πρωτοκαθεδρίαν⁶ μεταξύ των προβλημάτων τα οποία θέτει η περιφερειακή ανάπτυξις κατέχει ασφαλώς το πρόβλημα του καθορισμού των περιφερειών, το οποίον είναι πρόβλημα καίριον και δυσχερές»⁷.

Η (οικονομική) περιφέρεια, όπως ορίσθηκε παραπάνω, μπορεί να είναι διαφορετική από την διοικητική περιφέρεια, στην εφαρμογή όμως προγραμμάτων οικονομικής ανάπτυξης αναγκαστικά συνδέεται με διοικητική ή διοικητικές περιφέρειες.

---

3. Βλ. ΙΕΡ. Δ. ΠΙΝΤΟΥ: Οικονομική του Χώρου. Αθήναι, 1974, σ. 151 επ. ΑΘ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: Η οικονομική της αναπτύξεως, Αθήναι, άχ., σ. 82 επ. Κ. ΒΑΪΤΣΟΥ: Οικονομική ανάπτυξη. Αθήναι, 1980, σ. 12. R. HEILBRONER: Economics-our best guide to the future. N.Y., 1975, p. 56. ΑΝΔΡ. Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Στρατηγική οικονομικής αναπτύξεως της Ελλάδος. Κεντρ. Οικον. Ερευν., Αθήναι, 1962, σ. 30. Α. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ο Τρίτος Κόσμος και οι πλούσιες Χώρες. Αθήναι, 1972, σ. 26. CH. KINDLEBERGER — H. BRUCE: Οικονομική ανάπτυξη. Αθήναι, 1982, σ. 1.

4. Βλ. και Γ. ΧΙΩΤΗ: Η πολιτική περιφερειακής αναπτύξεως: το θεωρητικό της πλαίσιο. Προβλήματα περιφερειακής οικονομικής αναπτύξεως. Θεσσαλονίκη, 1980, σ. 25.

5. Βλ. Ν. ΚΟΝΣΟΛΑ: Στοιχεία οικονομικής γεωγραφίας και περιφερειακής αναπτύξεως. Αθήναι, 1974, σ. 27. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ: Περιφερειακή οικονομική πολιτική. Αθήναι 1980, σ. 125 επ. Θ. ΣΚΟΥΝΤΖΟΥ: Μαθήματα περιφερειακής μακροοικονομικής ανάλυσεως. Πειραιεύς, DEV), το πενταετές Πρόγραμμα Οικονομικής Αναπτύξεως της Χώρας (1960-64) κ.λ. βλ. στα: ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΥ: Περιφερειακή ανάπτυξις και πολεοδομία. Αθήναι, 1970, σ. 178.

6. Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Περιφερειακή ανάπτυξις. Αθήναι 1962, σ. 95.

7. Βλ. και Ν. ΚΟΝΣΟΛΑ: Περιφερειακή οικονομική πολιτική. Ι. Γενική θεώρηση. Αθήναι, 1983, σ. 133.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

1. ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ

Όπως είναι γνωστό, η αρχή¹ της περιφερειακής ανάπτυξης αλλού, τοποθετείται συμβατικά συνήθως στο έτος 1933 μ.Χ.

Στην Ελλάδα² τα κυριώτερα νομοθετήματα για θέματα περιφερειακής ανάπτυξης ψηφίσθηκαν και ίσχυσαν τα τελευταία 15-20 χρόνια. Όμως, με όχι ιδιαίτερα αυστηρά κριτήρια, μπορεί κάποιος να αναφερθεί και σε νομοθετήματα, τα οποία απέβλεπαν στην γενικότερη ανάπτυξη (πολλές φορές μόνο βιομηχανική) της Χώρας, που ίσχυσαν ακόμη και πριν από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Έτσι, με Β.Δ. της 18 Ιουνίου 1887 προβλέπονταν ειδικές ρυθμίσεις για την χορήγηση άλατος για βιομηχανική χρήση ενώ αρκετά χρόνια αργότερα με άλλο Β.Δ., το Β.Δ. της 15/10/1922 (ΦΕΚ 202, Α΄, 15/10/1922) εγκρίνονταν «να χορηγηθώσι 30.000 χιλιόγραμμα άλατος εις τους εν Χαλκίδι εργοστασιάρχας πυρηνελαίου και σαπωνοποιίας... δια βιομηχανικήν χρήσιν, επί τη ηλατωμένη τιμή των λεπτών 10 κατά χιλιόγραμμον....».

---

1. Το έτος 1933 μ.Χ. είχε συσταθεί η TENNESSEE VALLEY AUTHORITY (Η.Π.Α.). Ως προσπάθεια αξιόλογη μνημονεύεται και η Γαλλική κατά την διάρκεια (και αμέσως μετά) του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Σύμφωνα με ωρισμένες απόψεις η περιφερειακή ιδέα, θεωρούμενη ως ιδέα που διαπλάσθηκε στην Ευρώπη, είναι τμήμα της Κληρονομίας του 19ου μ.Χ. αιώνα στην εποχή μας. Άλλα θέματα βλ. στο Ν. ΜΑΡΜΑΤΑΚΗ: Θεωρία και πολιτική των κινήτρων οικονομικής αναπτύξεως. Αθήναι, 1969, σ. 8.

2. Πρώτη επιστημονική οργάνωση που ασχολήθηκε με θέματα περιφερειακής ανάπτυξης στην Ελλάδα ήταν η Εταιρεία Ερευνών Επαρχιακής Οικονομίας, που ιδρύθηκε το 1962 υπό Ελλήνων Επιστημόνων με πρωτοβουλία του αείμνηστου Καθηγητού Ιερώνυμου Δ. Πίντου (1911-1981) και με κύριο σκοπό να επισημάνει το μέγα εθνικό πρόβλημα της έντονης ανισόρροπης χωρονομικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της Ελλάδος, αλλά και να κινητοποιήσει τις πνευματικές και υλικές δυνάμεις του Ελληνισμού για να συντελέσουν στην επίλυση του προβλήματος της περιφερειακής ανάπτυξης της Χώρας. Η Ε.Ε.Ε.Ο. οργάνωσε το Α΄ πανελλήνιο σεμινάριό της για την περιφερειακή ανάπτυξη το 1964, με συμμετοχή Ελλήνων και ξένων διαπρεπών Επιστημόνων, εξέδωσε διάφορες μελέτες κ.λ.

Το 1948 με τον Α.Ν. 843 (ΦΕΚ 319, Α', 20/12/1948) περί καταργήσεως των φόρων επί της κυκλοφορίας των αγαθών και αναπληρώσεως των εξ αυτών εσόδων, καταργήθηκαν «πάντες οι υπέρ οιοδήποτε δικαιούχου γενικοί, τοπικοί ή ειδικοί φόροι, τέλη, δικαιώματα, εισφοραί κ.λ. οι κατά τας ήδη διατάξεις εισπραττόμενοι κατά την εξαγωγήν εις την αλλοδαπήν ή κατά την εν τω εσωτερικώ μεταφοράν δι' οίων δήποτε μεταφορικών μέσων, επί των πάσης φύσεως και προελεύσεως αγαθών, ο φόρος του Ν.Δ. 745/1941 και των άρθρων 310 και 318 ε' του Κώδικος Δημοτικής Νομοθεσίας, ο κατά τα άρθρα 326 έως και 328 του ίδιου Κώδικος φόρος επί των παραγομένων προϊόντων βιομηχανίας, χειροτεχνίας, ζωοκομίας, γαλακτοκομίας, μεταλλείων, λατομείων κ.λ.».

Τον επόμενο χρόνο, με τον Α.Ν. 942/1949 (ΦΕΚ 96, Α', 23/4/1949), «διά τας από 22 Οκτωβρίου 1947 και εφεξής ενεργουμένας δαπάνας διά την ανέγερσιν κτηρίων εξυπηρετούντων την επιχείρησιν και διά την αγοράν και εγκατάστασιν μηχανημάτων και εν γένει εγκαταστάσεων ή επέκτασιν και βελτίωσιν υπάρχουσών τοιούτων επιτρέπεται πρόσθετος ετησία απόσβεσις μέχρι 5% δια τα κτίσματα και μέχρι 12% δια τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία. Εξ άλλου, με άλλη διάταξη του νόμου «αι βιομηχανικαί επιχειρήσεις αι τηρούσαι βιβλία της Δ' κατηγορίας του Ν.Δ. 578/1948 δικαιούνται όπως εκ των κερδών εκάστου των διαχειριστικών αυτών ετών 1948 μεχρι και 1955 ενεργήσωσι ειδικήν κράτησιν μέχρι 15% επί του υπέρ τα 60.000.000 τμήματος των καθαρών αυτών κερδών των προερχομένων εκ βιομηχανικής επεξεργασίας δι' εγκαταστάσεων ευρισκομένων εις τας λοιπάς πλην της τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης περιφέρειας... Αι τυχόν προκύψασαι ζημίαι κατά τα διαχειριστικά έτη 1946 και εφεξής θα εκπίπτωνται εκ της ειδικής ταύτης κρατήσεως...»³.

---

3. Άλλα θέματα, όπως τα Περιφερειακά Συνέδρια Ανορθώσεως της Χώρας (1949-1950), το Πρόγραμμα Έργα Αγροτικής Κινητοποιήσεως (1952-1953), η υπό του F.A.O. Οικονομική Έρευνα δια την Δυτικήν Πελοπόννησον (1959), το Σχέδιον Αναπτύξεως της Κρήτης (AGRI-DEV), το πενταετές Πρόγραμμα Οικονομικής Αναπτύξεως της Χώρας (1960-64) κ.λ. βλ. στα: Π.Χ. ΜΑΥΡΑΚΗ: Ο περιφερειακός προγραμματισμός και η πολιτική της περιφερειακής ανάπτυξεως. Αθήναι, 1971, σ. 124 επ. Ν. ΓΙΑΤΡΑΚΟΥ: Η περιφερειακή ανάπτυξη στην Ελλάδα. Αθήναι, 1979, σ. 24.

2. ΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΝΟΜΟΙ, 1952-1983

Α. Υπό το καθεστώς του Συντάγματος του 1952

α. Σύνταγμα του 1952: ρυθμίσεις περί οικονομικής γενικά δραστηριότητας.

Άρθρο 3

Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. Οι Έλληνες πολίται συνεισφέρουσιν αδιακρίτως εις τα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεών των...

Άρθρο 4

Η προσωπική ελευθερία είναι απαραβίαστος...

Άρθρο 11

Οι Έλληνες έχουν το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, τηρούντες τους νόμους του Κράτους, οίτινες όμως ουδέποτε δύνανται να υπαγάωσι το δικαίωμα τούτο εις προηγουμένην της Κυβερνήσεως άδειαν...

Άρθρο 13

Πάντες οι ευρισκόμενοι εντός των ορίων της Ελληνικής Επικρατείας απολαύουν απολύτου προστασίας της ζωής και της ελευθερίας των αδιακρίτως εθνικότητας, θρησκείας και γλώσσης...

Άρθρο 17

Ουδείς στερείται της ιδιοκτησίας αυτού, ει μη διά δημοσίαν ωφέλειαν προσηκόντως αποδεδειγμένην, ότε και όπως ο νόμος διατάσσει, πάντοτε δε προηγουμένης πλήρους αποζημιώσεως...

Ειδικοί νόμοι κανονίζουν τα της ιδιοκτησίας και διαθέσεως των μεταλλείων, ορυχείων, αρχαιολογικών θησαυρών, ιαματικών, ρεόντων και υπογείων υδάτων... Επίσης, διά νόμου ρυθμίζονται τα της ιδιοκτησίας και ιχθυοτροφικής εκμεταλλεύσεως και διαχειρίσεως των λιμνοθαλασσών και μεγάλων λιμνών...

Άρθρο 112

Νόμος εφ' άπαξ εκδιδόμενος θέλει ρυθμίσει την προστασίαν των εκ της αλλοδαπής εισαγομένων προς τοποθέτησιν εις την χώραν κεφαλαίων.

β. Νομοθετήματα εκδοθέντα κατά την διάρκεια ισχύος του Συντάγματος του 1952.

Υπό το καθεστώς του Συντάγματος του 1952 εκδόθηκαν τα παρακάτω νομοθετήματα σχετικά με θέματα ανάπτυξης¹ της οικονομίας της Χώρας.

Ν.Δ. 2176/1952 (ΦΕΚ 207, Α, 6/8/1952) Περί μέτρων προστασίας της Επαρχιακής Βιομηχανίας. Με το νομοθέτημα αυτό, που υπήρξε νομοθέτημα μεγάλης σημασίας για την επαρχιακή βιομηχανία, απαγορεύθηκε η χορήγηση αδειών ίδρυσης βιομηχανιών για πέντε χρόνια στην περιοχή Αττικής, θεσπίστηκαν ειδικά μέτρα για την διάθεση των προϊόντων της επαρχιακής βιομηχανίας, μειώθηκε ο φόρος κύκλου εργασιών των επαρχιακών βιομηχανιών, απαγορεύθηκε η επιβολή πάσης τοπικής ειδικής φορολογίας ή εισφοράς στις επαρχιακές βιομηχανίες, αυξήθηκαν ουσιαστικά τα όρια αποσβέσεων για τις επαρχιακές βιομηχανίες, επιτράπηκε (υπό προϋποθέσεις) η αναγκαστική απαλλοτρίωση γηπέδων και ασκεπών γενικά εκτάσεων «διά την ίδρυσιν ή επέκτασιν αξίας λόγου επαρχιακής βιομηχανίας...» κ.λ.

Ν.Δ. 2687/1953 (ΦΕΚ 317, Α, 10/11/1953) Περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού. Το Ν.Δ. εκδόθηκε κατ' επιταγή του άρθρου 112 του Συντάγματος του 1952 (νόμος εφ' άπαξ εκδιδόμενος θέλει ρυθμίσει την προστασίαν των εκ τής αλλοδαπής εισαγομένων προς τοποθέτησιν εις την Χώραν κεφαλαίων) σύμφωνα δε με το ισχύον σήμερα άρθρο 107 του Συντάγματος του 1975 διατηρεί την αυξημένη του τυπική ισχύ, εφαρμοζόμενη και επί των εφεξής εισαγομένων κεφαλαίων. Κατά το Ν.Δ., κεφάλαια εξωτερικού νοούνται «τα υφ' οιανδήποτε μορφήν εκ του εξωτερικού εισαγόμενα, ήτοι συνάλλαγμα εξωτερικού, μηχανήματα και υλικά, εφευρέσεις, τεχνικά μέθοδοι, ως και εμπορικά και βιομηχανικά σήματα», ενώ «παραγωγικά επενδύσεις νοούνται αι αποβλέπουσαι εις την ανάπτυξιν της εθνικής παραγωγής ή άλλως συμβάλλουσαι εις την οικονομικήν πρόοδον της Χώρας περιλαμβανομένης εις ταύτην και της αναπτύξεως της λαϊκής στέγης, ως τοιαύτης νοουμένης και της των μισθοσυντηρητήτων». Κατά το Ν.Δ. πάσα εισαγωγή κεφαλαίων εξωτερικού για παραγωγικές επενδύσεις και οι ειδικότεροι κατά περίπτωση όροι «εγκρίνονται αναλόγως της σημασίας της επενδύσεως διά Β.Δ... Η ως άνω χορηγούμενη έγκρισις, ούσα ανέκκλητος ως προς τους όρους, υφ' ους εκάστοτε παρέχεται, αποτελεί και την εγγύησιν του Ελληνικού Κράτους έναντι του εισάγοντος τα κεφάλαια εξωτερικού, ότι ταύτα υπόκεινται εφεξής αμεταβλήτως εις το υπό του παρόντος Ν.Δ. θεσπιζόμενον καθεστώς»².

Η επιστροφή του κεφαλαίου επιτρέπεται ένα χρόνο μετά την έναρξη της παραγωγικής δράσης της επιχείρησης, η εξαγωγή συναλλάγματος για την επι-

---

1. Τα πλήρη κείμενα βλέπετε στο ΚΩΝ. Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Νομοθεσία περιφερειακής ανάπτυξεως. Αθήναι, Τεύχος Α' 1981, Τεύχος Β' 1982, Τεύχος Γ' 1983.

2. Βλ. και Δ. ΚΟΡΣΟΥ: Η σύμβασις του διοικητικού δικαίου. Αθήναι, 1961, σ. 25.

στροφή του κεφαλαίου δεν μπορεί να υπερβαίνει ετησίως τα 10% του εισαχθέντος κεφαλαίου, η επιχείρηση που ιδρύεται σύμφωνα με το Ν. Δ. έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί αλλοδαπούς για τις ανώτερες θέσεις προσωπικού, χορηγούνται ειδικές φορολογικές διευκολύνσεις, παρέχεται ειδική προστασία και δεν επιτρέπεται αναγκαστική απαλλοτρίωση των περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων που ιδρύονται με κεφάλαια εξωτερικού κ.λ.

Ν. 2861/1954 (ΦΕΚ 117, Α', 10/6/1954) Περί μέτρων ενισχύσεως της εξαγωγής βιομηχανικών και άλλων εγχωρίων προϊόντων.

Ν. 3213/1955 (ΦΕΚ 108, Α', 30/4/1955) Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των διατάξεων περί μέτρων προστασίας της επαρχιακής βιομηχανίας. Ο Ν. τροποποίησε και συμπλήρωσε το Ν.Δ. 2176/1952, επεξέτεινε την ισχύ των διατάξεών του (πλήν του άρθρου 2) και στις επαρχιακές βιοτεχνικές επιχειρήσεις και στις επαρχιακές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κ.λ.

Ν. 3215/1955 (ΦΕΚ 108, Α', 30/4/1955) Περί προτιμήσεως των προϊόντων της εγχωρίου βιομηχανίας και βιοτεχνίας.

Ν. 4171/1961 (ΦΕΚ 93, Α', 3/6/1961) Περί λήψεως γενικών μέτρων δια την υποβοήθησιν της αναπτύξεως της οικονομίας της Χώρας. Ο Ν. προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τις σημαντικές παραγωγικές επενδύσεις και ως τέτοιες θεωρούνται επενδύσεις «συμβάλλουσαι εις την οικονομικήν πρόοδον της Χώρας και δι' ων επιτυγχάνεται σημαντική αύξησης της εθνικής παραγωγής και της απασχολήσεως ή αξιόλογος αύξησης των εξαγωγών ή εξοικονομείται αξιόλογον ποσόν συναλλάγματος ή δημιουργείται αξιόλογος εισροή συναλλάγματος και η αξία των οποίων, εν πάση περιπτώσει υπερβαίνει το ποσόν των 150.000.000 δραχμών (τροποποίηση άρθρου 5 Ν. 159/1975)».

Ακόμη, προβλέπονται ειδικές απαλλαγές από φόρους, δασμούς, τέλη κ.λ. για διάφορα είδη αναγκαία ή χρήσιμα για «ενέργεια μελετών, ερευνών, κατασκευών και ανέγερσιν των πρώτων εγκαταστάσεων...», δυνατότητα αποκλειστικής (υπό προϋποθέσεις) χρησιμοποίησης λιμενικών έργων που κατασκευάσθηκαν με δαπάνη της επιχείρησης, ειδικές ρυθμίσεις για απαλλοτριώσεις εκτάσεων για λογαριασμό της επιχείρησης κ.λ.

Β.Δ. 436/1961 (ΦΕΚ 111, Α', 6/7/1961) Περί χαρακτηρισμού επιχειρήσεων ως τουριστικών.

Ν.Δ. 4256/1962 (ΦΕΚ 168, Α', 19/10/1962) Περί ιδρύσεως και επεκτάσεως βιομηχανιών και βιοτεχνιών και άλλων τινων διατάξεων. Δια του Ν.Δ. πέραν των άλλων νέων ρυθμίσεων διερύνθησαν οι περιπτώσεις χαρακτηρισμού βιομηχανιών ως επαρχιακών κ.λ.

Ν. 4458/1965 (ΦΕΚ 33, Α', 27/2/1965) Περί βιομηχανικών περιοχών³. Με τό νόμο αυτό ανατέθηκε στην Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυ-

---

3. Βλ. Ν. ΚΟΝΣΟΛΑ, Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, Η. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ, Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Κ. ΡΟΚΟΥ: Μελέτη αξιολόγησης και αναπροσαρμογής του προγράμματος χωροθέτησης και ανάπτυξης των βιομηχανικών περιοχών. Αθήναι, 1982, σ. 26 επ.

ξης (Ε.Τ.Β.Α.) η οργάνωση και η εκμετάλλευση των βιομηχανικών περιοχών της Χώρας, ρυθμίσθηκαν οι προϋποθέσεις για την εγκατάσταση επιχειρήσεων στις βιομηχανικές περιοχές, παραχωρήθηκε στην Ε.Τ.Β.Α. το δικαίωμα να εκδίδει ομολογιακά δάνεια για την κάλυψη δαπανών προς εξαγορά γηπέδων ή χρηματοδότηση βιομηχανικών περιοχών κ.λ. (Βλ. κατωτέρω και Ν. 1344/1983).

Α.Ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132, Α, 1/8/1967) Περί εγκαταστάσεως εν Ελλάδι αλλοδαπών εμποροβιομηχανικών εταιριών.

Α.Ν. 147/1967 (ΦΕΚ 173, Α, 9/10/1967) Περί συμπληρώσεως της περί κινήτρων διά βιομηχανικάς επενδύσεις κειμένης νομοθεσίας.

Α.Ν. 148/1967 (ΦΕΚ 173, Α, 9/10/1967) Περί μέτρων προς ενίσχυσιν της κεφαλαιοαγοράς.

Β. Υπό το καθεστώς του Συντάγματος του 1968/1973

α. Σύνταγμα του 1968: ρυθμίσεις περί οικονομικής γενικά δραστηριότητας.

Άρθρο 7

Οι Έλληνες είναι ίσοι έναντι του νόμου.

Οι Έλληνες πολίται συνεισφέρουν αδιακρίτως εις τα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεών των.

Άρθρο 9

Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθέρας αναπτύξεως της προσωπικότητάς του...

Άρθρο 19

Οι Έλληνες έχουν το δικαίωμα όπως συνεταιρίζονται τηρούντες τους νόμους του Κράτους, οίτινες όμως ουδέποτε δύνανται να υπαγάγουν την άσκησιν του δικαιώματος τούτου εις προηγουμένην άδειαν της Κυβερνήσεως.

Άρθρον 21

Η ιδιοκτησία τελεί υπό την προστασία του Κράτους. Ουδείς στερείται της ιδιοκτησίας αυτού, ειμή διά δημοσίαν ωφέλειαν προσηκόντως αποδεδειγμένην όταν και όπως ο νόμος ορίζει, πάντοτε δε μετά πλήρη αποζημίωσιν...

Άρθρο 23

Το κατ' εφαρμογήν του άρθρου 112 του Συντάγματος της 1/1/1952 εκδοθέν Ν.Δ. 2687/1953 Περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού... διατηρεί την ήν εκέκτητο τυπικήν ισχύν.

Άρθρο 27

Το Κράτος μεριμνά διά την εξασφάλισιν της απασχολήσεως...

Άρθρο 28

Το Κράτος μεριμνά διά την δημιουργίαν προϋποθέσεων και κινήτρων προς ανάπτυξιν επί εθνικής και περιφερειακής κλίμακος της οικονομίας, ώστε δι' αυτής να παρέχεται ευχέρεια σταθεράς βελτιώσεως των όρων διαβιώσεως του λαού.

β. Νομοθετήματα εκδοθέντα κατά την διάρκεια ισχύος του Συντάγματος του 1968/1973.

.....

Ν.Δ. 916/1971 (ΦΕΚ 137, Α, 14/7/1971) Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Ν. 4171/1961 Περί λήψεως γενικών μέτρων διά την υποβοήθησιν της αναπτύξεως της οικονομίας της Χώρας. Με το Ν.Δ. παρεσχέθη το δικαίωμα στον Υπουργό Συντονισμού να συνομολογεί ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου συμβάσεις γιά την διενέργεια ερευνών ή την εκπόνηση μελετών, αναγκαίων, κατά την κρίση του, γιά τον προγραμματισμό και την αξιολόγηση των δημοσίων και των ιδιωτικών επενδύσεων κ.λ.

Ν.Δ. 997/1971 (ΦΕΚ 188, Α, 2/10/1971) Περί επεκτάσεως εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας περί μέτρων προστασίας της επαρχιακής βιομηχανίας και επί ετέρων βιομηχανιών.

Ν.Δ. 1078/1971 (ΦΕΚ 273, Α, 27/12/1971) Περί λήψεως φορολογικών και άλλων τινών μέτρων προς ενίσχυσιν της περιφερειακής αναπτύξεως. Σύμφωνα με τό Ν.Δ. ως νέα παραγωγική επένδυση θεωρείται η αγορά και εγκατάσταση στην Ελλάδα καινούργων μηχανημάτων, η ανέγερση βιομηχανοστασίων, αποθηκευτικών ή ψυκτικών χώρων κ.λ.

Ν.Δ. 1212/1972 (ΦΕΚ 133, Α, 29/7/1972) Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και αντικαταστάσεως ενίων φορολογικών διατάξεων.

Ν.Δ. 1297/1972 (ΦΕΚ 217, Α, 8/12/1972) Περί παροχής φορολογικών κινήτρων διά την συγχώνευσιν ή μετατροπήν επιχειρήσεων προς δημιουργίαν μεγάλων οικονομικών μονάδων.

Ν.Δ. 1312/1972 (ΦΕΚ 232, Α, 24/12/1972) Περί νέων μέτρων προς ενίσχυσιν της περιφερειακής αναπτύξεως. Με το Ν.Δ. παρέχεται σε ημεδαπές βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις (υπό προϋποθέσεις) ενίσχυση, αν πραγματοποιήσουν νέες επενδύσεις στην περιοχή Δ, γιά την κάλυψη μέρους της δαπάνης ανέγερσης των βιομηχανοστασίων και των λοιπών κτηριακών εγκαταστάσεων κ.λ.

Ν.Δ. 1313/1972 (ΦΕΚ 232, Α, 24/12/1972) Περί μέτρων ενισχύσεως της τουριστικής αναπτύξεως.

Ν.Δ. 1314/1972 (ΦΕΚ 232, Α, 24/12/1972) Περί τροποποίησης του Α.Ν. 148/1967 Περί μέτρων προς ενίσχυσιν της κεφαλαιαγοράς.

Ν.Δ. 1377/1973 (ΦΕΚ 80, Α, 7/4/1973) Περί τροποποίησης και συμπλήρωσεως του Ν.Δ. 1078/1971 Περί λήψεως φορολογικών και άλλων τινών μέτρων προς ενίσχυσιν της περιφερειακής αναπτύξεως και του Ν.Δ. 1312/1972 περί νέων μέτρων προς ενίσχυσιν της περιφερειακής αναπτύξεως. Με το Ν.Δ. η Χώρα διαιρέθηκε σε 3 περιοχές, ρυθμίσθηκαν διάφορα θέματα εκπτώσεων κερδών, μειώθηκε (υπό προϋποθέσεις) ο φόρος κύκλου εργασιών κ.λ.

Ν.Δ. 1378/1973 (ΦΕΚ 80, Α, 7/4/1973) Περί τροποποίησης και συμπλήρωσεως του Ν.Δ. 1313/1972 Περί μέτρων ενισχύσεως της τουριστικής αναπτύξεως.

[Πράξις υπ' αριθμ. 45 του Υπουργικού Συμβουλίου, 10/4/1973, Περί δημιουργίας βιομηχανικών ζωνών εις την περιοχήν Δ' και καθορισμού βιομηχανικών κλάδων, δυναμένων να εγκατασταθούν άνευ περιορισμών εντός της περιοχής ταύτης, συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.Δ. 1377/1973].

[Πράξις υπ' αριθμ. 46 του Υπουργικού Συμβουλίου, 10/4/1973, Περί καθορισμού τουριστικών περιοχών και ζωνών δυνάμει του άρθρου 11 του Ν.Δ. 1313/1972 ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη δια του Ν.Δ. 1378/1973].

Π.Δ. 365/1973 (ΦΕΚ 265, Α, 4/10/1973) Περί καθορισμού της διαδικασίας, δικαιολογητικών κ.λ. διά την έκπτωσιν εκ των κερδών επιχειρήσεων των δαπανών διά νέας παραγωγικάς επενδύσεις κατά το Ν.Δ. 1078/1971.

Ν.Δ. 331/1974 (ΦΕΚ 56 Α, 5/3/1974) Περί παροχής φορολογικών κινήτρων προς ενίσχυσιν της βιομηχανικής παραγωγής. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Ν.Δ., «ημεδαπαί βιομηχανικαί και βιοτεχνικαί επιχειρήσεις ανεξαρτήτως τόπου εγκαταστάσεως ... αίτινες ήθελον πραγματοποιήσει... αγοράς καινούργων μηχανημάτων, τα οποία συμβάλουν εις την παραγωγικήν διαδικασίαν, δι' επέκτασιν, ανανέωσιν και εκσυγχρονισμόν, δικαιούνται να εκπέσουν εκ των καθαρών κερδών ποσοστόν 40% της αξίας των διά ταύτας πραγματοποιηθεισών δαπανών, υπό την προϋπόθεσιν ότι τα μηχανήματα θέλουσι τεθή εις λειτουργίαν εντός εξαμήνου από της ημερομηνίας παραλαβής των». Με άλλη διάταξη αυξάνονταν η προβλεπόμενη από το Ν.Δ. 1312/1972 ενίσχυση του Δημοσίου με 2 ακόμη ποσοστιαίες μονάδες επιτοκίου κ.λ.

Γ. Υπό το καθεστώς του Συντάγματος του 1952 επανατεθέντος σε ισχύ με την Συντακτική Πράξη 1 της 1/8/1974 (ΦΕΚ 213, Α, 1/8/1974) Περί αποκαταστάσεως της δημοκρατικής νομιμότητος και ρυθμίσεως θεμάτων του δημοσίου βίου μέχρι του οριστικού καθορισμού του πολιτεύματος και της καταρτίσεως νέου Συντάγματος της Χώρας

α. Σύνταγμα του 1952: ρυθμίσεις περί οικονομικής γενικά δραστηριότητας.
Βλέπετε παραπάνω υπό στοιχεία Α α.

β. Νομοθετήματα εκδοθέντα κατά την διάρκεια ισχύος του Συντάγματος του 1952 (από 1/8/1974 έως 11/6/1975).

N. 12/1975 (ΦΕΚ 34, Α, 6/3/1975) Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών συναφών διατάξεων.

N. 27/1975 (ΦΕΚ 77, Α, 22/4/1975) Περί φορολογίας πλοίων, επιβολής εισφοράς προς ανάπτυξιν της εμπορικής ναυτιλίας, εγκαταστάσεως αλλοδαπών ναυτλιακών επιχειρήσεων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων.

Δ. Υπό το καθεστώς του Συντάγματος του 1975 (από 11/6/1975 έως 30/5/1984)

α. Σύνταγμα του 1975: ρυθμίσεις περί οικονομικής γενικά δραστηριότητας.

Άρθρο 1

Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. Έλληνες και Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις... Οι Έλληνες πολίται συνεισφέρουν αδιακρίτως εις τα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεών των.

Άρθρο 5

Έκαστος δικαιούται να αναπτύσσει ελευθέρως την προσωπικότητά του και να συμμετέχη εις την κοινωνικήν, οικονομικήν και πολιτικήν ζωήν της Χώρας.... Ατομικά διοικητικά μέτρα περιοριστικά της ελευθέρας κινήσεως ή εγκαταστάσεως εν τη Χώρα... απαγορεύονται.

Άρθρο 17

Η ιδιοκτησία τελεί υπό την προστασίαν του Κράτους, τα εξ αυτής όμως δικαιώματα δεν δύναται να ασκούνται εις βάρος του γενικού συμφέροντος. Ουδείς στερείται της ιδιοκτησίας αυτού ειμή διά δημοσίαν ωφέλειαν προσηκόντως αποδεδειγμένην, όταν και όπως ο νόμος ορίζει, πάντοτε δε προηγουμένης πλήρους αποζημιώσεως.... Προκειμένης της εκτελέσεως έργων κοινής ωφελείας ή γενικωτέρας σημασίας διά την οικονομίαν της Χώρας, νόμος δύναται να επιτρέψη την υπέρ του Δημοσίου απαλλοτριώσιν ευρυτέρων ζωνών, πέραν των εκτάσεων των αναγκαιουσών διά την κατασκευήν των έργων.

Άρθρο 18

Ειδικοί νόμοι ρυθμίζουν τα της ιδιοκτησίας και διαθέσεως των μεταλλείων, ορυχείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών χώρων και θησαυρών, ιαματικών, ρεόντων και υπογείων υδάτων και του υπογείου εν γένει πλούτου. Διά νόμου ορίζονται τα της ιδιοκτησίας, εκμεταλλεύσεως και διαχειρίσεως των λιμνοθαλασσών και μεγάλων λιμνών ως και τά της εν γένει διαθέσεως των εξ αποξηράνσεως τούτων προκυπτουσών εκτάσεων... Επιτρέπεται .... ο αναδασμός αγροτικών εκτάσεων προς επωφελεστέραν εκμετάλλευσιν του εδάφους. .... Διά νόμου

δύναται να ρυθμίζονται τα της διαθέσεως εγκαταλελειμμένων εκτάσεων προς αξιοποίησιν αυτών υπέρ της εθνικής οικονομίας και αποκατάστασιν ακτημόνων.

Άρθρο 22

Η εργασία αποτελεί δικαίωμα και τελεί υπό την προστασίαν του Κράτους....

Άρθρο 23

Το κράτος λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα προς διασφάλισιν της συνδικαλιστικής ελευθερίας

.... Η απεργία αποτελεί δικαίωμα....

Άρθρο 24

Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωσιν του Κράτους....

Απαγορεύεται η μεταβολή του προορισμού των δημοσίων δασών και των δημοσίων δασικών εκτάσεων, πλην αν προέχη δια την Εθνικήν Οικονομίαν η αγροτική εκμετάλλευσις τούτων ή άλλη χρήσις εκ δημοσίου συμφέροντος επιβαλλομένη...

Άρθρο 106

Προς εδραίωσιν της κοινωνικής ειρήνης και προστασίαν του γενικού συμφέροντος, το κράτος προγραμματίζει και συντονίζει την οικονομική δραστηριότητα εν τη Χώρα, επιδιώκον την εξασφάλισιν της οικονομικής αναπτύξεως όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας. Λαμβάνει τα επιβαλλόμενα μέτρα προς αξιοποίησιν των πηγών του εθνικού πλούτου εκ της ατμοσφαιρας και των υπογείων ή υποθαλασσιών κοιτασμάτων και προς προώθησιν της περιφερειακής αναπτύξεως και προαγωγήν ίδια της οικονομίας των ορεινών, νησιωτικών και παραμεθωρίων περιοχών... Επιφυλασσομένης της υπό του άρθρου 107 (του Σ. 1975) παρεχομένης προστασίας, ως προς την επανεξαγωγήν κεφαλαίων εξωτερικού, δύναται διά νόμου να ρυθμίζονται τα της εξαγοράς επιχειρήσεων ή αναγκαστικής εις ταύτας συμμετοχής του Κράτους ή άλλων Δημοσίων φορέων, εφ' όσον αύται κέκτηνται χαρακτήρα μονοπωλιακόν ή έχουν ζωτικήν σημασίαν δια την αξιοποίησιν των πηγών του εθνικού πλούτου ή έχουν ως κύριον σκοπόν την παροχήν υπηρεσιών προς το κοινωνικόν σύνολον. ...Το τίμημα της εξαγοράς καθορίζεται απαραιτήτως δικαστικώς... Μέτοχος, εταίρος ή κύριος επιχειρήσεως, της οποίας ο έλεγχος περιέρχεται εις το Κράτος ή εις υπ' αυτού ελεγχόμενον φορέα συνεπεία αναγκαστικής συμμετοχής κατά την ανωτέρω παράγραφον, δικαιούται να ζητήσει την εξαγοράν της συμμετοχής του εις την επιχείρησιν, ως νόμος ορίζει...

Άρθρο 107

Η προ της 21 Απριλίου 1967 ηυξημένης τυπικής ισχύος νομοθεσία προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού, διατηρεί την ην εκέκτητο ηυξημένην τυπικήν ισχύν, εφαρμοζομένη και επί των εφεξής εισαγομένων κεφαλαίων. Την αυτήν ισχύν κέκτηνται και αι διατάξεις των κεφαλαίων Α΄ έως και Δ΄ του τμήματος Α΄ του υπ' αριθμ. 27/1975 νόμου... Νόμος, εφ' άπαξ εκδιδόμενος... ορίζει τους όρους και την διαδικασίαν αναθεωρήσεως, ή λύσεως κατ' εφαρμογήν του Ν.Δ. 2687/1953 από 21 Απριλίου 1967 μέχρις 23 Ιουλίου 1974 εκδοθεισών υφ' οιονδήποτε τύπον εγκριτικών διοικητικών πράξεων ή συναφθεισών συμβάσεων περί επενδύσεων κεφαλαίων εξωτερικού, εξαιρέσει των αφορωσών εις την νηολόγησιν πλοίων υπό Ελληνικήν σημαίαν.

β. Νομοθετήματα εκδοθέντα κατά την διάρκεια ισχύος του Συντάγματος του 1975.

Ν. 159/1975 (ΦΕΚ 192, Α,΄ 9/9/1975) Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Ν. 4171/1961 Περί λήψεως γενικών μέτρων διά την υποβοήθησιν της αναπτύξεως της οικονομίας της Χώρας και άλλων τινών διατάξεων. Με τον Ν. αυτό προβλέπεται η παραχώρηση από το Δημόσιο σε επιχειρήσεις χωρίς ανταλλάγματα της αποκλειστικής χρήσης έκτασης αιγιαλού και θαλάσσιας περιοχής για 15 χρόνια, εισάγεται ο θεσμός των συνδέσμων-εκπροσώπων διαφόρων Υπουργείων με την Υπηρεσία ιδιωτικών επενδύσεων του Υπουργείου Συντονισμού και Προγραμματισμού, προβλέπονται περαιτέρω ευνοϊκές ρυθμίσεις για επιχειρήσεις που εισάγουν συνάλλαγμα ίσο προς 2.000.000 δολάρια Η.Π.Α. το χρόνο κ.λ.

Ν. 231/1975 (ΦΕΚ 277, Α,΄ 6/12/1975) Περί αντικαταστάσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών τινών διατάξεων.

Ν. 289/1976 (ΦΕΚ 76, Α,΄ 3/4/1976) Περί παροχής κινήτρων διά την ανάπτυξιν παραμεθορίων περιοχών και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων. Με τον Ν. αυτό δημιουργήθηκε Ε΄ περιοχή, παρασχέθηκαν νέα φορολογικά και λοιπά κίνητρα, μειώθηκε ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων στην Ε΄ περιοχή, καλύφθηκαν επιβαρύνσεις εκ τόκων επί συνομολογουμένων δανείων ή πιστώσεων, συστήθηκε στο Υπουργείο Συντονισμού και Προγραμματισμού Κεντρική Υπηρεσία Περιφερειακής Ανάπτυξης κ.λ.

Ν. 542/1977 (ΦΕΚ 41, Α,΄ 14/2/1977) Περί τροποποιήσεως, αντικαταστάσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων. Με το Ν. αυτό προβλέφθηκε, πέραν των άλλων, επέκταση των κινήτρων περιφερειακής ανάπτυξης με σχετική προσθήκη στο άρθρο 2 του Ν.Δ. 1078/1971, καταργήθηκαν ωρισμένες φορολογικές απαλλαγές του Α.Ν. 148/1967, παρατάθηκαν προθεσμίες για φορολογικές απαλλαγές κ.λ.

Ν. 814/1978 (ΦΕΚ 144, Α,΄ 13/9/1978) Περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως φορολογικών και άλλων τινών συναφών διατάξεων.

Ν. 849/1978 (ΦΕΚ 232, Α', 22/12/1978) Περί παροχής κινήτρων διά την ενίσχυσιν της περιφερειακής και οικονομικής αναπτύξεως της Χώρας. Με τον Ν. αυτό χορηγήθηκαν σε ημεδαπές βιοτεχνικές, βιομηχανικές και μεταλλευτικές επιχειρήσεις (υπό προϋποθέσεις) γενικά κίνητρα, κίνητρα για τις περιοχές Α, Β, Γ και Δ' και κίνητρα για μεταλλευτικές επιχειρήσεις, κίνητρα για την περιοχή Ε (που δημιουργήθηκε με τον Ν. 289/1976) στην οποία εντάχθηκαν και τμήματα των παραμεθορίων Νομών Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλωρίνης, Πέλλης, Κιλκίς, Σερρών και Δράμας, καθορίσθηκαν λεπτομερώς οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής δανειακών ενισχύσεων, συστήθηκε ειδική Επιτροπή Επενδύσεων, προβλέφθηκαν επιδότηση επιτοκίων δανείων και πιστώσεων και κίνητρα κινητικότητας εργατικού δυναμικού και ναυπηγοεπισκευαστικών βιομηχανιών, τουριστικά κίνητρα, εκπτώσεις δαπανών ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και γραφείων γενικού τουρισμού, κίνητρα για την μετατροπή και συγχώνευση επιχειρήσεων, προβλέφθηκαν επίσης φορολογικές απαλλαγές για τις συμβάσεις διανεμοδότησης του Ν. 289/1976, κίνητρα για τις επιχειρήσεις εξόρυξης μαρμάρων, ειδικές ρυθμίσεις για τις «αναπτυξιακές εταιρείες» κ.λ.

[Πράξις υπ' αρ. 40 του Υπουργικού Συμβουλίου, 14/3/1979, Περί καθορισμού του πλαισίου της βιομηχανικής πολιτικής, εις ό,τι αφορά το ύψος των δανειακών ενισχύσεων και επιδοτήσεως επιτοκίου κατά βιομηχανικόν κλάδον, κατά Νομόν και Επαρχίαν εις τας περιοχάς Γ, Δ, και Ε' εντός των ανωτάτων ορίων των δανειακών ενισχύσεων και επιδοτήσεως επιτοκίων, των καθοριζομένων υπό του Ν. 849/1978, συμφώνως προς τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του ιδίου Ν.].

Ν. 1116/1981 (ΦΕΚ 8, Α, 14/1/1981) Για την παροχή κινήτρων ενίσχυσεως της περιφερειακής και οικονομικής αναπτύξεως της Χώρας και την ρύθμιση συναφών θεμάτων. Με σκοπό την προώθηση των παραγωγικών επενδύσεων για την περιφερειακή ανάπτυξη και οικονομική ανάπτυξη δόθηκαν με τον Ν. αυτό τα παρακάτω κίνητρα: επιχορήγηση, δηλαδή καταβολή από το Δημόσιο μη επιστρεφόμενου χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της δαπάνης παραγωγικής επένδυσης, επιδότηση επιτοκίου, δηλαδή κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος επιβάρυνσης από τόκους δανείων ή πιστώσεων που συνομολογούνται με τραπεζικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακών δανείων, που εκδίδονται με δημόσια εγγραφή, αφορολόγητη έκπτωση, δηλαδή κράτηση από τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης ποσού ίσου με ποσοστό της δαπάνης της επένδυσης και διατήρησή του σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού, πρόσθετη απόσβεση, δηλαδή η πέρα από την τακτική απόσβεση, προσαυξημένη ανάλογα με την περιοχή στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση και τις βάρδιες εργασίας κ.λ. Ακόμη με το Ν. αυτό αντικαταστάθηκαν και τροποποιήθηκαν διατάξεις των Ν. 4458/1965, Ν. 289/1976 και Ν. 849/1978 κ. ά., ενώ ανατέθηκε αποκλειστικά στην ΕΤΒΑ η κατασκευή, συντήρηση, λειτουργία, διοίκηση και εκμετάλλευση των διαφόρων δικτύων βιομηχανικών περιοχών κ.λ.

[Πράξη υπ' αρ. 45 του Υπουργικού Συμβουλίου, 4/3/1981, Περί καθορισμού των ανωτάτων ποσοστών επιχορηγήσεων και επιδοτήσεως επιτοκίου των επιχειρήσεων του άρθρου 2 του Ν. 1116/1981, πλην ξενοδοχειακών, κατά κλάδο ή δραστηριότητα και κατά Νομό, Επαρχία ή Βιομηχανική Περιοχή της ΕΤΒΑ, στις περιοχές Β' και Γ', σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 3 του άρθρ. 6 και της παραγρ. 6 του άρθρ. 9 του ίδιου Νόμου].

Π.Δ. 189/1981 (ΦΕΚ 54, Α', 4/3/1981) Περί χορηγήσεως αδειών εγκαταστάσεως και επεκτάσεως βιομηχανιών εντός δασών και δασικών εκτάσεων και παραχωρήσεως αυτών δια την δημιουργίαν βιομηχανικών περιοχών.

Π.Δ. της 20/4/1981 (ΦΕΚ 227, Δ', 20/4/1981) Περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως βιομηχανικών περιοχών της Χώρας, κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων πρό του έτους 1923 οικισμών.

Ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43, Α', 5/4/1982) Διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία, μισθολογικά θέματα και άλλες διατάξεις.

Ν. 1262/1982 (ΦΕΚ 70, Α', 16/6/1982) Για την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της Χώρας και τροποποίηση συναφών διατάξεων. Με τον Ν. αυτό εξειδικεύεται και διευρύνεται καταρχή η έννοια της παραγωγικής επένδυσης και ενισχύονται ωρισμένες δραστηριότητες (π.χ. κέντρα χειμερινού τουρισμού, επιπλωμένα δωμάτια για τουριστική χρήση, αγορά καινούργιων ηλεκτρονικών υπολογιστών και άλλων συστημάτων μηχανογράφησης ή αυτοματοποίησης διαδικασιών κ.λ.) για πρώτη φορά. Ακόμη, απαριθμούνται περιοριστικά οι επιχειρήσεις που οι επενδύσεις τους μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του Ν., χωρίζεται η Χώρα σε 4 περιοχές ανάπτυξης για βιομηχανικές και τουριστικές επενδύσεις (Α' και Β' ανεπτυγμένες περιοχές —, Γ' — περιοχή δυναμικής ανάπτυξης —, Δ' — παραμεθόρια —) και τα παρεχόμενα κίνητρα για επενδύσεις δίνονται διαζευκτικά σε δύο ομάδες: α: επιχορήγηση, επιδότηση επιτοκίου και αυξημένες αποσβέσεις, β: φορολογικές εκπτώσεις και αυξημένες αποσβέσεις. Τέλος, καθιερώνονται κίνητρα για την πρακτική άσκηση μαθητών, παρέχεται αυξημένο ποσοστό επιχορήγησης κατά 15 ποσοστιαίες μονάδες (με ταυτόχρονη μείωση της ίδιας συμμετοχής κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες) για τις επενδύσεις Ελλήνων εργαζομένων του εξωτερικού και των ναυτικών κ.λ.

Ν. 1344/1983 (ΦΕΚ 42, Α', 6/4/1983) Κύρωση του Καταστατικού του Οργανισμού Βιομηχανικής Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNIDO), (που υιοθετήθηκε στις 8 Απριλίου 1979 κατά την έβδομη σε ολομέλεια Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών).

Ν. 1360/1983 (ΦΕΚ 65, Α', 24/5/1983) Προώθηση των επενδύσεων, οργάνωση των υπηρεσιών κρατικών προμηθειών και άλλες διατάξεις. Με τον Ν. αυτό καθορίζεται η διαδικασία για την προώθηση των επενδύσεων και τροποποιούνται πολλές διατάξεις του Ν. 1262/1982. Το κείμενο του Ν. λόγω της σπουδαιότητας των τροποποιήσεων που επιφέρει παρατίθεται κατωτέρω υπό στοιχεία Κεφ. Α', παρ. 3, VII.

3. ΟΙ ΕΙΔΙΚΩΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΞΟΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Τα αναπτυξιακά κίνητρα, που θεσπίστηκαν κατά καιρούς στη Χώρα μας μπορούν να καταταγούν στις ακόλουθες 4 βασικές κατηγορίες:

α. Κίνητρα για επενδύσεις άνω των 150.000.000 δρχ. (Ν. 4171/1961, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

β. Κίνητρα για την προσέλκυση κεφαλαίων από το εξωτερικό (Ν. 2687/1953).

γ. Κίνητρα για εξαγωγικές επιχειρήσεις (Ν. 2861/1954, Ν.Δ. 4231/1962).

δ. Κίνητρα για την περιφερειακή ανάπτυξη (Ν. 1078/1971, 1312/1972, Ν. 1377/1973, Ν. 289/1976, Ν. 849/1978, Ν. 1116/1981, Ν. 1262/1982, Ν. 1360/1983)¹.

Στη συνέχεια θα παρατεθούν αναλυτικά βασικές διατάξεις των κυριώτερων αναπτυξιακών Νόμων και σχετικές παρατηρήσεις, ενώ στο επόμενο κεφάλαιο Β' θα δοθεί μια εικόνα για τις ιδιωτικές επενδύσεις που έγιναν ή πραγματοποιούνται σήμερα (1984) στην Ελλάδα, η χωροταξική τους κατανομή κ.λ.

Ι. Α.Ν. 147/1967 (ΦΕΚ 173, Α, 9/10/1967) Περί συμπλήρωσης της περί κινήτρων διά βιομηχανικές επενδύσεις κειμένης νομοθεσίας.

Με τα άρθρα 1-5 του Ν. αυτού καθωρίσθηκε για πρώτη φορά η επιδότηση του επιτοκίου για κεφάλαια εκ δανείων που συνάπτονταν για την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων². Ακόμη, προβλέπονταν φορολογικά κίνητρα (απαλλαγή φόρου εισοδήματος, αυξημένες αποσβέσεις). Η ενίσχυση αυτή του Α.Ν. 147 ήταν δυνατό να φθάσει τις 4 ποσοστιαίες μονάδες επιτοκίου.

---

1. Για τις προϋποθέσεις παροχής των ενισχύσεων, τις διαδικασίες κ.λ. παραπέμπουμε στο : Κ.Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Νομοθεσία Περιφερειακής Αναπτύξεως. Αθήναι Τ.Α. 1981, Τ. Β' 1982, Τ.Γ' 1983 όπου ο μελετητής θα ενημερωθεί με κάθε λεπτομέρεια στα θέματα αυτά.

2. Το κείμενο του Ν. βλ. σε Κ.Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Νομοθεσία Περιφερειακής Αναπτύξεως. Αθήναι 1981, Τ.Α, σ. 117 επ.

II. Ν.Δ. 1312/1972 (ΦΕΚ 232, Α, 24/12/1972) Περί νέων μέτρων προς ενίσχυσιν της περιφερειακής αναπτύξεως.

Το Ν.Δ. 1312/1972, όπως τροποποιήθηκε τον επόμενο χρόνο, καθόριζε για ολόκληρη τη Χώρα 4 περιοχές (Α, Β, Γ, Δ) κινήτρων. Ο βαθμός της κρατικής ενίσχυσης ήταν ανάλογος με την οικονομική ανάπτυξη κάθε περιοχής (και τον κλάδο στον οποίο ανήκε η επένδυση και που λαμβάνονταν υπόψη έμμεσα).

Οι διατάξεις των άρθρων 2 έως και 15 του Ν.Δ. 1312/1972, όπως αυτές τελικά αντικαταστάθηκαν από τα άρθρα 6 έως και 9 του Ν.Δ. 1377/1973 προέβλεπαν κατά περίπτωση:

Περιοχή Α: Αν το ενισχυόμενο κεφάλαιο προέρχονταν από ομολογιακό δάνειο σε δημόσια εγγραφή το ενισχυόμενο ποσοστό του έφθανε μέχρι 60% της δαπάνης επένδυσης, με 2 ποσοστιαίες μονάδες ενίσχυση επιτοκίου. Προϋπόθεση: 40% της δαπάνης επένδυσης να καλυφθούν με κεφάλαια του επενδυτή.

Περιοχή Β: όπως παραπάνω.

Περιοχή Γ: Αν το ενισχυόμενο κεφάλαιο προέρχονταν από τραπεζικό δάνειο ή πιστώσεις, το ενισχυόμενο ποσοστό του έφθανε μέχρι 70% της δαπάνης επένδυσης, με 2,5 ποσοστιαίες μονάδες ενίσχυση επιτοκίου. Αν το ενισχυόμενο κεφάλαιο προέρχονταν από ομολογιακό δάνειο σε δημόσια εγγραφή η ποσοστιαία ενίσχυση επιτοκίου ήταν 4 μονάδες. Προϋπόθεση: 30% της δαπάνης επένδυσης να καλυφθούν με κεφάλαιο του επενδυτή.

Περιοχή Δ: Αν το ενισχυόμενο κεφάλαιο προέρχονταν από τραπεζικό δάνειο ή πιστώσεις, το ενισχυόμενο ποσοστό του έφθανε μέχρι 75% της δαπάνης επένδυσης, με 3,5 ποσοστιαίες μονάδες ενίσχυση επιτοκίου. Αν το ενισχυόμενο κεφάλαιο προέρχονταν από ομολογιακό δάνειο σε δημόσια εγγραφή η ποσοστιαία ενίσχυση επιτοκίου ήταν 5 μονάδες. Προϋπόθεση: 25% της δαπάνης επένδυσης να καλυφθούν με κεφάλαια του επενδυτή (άρθρ. 11). Επενδύσεις που θα πραγματοποιούνταν μέσα σε βιομηχανικές περιοχές της ΕΤΒΑ ή εντός βιομηχανικής ζώνης είχαν αυξημένα κατά 1 μονάδα την παραπάνω επιδότηση επιτοκίου.

Εξ άλλου, σε ημεδαπές βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις που πραγματοποιούσαν από 1/1/1973 – 31/12/1982 νέες επενδύσεις στην περιοχή Δ, παρέχονταν από το Δημόσιο ενίσχυση για την κάλυψη μέρους της δαπάνης ανέγερσης των βιομηχανοστασίων και των λοιπών κτιριακών εγκαταστάσεων της επιχείρησης, που ανέρχονταν στο 25% της δαπάνης ανέγερσης των κτιριακών εγκαταστάσεων. Η ενίσχυση αυτή δεν μπορούσε να υπερβεί σε καμία περίπτωση τις 150 δραχμές ανά κυβικό μέτρο (άρθρ. 15).

Πρέπει, ακόμη, να σημειωθεί, ότι η παραπάνω ενίσχυση επιτοκίου (που παρέχονταν με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ύστερα από σχετική αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης) δεν μπορούσε να είναι τέτοια, ώστε το σε βάρος της δανειζόμενης επιχείρησης απομένον τμήμα του επιτο-

κίου να είναι μικρότερο από 3% προκειμένου για τις περιοχές Α' και Β', ή από 2% προκειμένου για τις περιοχές Γ' και Δ'.

Τέλος, αναφέρονται εδώ, ότι το Ν.Δ. 1312/1972 πρόβλεπε και φορολογικά κίνητρα (αφορολόγητα αποθεματικά, αυξημένες αποσβέσεις) και ότι η εφαρμογή του Ν.Δ. ήταν μάλλον δυνητική για τη Διοίκηση.

III. Ν.Δ. 331/1974 (ΦΕΚ 56, Α, 5/3/1974) Περί παροχής φορολογικών κινήτρων προς ενίσχυσιν της βιομηχανικής παραγωγής.

Σύμφωνα με την διάταξη της παράγρ. 1 του άρθρου 3 αυτού του Ν.Δ. ημεδαπές βιομηχανικές, βιοτεχνικές και μεταλλευτικές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα απ' τον τόπο της εγκατάστασής τους, που θα πραγματοποιούσαν επενδύσεις για την ανέγερση κτηριακών εγκαταστάσεων ή την αγορά καινούργιων μηχανημάτων, που θα συνέβαλαν στην παραγωγική διαδικασία, στην επέκταση, στην ανανέωση ή στον εκσυγχρονισμό και θα χρησιμοποιούσαν για την χρηματοδότησή τους ομολογιακά δάνεια σε δημόσια εγγραφή, ή τραπεζικά δάνεια ή πιστώσεις θα έπαιρναν, πέρα από την προβλεπόμενη από την παράγρ. 2 του άρθρ. 11 του Ν.Δ. 1312/1972 ενίσχυση (βλ. παραπάνω υπό στοιχεία II), και άλλη ενίσχυση ανερχόμενη σε 2 ποσοστιαίες μονάδες.

Εξ άλλου, με άλλη διάταξη (άρθρ. 4) επεκτάθηκε η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρ. 11 έως και 13 του Ν.Δ. 1312/1972 (για τις οποίες βλ. παραπάνω υπό στοιχεία II) και στα δάνεια ή στις πιστώσεις από αλλοδαπές τράπεζες ή επιχειρήσεις, υπό τη (μόνη) προϋπόθεση, ότι η ενδιαφερόμενη επιχείρηση θα υπέβαλε αίτηση στο Υπουργείο Συντονισμού και Προγραμματισμού μέχρι 31/12/1977.

IV. Ν. 289/1976 (ΦΕΚ 76, Α, 3/4/1976) Περί παροχής κινήτρων για την ανάπτυξη παραμεθωρίων περιοχών και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων.

Ο Ν. 289/1976 θέσπισε ιδιαίτερα ισχυρά κίνητρα για την ανάπτυξη ωρισμένων ακριτικών περιοχών της Χώρας. Δημιουργήθηκε Ε' περιοχή (άρθρ. 1), στην οποία εντάχθηκαν ολόκληρες οι περιφέρειες των Ν. Έβρου, Ξάνθης, Ροδόπης, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου και καθιερώθηκαν φορολογικά, ασφαλιστικά και χρηματοδοτικά κίνητρα, όπως: δικαίωμα έκπτωσης εκ των καθαρών κερδών ποσοστού 150% της αξίας των δαπανών της επένδυσης για όλες τις επιχειρήσεις πλην των ξενοδοχειακών της νήσου Ρόδου, δικαίωμα έκπτωσης εκ των καθαρών κερδών ποσοστού 25% επί της αξίας των πραγματοποιούμενων επενδύσεων για το σχηματισμό κεφάλαιου κίνησης, μείωση του φόρου μεταβίβασης ακινήτων σε περίπτωση αγοράς τους στην Ε' περιοχή (πλην ακινήτων κειμένων στη νήσο Ρόδο αν αυτά θα χρησιμοποιούνταν για τουριστική εκμετάλλευση) (άρθρ. 5), κάλυψη επιβάρυνσης από τόκους από συνομολογούμενα δάνεια ή πιστώσεις (ενίσχυση μέχρι 7 ποσοστιαίες μονάδες

(άρθρ. 8) κ.λ. Ακόμη, συγκροτήθηκε στο Υπουργείο Συντονισμού και Προγραμματισμού το Κεντρικό Συντονιστικό Συμβούλιο Περιφερειακής Ανάπτυξης και η Κεντρική Υπηρεσία Περιφερειακής Ανάπτυξης. Του πρώτου έργου ήταν η εισήγηση προς την Κυβέρνηση της πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης, η συνεχής αξιολόγηση των εφαρμοζομένων προγραμμάτων, η εποπτεία όλων των φορέων εφαρμογής των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης κ.λ., ενώ της δεύτερης αποστολή ορίζονταν η οργάνωση, η κατεύθυνση και ο έλεγχος του έργου των Υπηρεσιών Περιφερειακής Ανάπτυξης και η υποβοήθηση του έργου του Κεντρικού Συντονιστικού Συμβουλίου Περιφερειακής Ανάπτυξης.

V. Ν. 849/1978 (ΦΕΚ 232, Α, 22/12/1978) Περί παροχής κινήτρων διά την ενίσχυσιν της περιφερειακής και οικονομικής αναπτύξεως της Χώρας.

Πέραν των όσων έχουν ήδη αναφερθεί παραπάνω (βλ. παρ. υπό στοιχεία Κεφαλ. Α, παρ. 2, Δ') για τον Ν. 849/1978, υπογραμμίζεται εδώ, ότι με τον Ν. αυτό θεσπίσθηκε και νέα κατηγορία χρηματοδοτικών κινήτρων που βασίζονταν στο θεσμό των δανειακών ενισχύσεων των επιχειρήσεων με άτοκα δανειακά κεφάλαια από της πλευράς του Δημόσιου. Προφανής κύριος στόχος του Ν. ήταν η τόνωση της επενδυτικής πρωτοβουλίας των ιδιωτών και ιδιαίτερα στους τομείς της μεταποίησης, των μεταλλείων και των ορυχείων. Οι διατάξεις του Ν. αναφέρονταν ειδικότερα στις παρακάτω κατηγορίες κινήτρων: κίνητρα για την ανάπτυξη της βιομηχανίας και της βιοτεχνίας, τις ναυπηγοεπισκευαστικές βιομηχανίες, τις τουριστικές επενδύσεις, την διευκόλυνση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού εντός της Χώρας. Έτσι, έχουμε ειδικά κίνητρα για βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις των περιοχών Γ' και Δ' και κίνητρα για μεταλλευτικές επιχειρήσεις (δανειακή ενίσχυση εκ μέρους του Δημοσίου από 20% μέχρι 40% επί της αξίας των επενδύσεων ανάλογα με την περιοχή στην οποία γίνονται, δανειακή ενίσχυση εκ μέρους του Δημοσίου για ημεδαπές μεταλλευτικές επιχειρήσεις από 20% μέχρι 25% επί της αξίας των επενδύσεων ανάλογα με την περιοχή στην οποία γίνονται — άρθρο 4—). Ακόμη, κίνητρα για την περιοχή Ε' (δανειακή ενίσχυση εκ μέρους του Δημοσίου μέχρι 60% επί της αξίας νέων παραγωγικών επενδύσεων — άρθρ. 5 —), κίνητρα για την εγκατάσταση και λειτουργία ημεδαπών βιομηχανιών ναυπήγησης και επισκευής πλοίων εντός Ελευθέρων Τελωνειακών Συγκροτημάτων (άρθρ. 13), κίνητρα για ξενοδοχειακές επιχειρήσεις εντός της Β' περιοχής (δικαίωμα έκπτωσης από τα καθαρά κέρδη ποσοστού 50% της αξίας των δαπανών για νέες παραγωγικές επενδύσεις κ.λ. — άρθρ. 14 —), κίνητρα για την μετατροπή και συγχώνευση επιχειρήσεων (άρθρ. 19), κίνητρα για τις επιχειρήσεις εξόρυξης μαρμάρων (άρθρ. 28), κίνητρα για την διευκόλυνση της «εν τη Χώρα γεωγραφικής κινητικότητας του εργατικού δυναμικού» (επίδομα μετεγκατάστασης, ενοίκιο, άλλες παροχές άρθρ. 12). Τέλος, αναφέρεται η δα-

νειακή ενίσχυση εκ μέρους του Δημοσίου επί δαπανών επενδύσεων που αποσκοπούν στον περιορισμό της ρύπανσης, στη σημαντική εξοικονόμηση ηλεκτρικής ή άλλης ενέργειας, στην εγκατάσταση νέων ή επέκταση υφιστάμενων εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής και μεταλλευτικής έρευνας και την ίδρυση εργαστηρίων δοκιμαστικής παραγωγής – PILOT PLANTS – προϊόντων από μεταλλεύματα και ορυκτά (άρθρ. 1).

VI. Ν. 1116/1981 (ΦΕΚ 8, Α', 14/1/1981) Για την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της περιφερειακής και οικονομικής ανάπτυξεως της Χώρας και την ρύθμιση συναφών θεμάτων.

Σκοπός αυτού του Ν., όχι και τόσο μακρόβιου, αφού ελάχιστα άρθρα του διατηρήθηκαν σε ισχύ από τον Ν. 1262/1982, ήταν η προώθηση των παραγωγικών επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη, για την οποία δίνονταν τα παρακάτω κίνητρα:

Α. Χρηματοδοτικά και Β. Φορολογικά. Ειδικότερα:

Α.α. Επιχορήγηση, β. Επιδότηση επιτοκίου.

Β.α. Αφορολόγητη έκπτωση, β. Πρόσθετη απόσβεση (η πέρα από την τακτική απόσβεση – άρθρ. 1-). Στις διατάξεις του Ν. αυτού μπορούσαν να υπαχθούν επιχειρήσεις μεταποιητικές (βιομηχανικές και βιοτεχνικές), παραγωγής ψύχους, διαλογής και συσκευασίας οπωροκηπευτικών προϊόντων, θερμοκηπίων υψηλής τεχνολογίας, μεταλλευτικές (και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις εκμετάλλευσης λιγνιτωρυχείων), λατομικές εκμετάλλευσης μαρμάρων και σχιστολιθικών πλακών και βιομηχανικών ορυκτών, εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή μεταλλευτικής έρευνας, παραγωγής και διάθεσης σε τρίτους ενέργειας σε μορφή θερμού νερού, αερίου, ή ατμού, ξενοδοχειακές, υγρών καυσίμων και υγραερίων κ.λ.

Τα χρηματοδοτικά κίνητρα χορηγούνταν με απόφαση του Υπουργού Συντονισμού, πράγμα όχι απαραίτητο για τα φορολογικά. Τα τελευταία ίσχυαν, όταν η επιχείρηση δεν επιχορηγούνταν για την επένδυσή της από το Δημόσιο. Για την εφαρμογή των κινήτρων του Ν.1116/1981 η Χώρα διαιρέθηκε σε τρεις περιοχές Α', Β', Γ', ενώ η επιχορήγηση υπολογίζονταν και ανάλογα με το χαρακτηρισμό της δραστηριότητας της επένδυσης ως χαμηλής, μέσης ή υψηλής.

Στο Κεφάλαιο Β' του Ν. (άρθρα 5-15) προβλέπονταν αναλυτικά η επιχορήγηση επενδύσεων (άρθρ. 6), η επιχορήγηση ειδικών επενδύσεων (άρθρ. 7 –, ως τέτοιες χαρακτηρίζονταν εκείνες που απέβλεπαν στην προστασία του περιβάλλοντος, στη σημαντική εξοικονόμηση ηλεκτρικής ή άλλης ενέργειας κ.λ. –), η επιχορήγηση μετεγκατάστασης (άρθρ. 8), η επιδότηση επιτοκίου (μέχρι 50% στην περιοχή Γ' – άρθρ. 9 –), οι προϋποθέσεις και περιορισμοί για την παροχή επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου (άρθρ. 10), οι όροι παροχής επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου (άρθρ. 11), η διαδικασία παροχής επιχορηγήσεων και επιδότησης επιτοκίων (άρθρ. 12 – αναγκαία η αίτηση στο

Υπουργείο Συντονισμού—), η καταβολή, ο έλεγχος και η ανάκληση των επιχορηγήσεων και της επιδότησης επιτοκίου (άρθρ. 13), η φορολογική μεταχείριση των επιχορηγήσεων και των επιδοτήσεων επιτοκίου, (άρθρ. 14), η διαιτησία σε περίπτωση διαφορών μεταξύ του Δημόσιου και του επενδυτή (άρθρ. 15).

Εξ άλλου, στο Κεφάλαιο Γ' του Ν. (άρθρα 16-22) προβλέπονταν αφορολόγητες εκπτώσεις (άρθρ. 16), προϋποθέσεις πραγματοποίησης αφορολόγητων εκπτώσεων (άρθρ. 17), φορολογία των εκπτώσεων (άρθρ. 18), αφορολόγητες εκπτώσεις ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (άρθρ. 19), δικαιολογητικά ελέγχου των επενδύσεων (άρθρ. 21).

VII. Ν. 1262/1982 (ΦΕΚ 70, Α', 16/6/1982) Για την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της Χώρας και τροποποίηση συναφών διατάξεων. Ν. 1360/1983 (ΦΕΚ 65, Α', 24/5/1983) Προώθηση των επενδύσεων, οργάνωση των Υπηρεσιών Κρατικών Προμηθειών και άλλες διατάξεις.

Λόγω της σπουδαιότητας του θέματος παραθέτουμε στη συνέχεια αυτούσιο το κείμενο του Ν. 1360/1983 που αναφέρεται στις επενδύσεις, δεδομένου ότι τροποποιεί βασικές διατάξεις προηγούμενων νομοθετημάτων και εισάγει μία νέα διαδικασία για την προώθηση των επενδύσεων στην Ελλάδα.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1360/1983

Προώθηση των επενδύσεων, οργάνωση των Υπηρεσιών Κρατικών Προμηθειών και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Προώθηση των επενδύσεων

Άρθρο 1

1. Όλες οι άδειες εγκατάστασης που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία για την εγκατάσταση, επέκταση ή εκσυγχρωισμό βιομηχανιών, βιοτεχνιών και των κάθε είδους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και αποθηκών χορηγούνται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

2. Οι αρμοδιότητες άλλων αρχών και υπηρεσιών, καθώς και οι τηρούμενες από αυτές διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης, που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, διατηρούνται και εντάσσονται στη διαδικασία έκδοσης της άδειας εγκατάστασης από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Η αποφασιστική όμως αρμοδιότητα ή η σύμφωνη γνώμη των αρχών και υπη-

ρεσιών αυτών, όπου τυχόν απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία, αντικαθίσταται με απλή γνώμη τους. Κατεξάιρεση διατηρείται η κατά τις κείμενες διατάξεις αρμοδιότητα του Υπουργείου Ενεργείας και Φυσικών Πόρων για την έκδοση άδειας εγκατάστασης.

Άρθρο 2

1. Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στην αρμόδια κατά τόπο υπηρεσία υποδοχής επενδυτών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας σχετική αίτηση, που συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από τα απαραίτητα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δικαιολογητικά και μελέτες. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού είναι δυνατό να ανακαθορίζονται τα πιο πάνω δικαιολογητικά και μελέτες καθώς και το περιεχόμενό τους.

2. Για τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης ακολουθείται η εξής διαδικασία:

α. Η υπηρεσία υποδοχής επενδυτών παραδίνει σε κάθε ενδιαφερόμενο έντυπο ερωτηματολόγιο που αναφέρεται στα γενικά και ειδικά χαρακτηριστικά της εγκατάστασης, για την οποία ζητείται η άδεια. Το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

β. Το έντυπο ερωτηματολόγιο συμπληρωμένο με ακρίβεια κατατίθεται στην υπηρεσία υποδοχής επενδυτών, η οποία σε δύο ημέρες από την κατάθεσή του δίνει στον ενδιαφερόμενο κατάλογο όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών και μελετών. Η ανακριβής συμπλήρωση του ερωτηματολογίου παρέχει στη διοίκηση την ευχέρεια να ανακαλέσει την άδεια εγκατάστασης.

γ. Ο ενδιαφερόμενος καταθέτει τη σχετική αίτηση με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες στην πιο πάνω υπηρεσία. Η υπηρεσία αυτή επικοινωνεί μέσα σε 5 ημέρες από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης με όλες τις μέχρι τώρα αρμόδιες για τη χορήγηση ειδικής άδειας, ή έγκρισης ή τη διατύπωση γνώμης αρχές ή υπηρεσίες, προς τις οποίες υποβάλλει ερώτημα για τη χορήγηση ή μη της αιτούμενης άδειας εγκατάστασης διαβιβάζοντας και τα στοιχεία που απαιτούνται για τη διαμόρφωση της σχετικής γνώμης.

δ. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο αρχή ή υπηρεσία είναι υποχρεωμένη να διαβιβάσει τη γνώμη της στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας μέσα σε σαράντα ημέρες από τη λήψη του ερωτήματος. Η γνώμη αυτή θεωρείται θετική αν δεν περιέλθει στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας μέχρι τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας. Η μη έγκαιρη υποβολή ή η αναιτιολόγητη διατύπωση της γνώμης αυτής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα για τους υπαίτιους υπαλλήλους των αρμόδιων αρχών και υπηρεσιών.

3. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας είναι υποχρεωμένος να χορηγήσει ή να αρνηθεί τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από τη λήψη και της τελευταίας, κατά το εδ. δ' της προηγούμενης πα-

ραγράφου, γνώμης ή την άπρακτη παρέλευσή της, κατά το ίδιο εδάφιο, προθεσμίας των σαράντα ημερών. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, προκειμένου ν' αποφασίσει δύναται να ζητά τη γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου (Του Ν. 1235/1982) του Νομού όπου πρόκειται να εγκατασταθεί η εξεταζόμενη επένδυση. Το Νομαρχιακό Συμβούλιο απαντά εντός 30 ημερών. Για το ίδιο διάστημα αναστέλλεται η παραπάνω προθεσμία των εξήντα ημερών.

Άρθρο 3

Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν αφορούν την άδεια λειτουργίας των κάθε είδους εγκαταστάσεων της παρ. 1 του άρθρου 1, η οποία εξακολουθεί να διέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 4

Με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, είναι δυνατό να χορηγείται άδεια εγκατάστασης κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του νόμου αυτού ή άλλων νόμων, εφόσον πρόκειται για ιδιαίτερα σημαντικές παραγωγικές επενδύσεις και ιδίως για εγκατάσταση βιομηχανιών, που συμβάλλουν στην επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης της Εθνικής Οικονομίας.

Άρθρο 5

Άδειες εγκατάστασης, για τις οποίες υπάρχουν εκκρεμείς αιτήσεις, χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος επενδυτής.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Άλλες διατάξεις

Άρθρο 8

1. Τα εδάφια α,β, και ε, της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 1262/1982 αντικαθίστανται ως εξής:

«α. Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός βιομηχανοστασίων, κτιριακών εγκαταστάσεων, ξενοδοχειακών, καθώς και βοηθητικών εγκαταστάσεων των υπαγόμενων επιχειρήσεων, που αναφέρονται στο άρθρο 2».

β. Η αγορά ή η ιδιόχρηση για παραγωγικούς σκοπούς μη χρησιμοποιούμενων, αποπερατωθέντων ή ημιτελών βιομηχανικών βιοτεχνικών, ξενοδοχειακών κτιρίων και βοηθητικών εγκαταστάσεων, που η έναρξη της κατασκευής τους έγινε μέσα στην τελευταία πενταετία πριν από τη δημοσίευση αυτού του νόμου».

«ε. Οι δαπάνες μεταφοράς για μετεγκατάσταση υφιστάμενων παραγωγικών μονάδων σε λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές ή μέσα στην ίδια περιοχή, αλλά

σε βιομηχανική ή βιοτεχνική ζώνη κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 9».

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του Ν. 1262/1982 προστίθενται νέα εδάφια ια' και ιβ' ως εξής:

«ια'. Η αγορά υλικού για αναπαραγωγή των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων και του πολλαπλασιαστικού υλικού των γεωργικών, κτηνοτροφικών ή ιχθυοκαλλιεργητικών επιχειρήσεων».

«ιβ'. Οι δαπάνες επενδύσεων που αποσκοπούν στην κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμό και εξοπλισμό κεντρικών αγορών, σφαγείων, χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών και λοιπών υπηρεσιών».

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Δεν θεωρείται παραγωγική επένδυση η απόκτηση επιβατικού αυτοκινήτου μέχρι έξι (6) θέσεων, επίπλων και σκευών γραφείων, οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων».

Άρθρο 9

1. Τα εδάφια α, β, γ, η, ι, ια, ιβ, ιγ, ιε, και ιστ της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Ν. 1262/1982 αντικαθίστανται ως εξής:

«α. Μεταποιητικές βιομηχανικές, βιοτεχνικές και χειροτεχνικές επιχειρήσεις όλων των κλάδων.

Περιλαμβάνονται στις παραπάνω επιχειρήσεις και οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις παραδοσιακών οικοδομικών υλικών, όπως πέτρας τοιχοποιίας, δαπέδων και στέγης, μαλτεζόπλακας, κεραμιδιών και τούβλων παραδοσιακών τύπων, διαφόρων κεραμικών δαπέδων και ειδικών κονιαμάτων. Επίσης, βιοτεχνίες και εργαστήρια παραδοσιακών κατασκευών, όπως ξυλουργεία, επιπλοποιεία, σιδηρουργεία, μαρμαρογλυφεία και άλλα εργαστήρια κατεργασίας οικοδομικού μαρμάρου ή πέτρας. Εργαστήρια χειροτεχνίας, οικοτεχνίας, κεραμικής, κοσμηματοποιίας, υφαντικής, ταπητουργίας και γουνοποιίας.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών, καθορίζεται η ένταξη ή μή, στις μεταποιητικές επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου κατηγοριών επιχειρήσεων για τις οποίες υπάρχουν δυσκολίες κατάταξής τους από τις υπηρεσίες ιδιωτικών επενδύσεων, τις αρμόδιες γνωμοδοτικές επιτροπές ή τον Ελληνικό Οργανισμό Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ)».

«β. Γεωργικές, δασικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές επιχειρήσεις, σύγχρονης τεχνολογίας».

«γ. Μεταλλευτικές και λατομικές επιχειρήσεις».

«η. Επιχειρήσεις που έχουν αντικείμενο δραστηριότητας την παραγωγή μηχανισμών για την εξοικονόμηση ενέργειας».

«ι. Ναυπηγο-επισκευαστικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις πλωτών δεξαμενών, διαλυτηρίων πλοίων, ακτοπλοϊκές επιχειρήσεις ευρείας λαϊκής συμμετοχής για

προμήθεια καινούργιων σκαφών εγχώριας κατασκευής ή μεταχειρισμένων, εφ' όσον η ηλικία τους δεν ξεπερνά τα επτά (7) χρόνια ή και για μετασκευή μεταχειρισμένων πλοίων και αλιευτικές επιχειρήσεις για την προμήθεια καινούργιων σκαφών εγχώριας κατασκευής».

«ια. Επιχειρήσεις υγρών καυσίμων και υγραερίων, εφόσον πραγματοποιούν επενδύσεις για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς ή διακίνησης υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιωτικές περιοχές, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές έχουν την έδρα τους σε Νομούς που υπάγονται στις περιοχές Γ' και Δ', για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος νόμου.»

«ιβ. Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και ξενώνες, σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς αυτού του νόμου και εφόσον πρόκειται για ανέγερση ή επέκταση ή εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων μέχρι 300 κλινών συνολικά. Ο περιορισμός αυτός δεν εφαρμόζεται προκειμένου για ειδικές επενδύσεις του άρθρου 9 παρ. 1 του νόμου αυτού».

«ιγ. Κατασκηνωτικά κέντρα (CAMPINGS), που κατασκευάζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές και με την έγκριση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, μόνο για τις δαπάνες μόνιμων εγκαταστάσεών τους και διαμόρφωσης του χώρου, καθώς επίσης και διαμερίσματα για τουριστική χρήση».

«ιε. Οικίες ή κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, διασκευαζόμενα σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ή εργαστήρια παραγωγής παραδοσιακών βιοτεχνικών προϊόντων ή χειροτεχνημάτων, με την έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών ή του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος καθώς και του Ε.Ο.Τ. ή του ΕΟΜΜΕΧ, εφόσον δεν υπάρχει συγκέντρωση ιδιοκτησίας πέρα από τρεις μονάδες στο ίδιο φυσικό πρόσωπο ή επιχειρηματικό φορέα, του περιορισμού αυτού μη ισχύοντος προκειμένου για Ο.Τ.Α. και συνεταιρισμούς».

«ιστ. Επιχειρήσεις αυτού του άρθρου Συνεταιρισμών ή επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης επιχειρήσεις αυτών των φορέων που κάνουν επενδύσεις για την ανέγερση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στα πλαίσια του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών, σφαγείων και άλλων υπηρεσιών».

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται το εδάφιο ε, ως εξής:

«ε. Επιχειρήσεις αξιοποίησης γεωργικών, βιομηχανικών και αστικών απορριμάτων και αποβλήτων».

Άρθρο 10

Οι παράγραφοι 3,4 και 5 του άρθρου 3 του Ν. 1262/1982 αντικαθίστανται ως εξής, αφότου ίσχυσε ο Ν. 1262/1982:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μετά από γνώμη των περιφερειακών οργάνων προγραμματισμού είναι δυνατό να ορίζονται ζώνες μέσα σε κάθε επιχορηγούμενη περιοχή της παραγράφου 1 ή και 2 του άρθρου αυτού, που παρουσιάζουν έντονο αναπτυξιακό πρόβλημα σε σχέση με την υπόλοιπη περιοχή. Στις επιχειρήσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 αυτού του νόμου, που εγκαθίστανται μέσα στα όρια των ζωνών αυτών δίνεται με την ίδια απόφαση η ενίσχυση όσον αφορά τις επιχορηγήσεις επενδύσεων του άρθρου 4 και επιδότηση επιτοκίου του άρθρου 11, άλλων ευνοϊκοτέρων από άποψη κινήτρων, περιοχών, εκτός από εκείνες που εγκαθίστανται στις παραπάνω ζώνες της περιοχής Δ, για τις οποίες ισχύει το καθεστώς των άρθρων 7 παράγραφος 1 και 11 παράγραφος 1 αυτού του νόμου».

«4. Με όμοια απόφαση, με συμμετοχή και του Υπουργού Γεωργίας κατά περίπτωση, μπορεί να ορίζονται ζώνες για την εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης ή και ειδικών προγραμμάτων αξιοποίησης γεωργικών προϊόντων ως και προγραμμάτων εκθάμνωσης και εκχέρσωσης εκτάσεων, που προσφέρονται για καλλιέργεια και διανομή σε ακτήμονες ή αγροτικούς συνεταιρισμούς. Στις επιχειρήσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 αυτού του νόμου που εγκαθίστανται μέσα στα όρια των ζωνών αυτών ή μέσα σε βιομηχανικές περιοχές ή ζώνες της ΕΤΒΑ ή βιοτεχνικά κέντρα του ΕΟΜΜΕΧ ή βιοτεχνικά κέντρα και κτίρια επιχειρήσεων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή Συνεταιρισμών (του άρθρου 2 παρ. 1 ιστ' του Ν. 1262/1982), δίνονται με την ίδια απόφαση οι ενισχύσεις της επόμενης ευνοϊκότερης από άποψη κινήτρων, περιοχής, όσον αφορά τις Επιχορηγήσεις Επενδύσεων του άρθρου 4 και επιδότηση επιτοκίου του άρθρου 11 από εκείνη στην οποία οι επιχειρήσεις αυτές εγκαθίστανται».

«5. Οι επιχειρήσεις των εδαφίων α, γ και ι της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που είναι εγκαταστημένες, μέχρι τη δημοσίευση του Ν. 1262/1982, στο τμήμα του Νομού Κορινθίας, που συνορεύει με το Νομό Αττικής και μέχρι τον Ισθμό, όπως και στην βιομηχανική περιοχή Θεσσαλονίκης, δικαιούνται των κινήτρων της περιοχής Β για τις πραγματοποιούμενες παραγωγικές τους επενδύσεις για επέκταση και εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεών τους, με τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς του νόμου. Επίσης, επιχειρήσεις των εδαφίων α, γ και ι της παραγράφου 1 του άρθρου 2 που είναι εγκαταστημένες σε άλλες βιομηχανικές περιοχές και βιοτεχνικά κέντρα του ΕΟΜΜΕΧ καθώς και σε τεχνικά κέντρα και κτίρια επιχειρήσεων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή Συνεταιρισμών (του άρθρου 2 παρ. 1 ιστ του Ν. 1262/1982) δικαιούνται να λάβουν την ενίσχυση της επόμενης ευνοϊκότερης από άποψη κινήτρων, περιοχής από εκείνης στην οποία ευρίσκονται, προκειμένου για επέκταση και εκσυγχρονισμό».

Επιχειρήσεις των εδαφίων α, γ και ι της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που

είναι εγκαταστημένες μέχρι τη δημοσίευση του Ν. 1262/1982 στην επαρχία Θεσσαλονίκης του Νομού Θεσσαλονίκης, δικαιούνται των κινήτρων της περιοχής Β για επενδύσεις πραγματοποιούμενες μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1985, με τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς του νόμου».

Άρθρο 11

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι επιχειρήσεις δεν υποχρεούνται να αποδεχθούν τη συμμετοχή του Δημοσίου και έχουν τη δυνατότητα να υπαχθούν στα ευεργετήματα του νόμου αυτού μόνο για το μέχρι 400 εκατομμύρια δρχ. τμήμα της επένδυσης ή να δεχθούν και την κατά 50% συμμετοχή του Δημοσίου για το από 400 έως 600 εκατομμύρια δρχ. τμήμα της επένδυσης διατηρώντας όμως το ελάχιστο ποσοστό ίδιας συμμετοχής στη συνολική επένδυση όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 5».

2. Στο άρθρο 4 του Ν. 1262/1982 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Για τον προσδιορισμό του ορίου των 400 εκατομμυρίων δρχ. λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ύψος του επενδυτικού πρόγραμματος. Για τον καθορισμό του συνολικού ύψους του επενδυτικού προγράμματος υπολογίζονται αθροιστικά όλα τα επενδυτικά προγράμματα, που αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία, εφόσον υποβάλλονται από τον ίδιο επενδυτή, για υπαγωγή στις διατάξεις αυτού του νόμου, μέσα σε διάστημα μέχρι 5 ετών από την ολοκλήρωση της επένδυσης, που αφορά την ίδια παραγωγική διαδικασία και έχει ήδη υπαχθεί στις διατάξεις αυτού του νόμου».

Άρθρο 12

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στις επιχορηγούμενες επενδύσεις δεν μπορεί να είναι κατώτερο από 35% του συνολικού κόστους της επένδυσης στην περιοχή Β, από 25% στην περιοχή Γ και από 15% στην περιοχή Δ. Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής των Συνεταιρισμών και των επιχειρήσεων Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ορίζεται 10 μονάδες χαμηλότερα, εκτός της περιοχής Δ, για την οποία το κατώτατο ποσοστό ίδιας συμμετοχής είναι 10%. Στην περιοχή Α, και μόνο για τις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 9, το κατώτερο ποσοστό ίδιας συμμετοχής είναι 30% του συνολικού ύψους της επένδυσης. Στο ποσοστό της ίδιας συμμετοχής μπορεί να συμπεριλαμβάνεται και η αξία του οικοπέδου, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την πραγματοποίηση της επένδυσης. Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής, του επενδυτή σε επενδύσεις, που παίρνουν επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου που αντιστοιχεί σε περιοχή όπου τα κίνητρα αυτά είναι πίο ευνοϊκά από εκείνα της περιοχής

όπου πραγματοποιείται η επένδυση, είναι ίσο με το ποσοστό που προβλέπεται για τις επενδύσεις της ευνοϊκότερης αυτής περιοχής».

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 5 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ίδια συμμετοχή του επενδυτή αποτελεί ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις με ύψος επένδυσης μέχρι 20 εκατομμύρια δρχ. και εταιρικό κεφάλαιο για τις λοιπές, πλην Συνεταιρισμών, επενδύσεις. Προκειμένου περί Συνεταιρισμών ως ίδια συμμετοχή νοείται για μεν τους νεοϊδρυόμενους το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τους υφιστάμενους το ποσό της αύξησης του συνεταιρικού τους κεφαλαίου ή ο σχηματισμός ειδικού αποθεματικού ή κατά περίπτωση η χρησιμοποίηση αποθεματικών εκτός του τακτικού. Για τις λοιπές περιπτώσεις ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή νοείται για μεν νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις, το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε υφιστάμενες επιχειρήσεις, το ποσό της αύξησης των ίδιων κεφαλαίων τους ή κατά περίπτωση, της κεφαλοποίησης φορολογηθέντων αποθεματικών, όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τακτικού. Ατομικές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις μέχρι 20 εκ. δραχμές μπορεί να διατηρούν τη μορφή τους, αν εγκριθεί αναπροσαρμογή κόστους μέχρι 30% και το συνολικό ύψος της επένδυσης υπερβεί έτσι το όριο των 20 εκατομμυρίων. Στην εγκριτική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του νόμου αυτού καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής. Σε περίπτωση που θα διαπιστωθεί από τα αρμόδια όργανα ελέγχου του άρθρου 8 παρ. 2 του νόμου αυτού, ότι δεν πληρούνται οι πιο πάνω αναφερόμενοι όροι και προϋποθέσεις, τότε ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής στο νόμο και επιστρέφονται οι τυχόν πραγματοποιηθείσες εκταμιεύσεις κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων».

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 5 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου στην επένδυση γίνεται αφού προηγουμένως αποδεδειγμένα, βάσει έκθεσης των κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 8 οργάνων ελέγχου, έχει καταβληθεί και δαπανηθεί για την πραγματοποίηση της επένδυσης η υποχρεωτική ίδια συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% της τυχόν συμμετοχής της χρηματοδοτούσας τράπεζας. Στην περίπτωση που, για την πραγματοποίηση της επένδυσης, δεν έχει χρησιμοποιηθεί δανεισμός, η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου γίνεται, σύμφωνα με τα παραπάνω, αφού θα έχει καταβληθεί και δαπανηθεί στα επενδυτικά έργα η υποχρεωτική ίδια συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% του υπολοίπου πέραν της υποχρεωτικής ίδιας συμμετοχής ποσού.

Η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου γίνεται σε δόσεις, που καθορίζονται με την εγκριτική απόφαση και με τρόπο, ώστε να δαπανηθεί παράλληλα το υπόλοιπο της ίδιας συμμετοχής και του δανείου της τελευταίας δόσης καταβαλλομένης μετά πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Η διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών για την επένδυση ορίζεται στην εγκριτική πράξη. Είναι δυνατή η καταβολή κάθε μιάς από τις δόσεις της επιχορήγησης, εκτός από την πρώτη και την τελευταία δόση, εφόσον προσκομίζεται, στην υπηρεσία ιδιωτικών επενδύσεων ή στην αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένης τράπεζας. Το περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας».

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 5 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η έναρξη των επενδύσεων του παρόντος νόμου μπορεί να γίνεται μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης και των αναγκαίων δικαιολογητικών στην αρμόδια υπηρεσία του άρθρου 6 παρ. 6 του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση, αυτή η έναρξη πραγματοποίησης της επένδυσης γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή και δε δεσμεύει την κρίση της γνωμοδοτικής επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης, περί υπαγωγής ή μη της επένδυσης στις διατάξεις του νόμου αυτού».

5. Συνεταιρισμοί που έχουν κάνει έναρξη παραγωγικών επενδύσεων μετά την 1.1.1981 είναι δυνατό να υπαχθούν στο Ν. 1962 /1982, εφόσον υποβάλουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μέσα σε 30 μέρες από τη δημοσίευση αυτού του νόμου.

6. Στο άρθρο 5 του Ν. 1262/1982 προστίθεται παράγραφος 6, ως εξής:

«6. Στις περιπτώσεις του εδαφ. δ' της παραγρ. 1 του άρθρου 9 του νόμου αυτού και εφόσον η τεχνολογία στηρίζεται σε έρευνα που έχει πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό από Έλληνες, η ίδια συμμετοχή του επενδυτή είναι δυνατό, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδεται κατά περίπτωση, να καλύπτεται εν όλω ή εν μέρει από κεφαλαιοποίηση της καθαρής θέσης της υπάρχουσας επιχείρησης, που ήδη τυχόν λειτουργεί, κατά ποσοστό αντίστοιχο με το ύψος της ίδιας συμμετοχής, όπως αυτό ορίζεται στην παράγρ. 1 αυτού του άρθρου. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος υπολογισμού της καθαρής θέσης για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος άρθρου».

7. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού, εκτός από τη διάταξη της παραγράφου 2, ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος του Ν. 1262/1982.

Άρθρο 13

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 6 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η επιχορήγηση και επιδότηση των επενδύσεων παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που λαμβάνεται μετά από γνωμοδότηση της κατά τον παρόντα νόμο αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, με την επιφύλαξη της διατάξεως της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δεν απαιτείται δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αποφάσεων που αφορούν σε παρατάσεις του χρόνου για

την ολοκλήρωση των επενδύσεων ή σε τροποποιήσεις αποφάσεων που δεν μεταβάλλουν το ποσό της επιχορήγησης και επιδότησης.

Μεταβολή, με οποιοδήποτε τρόπο, των όρων της απόφασης επιτρέπεται μόνο με τη συγκατάθεση του επενδυτή».

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 6 του Ν. 1262/1982 τροποποιείται ως εξής:

«4. Οι τράπεζες για τη χορήγηση των απαιτούμενων δανείων προς επιχειρήσεις που έχουν υποβάλλει αίτηση υπαγωγής στο Ν. 1262/1982 υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη πέρα από τα δικά τους κριτήρια και τα αναπτυξιακά κριτήρια όπως καθορίζονται στο άρθρο 7 αυτού του νόμου και τη σχετική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, και να αιτιολογούν την τυχόν απόρριψη μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση απόρριψης από τις τράπεζες αίτησης για χρηματοδότηση μίας επένδυσης, η οποία έχει υπαχθεί ή θα υπαχθεί στο νόμο αυτόν και θα τύχει κρατικής επιχορήγησης, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μπορεί μετά από αίτηση του επενδυτή να αναπέμψει την αίτηση αυτή για επανεξέταση και ενδεχόμενη χρηματοδότηση από την ΕΤΒΑ».

3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 6 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης από το Δημόσιο πραγματοποιείται σε δόσεις ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση των αρμόδιων οργάνων ελέγχου της παραγράφου 2 του άρθρου 8, εφόσον έχει διαπιστωθεί ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εγκριτικής πράξης, σε συνδυασμό με την παράγραφο 3 του άρθρου 5. Στην αντίθετη περίπτωση αναστέλλεται η πληρωμή των δόσεων και η γνωμοδοτική Επιτροπή ή ο ΕΟΜΜΕΧ, κατά περίπτωση, μπορεί να εισηγηθεί την ανάκληση της έγκρισης ή και τη μερική ή ολική επιστροφή του ποσού της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που έχει καταβληθεί. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου, από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από το Δημόσιο Ταμείο. Για την είσπραξη των οφειλών προς το Δημόσιο εφαρμόζεται αναλογικά και η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του Ν. 542/1977 (ΦΕΚ 41, Α') η εφαρμογή της οποίας επεκτείνεται και στους διαχειριστές προσωπικών εταιριών, όπως και στους εκκαθαριστές νομικών προσώπων».

4. Η παράγραφος 7 του άρθρου 6 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Παραγωγικές επενδύσεις βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και οικοτεχνίας ύψους μέχρι 20 εκατομμυρίων δρχ. υποβάλλονται στον ΕΟΜΜΕΧ και εξετάζονται απευθείας από τον οργανισμό αυτόν ή τις περιφερειακές υπηρεσίες του, με βάση τις διατάξεις αυτού του νόμου και επιχορηγούνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, κατόπιν εισήγησης του ΕΟΜΜΕΧ και χωρίς

τη γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 8 αυτού του νόμου. Το όριο των 20 εκατομμυρίων δραχμών είναι δυνατό να αναπροσαρμόζεται με όμοια απόφαση.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της πραγματοποίησης των παραπάνω επενδύσεων, εφόσον οι αιτήσεις υποβλήθηκαν στον ΕΟΜΜΕΧ και εξετάστηκαν από αυτόν, γίνεται από όργανα του ίδιου οργανισμού, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 αυτού του νόμου. Η καταβολή των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων του επιτοκίου στις επενδύσεις αυτής της παραγράφου γίνεται από τον ΕΟΜΜΕΧ, ο οποίος αντλεί κεφάλαια από λογαριασμό, που θα δημιουργηθεί επ' ονόματί του από την προβλεπόμενη στην επόμενη παράγραφο δαπάνη σε βάρος του Δημοσίου».

5. Η παράγραφος 8 του άρθρου 6 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η προβλεπόμενη για κάθε οικονομικό έτος δαπάνη σε βάρος του Δημοσίου για την καταβολή των επιχορηγήσεων επενδύσεων και των επιδοτήσεων επιτοκίου αυτού του νόμου εγγράφεται στον Προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων.

Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων και οι επιδοτήσεις επιτοκίου που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις αυτού του νόμου απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα και κάθε άλλη επιβάρυνση σε όφελος του Δημοσίου ή τρίτων».

6. Στο άρθρο 6 του Ν. 1262/1982 προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας που έχουν εκδοθεί σε εφαρμογή του άρθρου 5 παρ. 1 του Ν. 1116/1981, της παρ. 1 του παρόντος άρθρου καθώς και των διατάξεων κάθε άλλου αναπτυξιακού νόμου, όπως και αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδονται βάσει του παρόντος νόμου, είναι δυνατό να τροποποιούνται με όμοια απόφαση, που εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της προβλεπόμενης γνωμοδοτικής επιτροπής, μετά από αίτηση του επενδυτή, εφόσον οι αιτούμενες τροποποιήσεις αναφέρονται: Σε αυξομείωση των εγκριθεισών δαπανών επενδύσεων, εφάπαξ και μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%), και σε εφάπαξ παράταση προθεσμίας για χρονικό διάστημα μέχρι ενός (1) χρόνου, στην αύξηση της κινητήριας δύναμης των μηχανολογικών εγκαταστάσεων, και εφόσον η αύξηση αυτή δεν ξεπερνά το 1/5 αυτής που έχει ήδη εγκριθεί, ή σε μείωση της κινητήριας δύναμης, κατά ποσοστό όχι μεγαλύτερο από το 20% αυτής που έχει εγκριθεί.

Η γνωμοδότηση της επιτροπής του άρθρου 8 παρ. 1 του νόμου αυτού απαιτείται και για τις τροποποιήσεις αυτές, εφόσον το ύψος της επενδυτικής δαπάνης υπερβαίνει τα 200 εκατομμύρια δραχμές».

Άρθρο 14

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το ύψος της επιχορήγησης εξαρτάται από την περιοχή στην οποία λειτουργεί η επιχείρηση και από τα κριτήρια της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Για την περιοχή Α, και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 3 και της παραγράφου 2 του άρθρου 9 δεν παρέχεται επιχορήγηση. Το ύψος της επιχορήγησης, για επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην περιοχή Β, είναι από 10% μέχρι 25% επί της συνολικής δαπάνης της επένδυσης. Για την περιοχή Γ είναι από 15% μέχρι 40% και για την περιοχή Δ από 20% μέχρι 50%, εκτός από τις επενδύσεις της περιοχής Δ, που πραγματοποιούνται στις ειδικές ζώνες του άρθρου 3 παρ. 3, για τις οποίες το ελάχιστο ποσοστό επιχορήγησης ορίζεται σε 35%».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 7 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται, για την παροχή των επιχορηγήσεων, τα στοιχεία αξιολόγησης των επενδύσεων και τα κριτήρια μέσα στα πλαίσια της παραγράφου 1».

Άρθρο 15

1. Οι παράγραφοι 1,2,3 και 4 του άρθρου 8 του Ν. 1262/1982 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συνιστάται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή με έργο τον έλεγχο της ύπαρξης των προϋποθέσεων για την υπαγωγή στο νόμο αυτόν επενδύσεων πέραν ορισμένου ποσού, που καθορίζεται με την ίδια απόφαση, την αξιολόγηση των επενδύσεων αυτών καθώς και την αξιολόγηση σε δεύτερο βαθμό, επενδύσεων, ανεξαρτήτως ποσού, που έχουν απορριφθεί από τις περιφερειακές γνωμοδοτικές επιτροπές. Με όμοια απόφαση συνιστώνται στις περιφερειακές υπηρεσίες Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές για τον έλεγχο της ύπαρξης των προϋποθέσεων υπαγωγής στο νόμο επενδύσεων, που θα πραγματοποιηθούν στα διοικητικά όρια των υπηρεσιών αυτών, ύψους κατώτερου από το ποσό που καθορίζεται σύμφωνα με τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με όμοια απόφαση συνιστώνται επίσης όργανα ελέγχου της προόδου των επενδυτικών έργων με βάση τους όρους της εγκριτικής πράξης. Ο έλεγχος της προόδου των επενδυτικών έργων των επενδύσεων του άρθρου 6 παράγραφος 7 αυτού του νόμου, με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις των εγκριτικών πράξεων, γίνεται από τον ΕΟΜΜΕΧ, με όργανα που αυτός καθορίζει σε κάθε περίπτωση. Τα όργανα αυτά λειτουργούν σύμφωνα με τον οργανισμό λειτουργίας του ΕΟΜΜΕΧ.

3. Της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή ο αναπληρωτής του, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Των Περιφερειακών Γνω-

μοδοτικών Επιτροπών προεδρεύει ο Νομάρχης της έδρας της οικείας ΥΠΑ αναπληρούμενος, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος από το νόμιμο αναπληρωτή του.

4. Τα μέλη όλων των γνωμοδοτικών επιτροπών αυτού του νόμου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας από υπαλλήλους αρμοδίων υπουργείων και υπηρεσιών, από εκπροσώπους τραπεζών, οργανώσεων, επιμελητηρίων, παραγωγικών τάξεων και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ως και από πρόσωπα που έχουν ειδική εμπειρία σε θέματα επενδύσεων. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ορίζεται ο γραμματέας και οι εισηγητές καθώς και η αποζημίωση του γραμματέα, των εισηγητών και των μελών των Γνωμοδοτικών Επιτροπών. Ως εισηγητές είναι δυνατό να ορίζονται και πρόσωπα που προέβησαν στην αξιολόγηση των κατ' ιδίαν επενδυτικών προγραμμάτων. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας είναι δυνατό να συσταθούν ειδικά τμήματα της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής, στα οποία, με την ίδια απόφαση, μεταβιβάζεται μέρος των αρμοδιοτήτων της, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου. Τα μέλη Γνωμοδοτικών Επιτροπών ή τα όργανα ελέγχου δεν μπορούν να είναι σύμβουλοι ή να συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο της διοίκησης επιχειρήσεων που έχουν υπαχθεί ή έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις αυτού του νόμου».

Άρθρο 16

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις περιοχές Β,Γ και Δ παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση μέχρι 15 ποσοστιαίων μονάδων, για τις πιο κάτω επενδύσεις».

2. Τα εδάφια β' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Ν. 1262/1982 αντικαθίστανται, αφότου ίσχυσαν, ως εξής:

«β. Υποκατάστασης του πετρελαίου ή της ηλεκτρικής ενέργειας με αέριο, επεξεργασμένα απορρίμματα, ήπιες μορφές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας. Για επενδύσεις αυτής της κατηγορίας πρόσθετη προϋπόθεση είναι ο περιορισμός της ρύπανσης του περιβάλλοντος, όπως θα διαπιστώνεται σύμφωνα με τη διαδικασία, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας».

«δ. Παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας».

3. Το εδάφιο στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. Για επενδύσεις Ειδικών Ιδρυμάτων και Εργαστηρίων Ταχύρρυθμης Αναπροσαρμογής, για την απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων, όπως αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις του Ν. 963/1979, καθώς και επενδύσεις επιχειρήσεων των οποίων η πλειοψηφία των συμφερόντων ανήκει σε μειονεκτούντα

άτομα ή αυτών που απασχολούν κατά πλειοψηφία άτομα αυτής της κατηγορίας. Η υπαγωγή στην κατηγορία αυτή των επιχειρήσεων γίνεται μετά από γνωμάτευση του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας ή τον ΕΟΜΜΕΧ, κατά περίπτωση».

4. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 του Ν. 1262/1982 προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο, ως εξής:

«Σε επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Συνεταιρισμών, που γίνονται στην περιοχή Α, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, και έχουν σαν αντικείμενο δραστηριότητα από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου, παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση μέχρι 15 μονάδες.

Σε επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που κάνουν επενδύσεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 στην περιοχή Α, επενδύσεις για δημοτικές αγορές, χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών και λοιπών υπηρεσιών (όπως για στάθμευση αυτοκινήτων, για παροχή μηχανογραφικών υπηρεσιών), καθώς και σε επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Συνεταιρισμών που κάνουν επενδύσεις στην περιοχή Α για γεωργικές και αλιευτικές επιχειρήσεις σύγχρονης τεχνολογίας, παρέχεται επιχορήγηση μέχρι 35 ποσοστιαίες μονάδες».

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 9 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Επενδύσεις των περιπτώσεων β,ε, στ, ι και ιε, της παραγράφου 1 του άρθρου 2 σε όποια περιοχή και αν πραγματοποιούνται και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3 υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τις επιχειρήσεις της περιοχής Δ. Επενδύσεις της περίπτωσης γ της αυτής παραγράφου, σε όποια περιοχή και αν πραγματοποιούνται και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3, υπάγονται στους όρους της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τις επιχειρήσεις της περιοχής Γ, εκτός από αυτές που βρίσκονται στην περιοχή Δ, στις οποίες ισχύει το καθεστώς της περιοχής αυτής».

6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Παρέχεται επιχορήγηση για τις δαπάνες μετεγκατάστασης από την περιοχή Α στις περιοχές Β,Γ και Δ ή για μετεγκατάσταση στις ειδικές ζώνες, που προβλέπονται μέσα στις περιοχές Β,Γ και Δ, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 3 του νόμου αυτού. Το ποσοστό της επιχορήγησης αυτής είναι ίσο με το μέγιστο ποσοστό της επιχορήγησης της περιοχής, όπου η μετεγκατάσταση, αυξανόμενο κατά 15 ποσοστιαίες μονάδες. Στις άλλες περιπτώσεις μετεγκατάστασης επιχειρήσεων, το ποσοστό επιχορήγησης των δαπανών μετεγκατάστασης καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 1».

7. Στο άρθρο 9 του Ν. 1262/1982 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Για την εφαρμογή της παραγρ. 1 του άρθρου αυτού, προκειμένου για τις επιχειρήσεις του εδαφίου ε της παραγράφου αυτής, έχουν εφαρμογή οι ακόλουθες διατάξεις:

α. Στις Δημοτικές και Κοινοτικές Επιχειρήσεις και στις Επιχειρήσεις των Συνεταιρισμών που πραγματοποιούν επενδύσεις σύμφωνα με το νόμο αυτόν, παρέχεται ολόκληρη η επιπλέον επιχορήγηση των 15 ποσοστιαίων μονάδων.

β. Στις επιχειρήσεις, στις οποίες Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δημοτικές και Κοινοτικές Επιχειρήσεις, Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων και Συνεταιρισμοί έχουν αθροιστικά την πλειοψηφία των μετοχών ή μεριδίων και οι οποίες πραγματοποιούν επενδύσεις σύμφωνα με το νόμο αυτόν, παρέχεται ολόκληρη η επιπλέον επιχορήγηση των 15 ποσοστιαίων μονάδων, με την προϋπόθεση ότι καθένας από τους υπόλοιπους πλην των ανωτέρω εταίρους έχει μετοχές ή μερίδια που δεν υπερβαίνουν το δύο τοις εκατό (2%) των μετοχών ή του εταιρικού κεφαλαίου αντίστοιχα.

γ. Σε κάθε άλλη επιχείρηση που συμμετέχουν φορείς του προηγούμενου εδαφίου β αλλά δεν εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις του εδαφίου αυτού, παρέχεται ποσοστό της επιπλέον επιχορήγησης, που είναι ανάλογο με το ποσοστό συμμετοχής των φορέων αυτών στο εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης, για τις επενδύσεις που αυτή πραγματοποιεί σύμφωνα με το νόμο αυτόν».

Άρθρο 17

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς των επιχορηγήσεων του παρόντος νόμου, παρέχεται επιδότηση του εκάστοτε κατά περίπτωση εφαρμοζόμενου επιτοκίου τραπεζικών δανείων, ομολογιακών δανείων εκδιδόμενων σε δημόσια εγγραφή ή δανείων από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ληφθέντων για την πραγματοποίησή τους. Το ποσοστό επιδότησης είναι ίσο προς το ποσοστό επιχορήγησης που εγκρίθηκε και παρέχεται για τα τρία πρώτα χρόνια εξυπηρέτησης των δανείων που έχουν συναφθεί, εκτός από τις επενδύσεις της περιοχής Δ, που πραγματοποιούνται στις ειδικές ζώνες του άρθρου 3 παράγραφος 3, για τις οποίες η επιδότηση επιτοκίου παρέχεται, για τα έξι (6) πρώτα χρόνια. Για τον υπολογισμό του επιδοτούμενου τραπεζικού δανείου δεν λαμβάνεται υπόψη η αξία του οικοπέδου».

Άρθρο 18

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 12 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Παρέχονται εκπτώσεις από τα υποκείμενα σε φόρο εισοδήματος καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων του άρθρου 2 του νόμου αυτού, που είναι εγκαταστημένες ή μεταφέρονται ή ιδρύονται στις περιοχές Β,Γ και Δ του άρθρου 3 αυτού του νόμου, εφόσον πραγματοποιήσουν νέες παραγωγικές επενδύσεις

σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος από την έναρξη ισχύος του νόμου μέχρι την 31.12.1992. Για τις επιχειρήσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 εδ. γ αυτού του νόμου, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου ισχύει το καθεστώς της περιοχής Γ ανεξάρτητα τύπου εγκατάστασης εκτός των μεταλλευτικών επιχειρήσεων των περιοχών Α και Δ, στις οποίες ισχύει το καθεστώς των περιοχών αυτών».

Άρθρο 19

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 15 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται, από του ισχυσε, ως εξής:

«2. Οι συντελεστές των τακτικών αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων του άρθρου 2, που ισχύουν κάθε φορά, αυξάνονται, όταν πρόκειται για πάγια περιουσιακά στοιχεία που θα αποκτηθούν μετά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, ανάλογα με τις περιοχές των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 3 αυτού του νόμου, στην οποία εγκαθίστανται και ανάλογα με τις βάρδιες εργασίας, κατά τα πιο κάτω ποσοστά:

Περιοχή	α' βάρδια	β' βάρδια	γ' βάρδια
Α	—	20%	40%
Β	20%	40%	80%
Γ	35%	70%	120%
Δ	50%	100%	150%

Για τις επιχειρήσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 εδ. γ' αυτού του νόμου, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου, εκτός των μεταλλευτικών επιχειρήσεων των περιοχών Α και Δ, στις οποίες ισχύει το καθεστώς των περιοχών αυτών, ισχύει το καθεστώς της περιοχής Γ ανεξάρτητα τύπου εγκατάστασης.

Για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών, τα κατασκηνωτικά κέντρα (CAMPINGS) και κέντρα χειμερινού τουρισμού ισχύουν οι παραπάνω συντελεστές α' βάρδιας».

Άρθρο 20

Η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Επενδύσεις από Έλληνες εργαζόμενους του εξωτερικού ή ναυτικούς της μεσογειακής και ποντοπόρου ναυτιλίας οι οποίες εμπίπτουν σε μία από τις προβλεπόμενες από το νόμο αυτόν κατηγορίες, απολαμβάνουν τα ευεργετήματα του νόμου αυτού, για τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις τοπικής αυτοδιοίκησης και οι αιτήσεις τους εξετάζονται με προτεραιότητα από

τις Γνωμοδοτικές Επιτροπές, εφόσον συντρέχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Η πλειοψηφία των συμφερόντων της επιχείρησης που αναλαμβάνει την επένδυση ανήκει σε Έλληνες, οι οποίοι θα έχουν συμπληρώσει τρία τουλάχιστο χρόνια απασχόλησης και συνεχούς εγκατάστασης στο εξωτερικό μέχρι την υποβολή της αίτησης για την υπαγωγή τους στα ευεργετήματα αυτού του νόμου και των οποίων η ίδια συμμετοχή στην επιχείρηση προέρχεται αποδεδειγμένα από εισαχθέν συνάλλαγμα μή υποχρεωτικώς εκχωρητέο στην Τράπεζα της Ελλάδος. Για τους Έλληνες ναυτικούς απαιτείται να έχουν συμπληρώσει τριών ετών συνολική υπηρεσία σε πλοία.

β) Όλοι οι επενδυτές ενεργούν αποκλειστικά και μόνο για λογαριασμό τους.

γ) Ο επαναπατρισμός και η μόνιμη εγκατάσταση των επενδυτών στην Ελλάδα γίνεται το αργότερο μέχρι την ολοκλήρωσή των, με βάση το άρθρο αυτό, ενισχυόμενων επενδύσεών τους.

δ) Γίνεται ειδική αιτιολογημένη πρόταση από την υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, που δημιουργείται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας προς την αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή που γνωμοδοτεί κατά περίπτωση».

Άρθρο 21

Το άρθρο 20 του Ν. 1262/1982 αντικαθίσταται ως εξής αφότου ίσχυσε:

Άρθρο 20

1. Επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στο νόμο αυτόν και οι οποίες, πριν παρέλθει 10ετία από την ημερομηνία δημοσίευσης της εγκριτικής απόφασης θα παύσουν να λειτουργούν ή, χωρίς προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, θα μεταβιβασθούν ή θα μεταβάλουν τη νομική μορφή της εταιρείας, μειώνοντας το εταιρικό της κεφάλαιο, ή θα μειώσουν το εταιρικό της κεφάλαιο χωρίς η μείωση να επιβάλλεται από την κεί ενη νομοθεσία, ή θα μεταβιβάσουν πάγια περιουσιακά στοιχεία, που είχαν συμπεριληφθεί, στην επένδυση, χωρίς να τα αντικαταστήσουν σε 6 μήνες, υποχρεούνται σε μερική ή ολική επιστροφή της επιχορήγησης και επιδότησης, με απόφαση 10^{ου} Υπουργού Εθνικής Οικονομίας που εκδίδεται μετά γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής του νόμου αυτού.

Την ίδια υποχρέωση επιστροφής έχουν οι επιχειρήσεις, που, λόγω της ιδιότητας του φορέα της επένδυσης, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2ε' κ ι του άρθρου 9 παρ. 1στ' του νόμου αυτού, πήραν επιπλέον επιχορήγηση και οι οποίες, χωρίς έγκριση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, αυτές ή οι εταίροι ή οι μέτοχοί τους θα μεταβιβάσουν εταιρικά ή μετοχικά δικαιώματα.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται η διαδικασία και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται ο τρόπος και οι λεπτομέρειες του ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου και της πράξης υπαγωγής στις διατάξεις του, των επιχειρήσεων, που έχουν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί ή με οποιονδήποτε τρόπο ενισχυθεί βάσει των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 22

1. Στην παράγραφο 1α του άρθρου 7 του Ν. 4171/1961, όπως αυτή τροποποιήθηκε από το άρθρο 23 του Ν. 1262/1982, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, ως εξής:

«Επίσης ισχύουν οι παραπάνω απαλλαγές και για τα δάνεια που χορηγούνται από διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) ή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τα άλλα χρηματοδοτικά όργανα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, προς τα ημεδαπά ειδικά πιστωτικά ιδρύματα και οργανισμούς αναπτυξιακού και κοινωνικού χαρακτήρα που αναφέρονται στην αρχή της παραγράφου αυτής».

2. Οι παράγρ. 4 και 5 του άρθρου 7 του Ν. 4171/1961, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα από το Ν.Δ. 916/1971 και την παρ. 1 του άρθρου 23 του Ν. 1262/1982, αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Για την καταβολή στην αλλοδαπή δικαιωμάτων για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα πνευματικής ιδιοκτησίας ευρεσιτεχνιών, αποτελεσμάτων ερευνών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, όπως επίσης και για την παροχή τεχνικών κατευθύνσεων κατά το χρόνο διενέργειας της επένδυσης και μέχρι ένα έτος από την έναρξη της παραγωγικής δράσης, που μπορεί να παραταθεί σε δύο έτη με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, εξετάζεται το σύνολο της σύμβασης και εγκρίνεται ποσό συνολικό ή σε απόλυτο ύψος ή ποσοστό, υπολογιζόμενο σε ετήσια βάση. Το ποσό αυτό καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μετά από γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 3 του Ν.Δ. 2687/1953. Αποκλείεται η παροχή έγκρισης από άλλο όργανο, ανεξάρτητα από το αν έχει υπαχθεί ή όχι σε αναπτυξιακό νόμο η επιχείρηση που καταβάλλει τα δικαιώματα, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου αυτής της παραγράφου.

Στην παραπάνω έγκριση και διαδικασία υπάγονται επίσης οι αμοιβές και δικαιώματα ξένων επιχειρήσεων ή φυσικών προσώπων που αφορούν παροχή τεχνικών ή άλλων γενικά συμβουλών στην Ελλάδα.

Οι παραπάνω εγκρίσεις διαβιβάζονται στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία είναι η μόνη αρμόδια για τον έλεγχο της νομιμότητας των δικαιολογητικών και των άλλων κατά την κρίση της στοιχείων για την καταβολή του συναλλάγματος, που ατιστοιχεί στα παραπάνω δικαιώματα.

Με τις κατά περίπτωση εκδιδόμενες αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζεται το ποσό της αμοιβής ή των δικαιωμάτων σε απόλυτο ύ-

ψος ή σε ποσοστό, καθώς και το εξακτέο ποσό στην αλλοδαπή και οι λοιπές υποχρεώσεις της καταβάλλουσας επιχείρησης.

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, με απόφασή του, μπορεί να χορηγεί στην Τράπεζα της Ελλάδος το δικαίωμα να εγκρίνει την καταβολή σε συνάλλαγμα αμοιβής, εφάπαξ ή τμηματικά, μέχρι ποσού, που θα καθορίζεται κάθε χρόνο με όμοια απόφαση, για δικαιώματα χρησιμοποίησης, από ελληνικές επιχειρήσεις πνευματικής ιδιοκτησίας και παροχής τεχνικών ή άλλων γενικά συμβουλών στην Ελλάδα, ιδίως δε δικαιωμάτων συγγραφικών, συνθετικών, καλλιτεχνικών, αναδημοσίευσης άρθρων, μελετών, τεχνικής κατεύθυνσης, εκπαίδευσης, οργάνωσης και άλλων συναφών χωρίς τη γνώμη της επιτροπής του άρθρου 3 του Ν.Δ. 2687/1953.

5. Για την επιβολή του φόρου εισοδήματος στα δικαιώματα της προηγούμενης παραγράφου σαν καθαρό εισόδημα λαμβάνεται ποσοστό 50% του καταβληθέντος με βάση τη σχετική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ποσού και επιφυλάσσεται η εφαρμογή των διατάξεων συμβάσεων για την αποφυγή διπλής φορολογίας, με βάση τις οποίες ορίζεται διαφορετικά το φορολογητέο καθαρό εισόδημα ή ορίζονται άλλοι φορολογικοί συντελεστές στο ακαθάριστο εισόδημα».

Άρθρο 23

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 22 του Ν. 1262/1982 προστίθενται τέσσερα νέα εδάφια ως εξής:

«Επιχειρήσεις, που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού είναι ήδη εγκαταστημένες σύμφωνα με τις διατάξεις του Α.Ν. 89/1967 ή του Α.Ν. 378/1968, οφείλουν να αναπροσαρμόσουν το ύψος της εγγυητικής επιστολής που τυχόν απαιτείται από τις ισχύουσες διατάξεις, στο ποσό των δολλαρίων ΗΠΑ 50.000. Η αναπροσαρμογή γίνεται μέσα σε 18 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, σε 3 ισόποσες δμηνιαίες δόσεις. Η εγγυητική επιστολή καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου, σε περίπτωση παραβάσεως από το προσωπικό ή την εταιρεία, των διατάξεων του Α.Ν. 89/1967, ή των αποφάσεων του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας που εκδίδονται σ' εφαρμογή του νόμου αυτού. Επίσης, καταπίπτει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου η εγγυητική επιστολή, στις περιπτώσεις όπου η άδεια εγκατάστασης εμποροβιομηχανικών ή ναυτιλιακών εταιρειών ή επιχειρήσεων που υπάγονται στις διατάξεις του Α.Ν. 89/1967 ή του Α.Ν.378/1968 έχει ανακληθεί ή θα ανακληθεί για οποιοδήποτε λόγο, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές ή το προσωπικό τους δεν έχουν εκπληρώσει ή δεν εκπληρώνουν τις κάθε είδους υποχρεώσεις τους προς το Δημόσιο. Η κατάπτωση επέρχεται αυτοδικαίως 2 μήνες από την ανάκληση της άδειας ή από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

2. Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού επαναφέρεται σε ισχύ το άρθρο 6 του Ν. 4171/1961.

Άρθρο 24

Στο τέλος του άρθρου 28 του Ν. 1262/1982 προστίθεται παράγραφος 7, ως εξής:

«7. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας, μετά από πρόταση του ΟΑΕΔ, μπορεί να επεκταθεί η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και σε άλλες ειδικότητες ανέργων, για την απασχόλησή τους στην εκτέλεση έργων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή για τη στελέχωση των επιχειρήσεών τους».

Άρθρο 25

Αιτήσεις για επενδύσεις, που υπάγονται στην κατηγορία της παραγράφου 3 του άρθρου 25 του Ν. 1262/1982, είναι δυνατό να υπαχθούν στη ρύθμιση που προβλέπεται από την παράγραφο αυτή, μόνο εφόσον επανυποβληθούν σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

.....

Άρθρο 27

1. Στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας συνιστώνται 20 νέες θέσεις ειδικών επιστημόνων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Ο διορισμός στις θέσεις αυτές γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και η πλήρωσή τους διενεργείται είτε με απόσπαση προσωπικού που υπηρετεί στο δημόσιο τομέα, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και διαθέτει τα σχετικά προσόντα είτε ύστερα από δημόσια γνωστοποίηση με επιλογή από τον ίδιο Υπουργό.

Στις θέσεις αυτές διορίζονται πτυχιούχοι ανώτατων σχολών με τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών, ή αξιολογη επαγγελματική απασχόληση ή σημαντική εμπειρία σε θέματα σχετικά με την αξιολόγηση επενδύσεων και την αποτίμηση των δικαιωμάτων χρησιμοποίησης πνευματικής ιδιοκτησίας ευρεσιτεχνιών σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων.

2. Οι προσλαμβανόμενοι για την πλήρωση των θέσεων αυτών καλύπτουν: οι πέντε (5) τις ανάγκες διεκπεραίωσης των θεμάτων που αφορούν την καταβολή στην αλλοδαπή των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 23 του νόμου αυτού και οι υπόλοιποι τις ανάγκες της αξιολόγησης των επενδύσεων, προκειμένου αυτές να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Είναι δυνατό, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, να συνιστώνται επιτροπές που έχουν σαν έργο την παρακολούθηση γενικότερα της πραγματοποίησης των επενδύσεων και της λειτουργίας των αντίστοιχων μονάδων και να ορίζονται τα μέλη των επιτροπών αυτών καθώς και η αμοιβή τους.

Άρθρο 28

Κωδικοποίηση αναπτυξιακών νόμων.

1. Με Π. Διατάγματα που εκδίδονται μετά από πρόταση των Υπουργών

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, επιτρέπεται η κωδικοποίηση σ' ενιαία κείμενα, με τίτλους «περί λήψεως γενικών μέτρων για την υποβοήθηση της ανάπτυξης της οικονομίας της χώρας», «περί παροχής κινήτρων για την ανάπτυξη παραμεθόριων περιοχών και ρύθμιση συναφών θεμάτων», «περί εγκατάστασεως στην Ελλάδα αλλοδαπών εταιρειών», «περί νέων μέτρων για την ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης», «περί μέτρων για την ενίσχυση της τουριστικής ανάπτυξης», «περί παροχής φορολογικών κινήτρων για τη συγχώνευση ή μετατροπή επιχειρήσεων με σκοπό τη δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων», των διατάξεων του Ν.Δ. 4171/1961, και των Ν.Δ. 1078/1971, Ν.Δ. 1297/1972, Ν.Δ. 1312/1972, Ν.Δ. 1313/1972, Ν. 289/1976, Ν. 849/1978, Ν. 1116/1981, Ν. 1262/1982, των διατάξεων που αμέσως ή εμμέσως συμπληρώνουν ή τροποποιούν τις διατάξεις αυτές, τις συναφείς προς τις διατάξεις των νόμων αυτών, ως και των διατάξεων του παρόντος.

2. Κατά την ως άνω κωδικοποίηση επιτρέπεται η μεταβολή της σειράς των άρθρων, των παραγράφων και εδαφίων, η διαγραφή, σύμπτυξη, ως και κάθε αναγκαία φραστική μεταβολή χωρίς να επέρχεται αλλοίωση της έννοιας των ισχυουσών διατάξεων, ως και η απάλειψη μη ισχυουσών μεταβατικών διατάξεων.

Άρθρο 29

Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση αυτού του νόμου, είναι δυνατό να τροποποιηθεί το Π.Δ. 791/1981 (Φ.Ε.Κ. 207 Α', 3.8. 1981) «περί ιδρύσεως, επεκτάσεως, εκσυγχρονισμού, συγχωνεύσεως και μετεγκαταστάσεως βιομηχανιών, βιοτεχνιών, πάσης φύσεως μηχανολογικών εγκαταστάσεων και αποθηκών εντός των ορίων του ηπειρωτικού τμήματος του νομού Αττικής μετά των νήσων Σαλαμίνας και Αιγίνης».

.....

Άρθρο 31

1. Οι εισφορές προς το ΙΚΑ, τα Ιδρύματα, Ταμεία ή Οργανισμούς Επικουρικής Ασφάλισης, που καταβάλλουν οι ασφαλισμένοι σε αυτά με βάση τις αποδοχές τους για το χρονικό διάστημα από 1 Μαΐου 1983 έως 31 Αυγούστου 1983 μειώνονται κατά τα ποσοστά που ορίζονται στο άρθρο 16 του Ν.Δ. 1312/1972 «Περί νέων μέτρων προς ενίσχυση της περιφερειακής αναπτύξεως», όπως αυτό ισχύει σήμερα, προκειμένου για το κάθε φύσης προσωπικό των βιομηχανικών, βιοτεχνικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων.

2. Η ισχύς του παρόντος, άρθρου αρχίζει από την 1η Μαΐου 1983 και λήγει την 31η Αυγούστου 1983.

Άρθρο 32

Η παράγραφος 2 του άρθρου 25 του Ν. 1116/1981 «Για την παροχή κινήτρων ενίσχυσεως της περιφερειακής και οικονομικής αναπτύξεως της χώρας

κ.λ.», που διατηρήθηκε σε ισχύ με τη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 25 του Ν. 1262/1982, αντικαθίσταται από τότε που άρχισε να ισχύει ως εξής:

«2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εγκρίσεως των προγραμμάτων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, τα σχετικά με την εποπτεία των προγραμμάτων αυτών, η ποσοστιαία συμμετοχή του Ο.Α.Ε.Δ. στις δαπάνες τους, τα δικαιολογητικά των δαπανών αυτών κατά απόκλιση από τις διατάξεις του Δημοσίου Λογιστικού, καθώς και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ.».

Άρθρο 33

Ειδικοί Γραμματείς.

1. Στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας συνιστώνται (2) δύο θέσεις μετακλητών Ειδικών Γραμματέων με βαθμό α' της κατηγορίας ειδικών θέσεων. Οι μηνιαίες αποδοχές τους ορίζονται σε ποσοστό 85% των αποδοχών του βαθμού αυτού.

2. Ο διορισμός και η παύση των Ειδικών Γραμματέων γίνεται με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Μετά τη λήξη της θητείας τους οι Ειδικοί Γραμματείς επανέρχονται στην υπηρεσιακή και μισθολογική σχέση με το Δημόσιο ή Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, εφόσον πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους είχαν παρόμοια σχέση.

3. Οι Ειδικοί Γραμματείς του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας τελούν υπό την εποπτεία του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και προϊστανται, ανά ένας, των υπηρεσιών του Υπουργείου αυτού, που ασκούν τις αρμοδιότητες, οι οποίες περιήλθαν σ' αυτό από το Υπουργείο Εμπορίου, και από το πρώην Υπουργείο Βιομηχανίας και Ενεργείας όπως οι αρμοδιότητες αυτές καθορίζονται στο Π.Δ. 574/1982 (ΦΕΚ 104 Α'30.8.1982).

4. Οι Ειδικοί Γραμματείς του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας προσυπογράφουν τα έγγραφα που υπογράφονται από τον Υπουργό, τον Αναπληρωτή Υπουργό και τους Υφυπουργούς Εθνικής Οικονομίας, εφόσον τα έγγραφα αυτά αναφέρονται σε θέματα της αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού.

.....

Άρθρο 35

1. Οι αμοιβές των διαιτητών, που επιλαμβάνονται της επίλυσης διαφορών που αναφέρονται στην ερμηνεία ή σε ενδεχόμενα κενά κ.λ. των εγκριτικών πράξεων που εκδόθηκαν ή εκδίδονται με βάση τους διάφορους αναπτυξιακούς νόμους, δεν μπορούν να ξεπεράσουν συνολικά το ποσό των δραχ. 300.000 για όλους τους διαιτητές και τις 30.000 για το Γραμματέα.

2. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μπορεί, στα πλαίσια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, να ζητήσει τον προσδιορισμό στο πρόσθετο μέτρο

των αμοιβών των διαιτητών που δεν έχουν καταβληθεί μέχρι σήμερα από την αρμόδια Υπηρεσία, με προσφυγή στο αρμόδιο Δικαστήριο κατ' εφαρμογή των άρθρων 882 και 677 και επόμενα του Κωδ. Πολ. Δικονομίας.

Άρθρο 36

Νόμιμες πληρωμές δαπανών δημόσιων επενδύσεων παρελθόντων οικονομικών ετών, για τις οποίες δεν είχαν εκδοθεί τα συμψηφιστικά χρηματικά εντάλματα στα οικονομικά έτη στα οποία ανάγονται, αποτελούν έξοδα Προϋπολογισμού Δημ. Επενδύσεων του οικονομικού έτους 1982.

Για την τακτοποίηση των δαπανών αυτών του Προϋπολογισμού Δημ. Επενδύσεων εξαιρετικά το οικονομικό έτος 1982 παρατείνεται μέχρι 31.7.1983.

.....

VIII. Πενταετές πρόγραμμα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης 1983-1987. Προκαταρκτικά.

Είχε ολοκληρωθεί η σύνθεση αυτής της εργασίας όταν κατατέθηκαν στη Βουλή τα Προκαταρκτικά του νέου προγράμματος οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης για την περίοδο 1983-1987. Λόγω της σπουδαιότητας του θέματος παραθέτουμε εδώ αποσπάσματα από το κείμενο που κατατέθηκε και αναφέρονται στην περιφερειακή ανάπτυξη και στις επενδύσεις. Εντός παρένθεσης αναφέρεται η σελίδα στην επίσημη έκδοση, ενώ του αποσπάσματος προτάσσεται ο τίτλος του κεφάλαιου και της παραγράφου από την οποία έχει ληφθή το σχετικό κείμενο.

Οι αρχές, οι στόχοι και η διαδικασία του πενταετούς προγράμματος: βασικές επιλογές: «... οι μεγάλες περιφερειακές ανισότητες, η απουσία περιφερειακής ανάπτυξης, η καταστροφή του κοινωνικού και οικονομικού ιστού της υπαίθρου που προκάλεσε την ασφυξία των μεγάλων αστικών κέντρων και την κρίση των πόλεων αποτελούν μία άλλη μεγάλη σημερινή πρόκληση. Οι ανεκμετάλλευτοι πλουτοπαραγωγικοί πόροι της ελληνικής επαρχίας προσφέρουν μία σίγουρη προοπτική για την αξιοποίησή τους με σχετικά μικρές επενδύσεις. Οι πηγές αυτές αγνοημένες από την ιδιωτική πρωτοβουλία αλλά και από τον υδροκέφαλο κρατικό μηχανισμό, προσδιορίζουν τους φορείς αξιοποίησης αλλά και το μέτρο αποτελεσματικότητας της λαϊκής παρέμβασης» (σ.9).

Οι αρχές, οι στόχοι και η διαδικασία του πενταετούς προγράμματος: οι βασικές επιδιώξεις: «... η αποκέντρωση και η περιφερειακή ανάπτυξη αποτελούν θεμελιακούς στόχους συνυφασμένους με τούς στόχους του δημοκρατικού προγραμματισμού και του σοσιαλιστικού μετασχηματισμού. Η δημογραφική και παραγωγική ανασυγκρότηση στην περιφέρεια για πρώτη φορά τοποθετείται στο κέντρο της αναπτυξιακής πολιτικής. Το Πρόγραμμα στοχεύει στο ζωντάνεμα της περιφέρειας και στην αντιστροφή της διαδικασίας κατάρρευσης του παραγωγικού και πολιτιστικού ιστού της υπαίθρου. Προωθείται σε μεγάλη

κλίμακα η ανάληψη δραστηριοτήτων από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και η προγραμματισμένη χωροταξική οργάνωσή τους» (σ. 11).

Μέρος Α, Οικονομική πολιτική και μακροοικονομική διαχείριση. Κεφ. 1, Το πλαίσιο της οικονομικής πολιτικής: «... η αναπτυξιακή πολιτική προσφοράς έχει 4 επί μέρους χαρακτηριστικά:

Πρώτο, αποκτά ουσιαστική σημασία το περιεχόμενο του ενεργού προγραμματισμού και της οργάνωσης της προσφοράς μέσα από συγκεκριμένα προγράμματα κλαδικής ανάπτυξης, ιδιαίτερα στον βιομηχανικό και κατασκευαστικό τομέα...

Δεύτερο, θα προωθηθούν ριζικά μέτρα θεσμικού και ποιοτικού εκσυγχρονισμού... τα μέτρα αυτά αφορούν πρώτιστα την λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και τον εκσυγχρονισμό του πιστωτικού συστήματος...

Τρίτο, η επιχειρηματική βάση της προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών θα συμπεριλαμβάνει, εκτός από τον ιδιωτικό φορέα, εταιρικές μορφές συμμετοχής της τοπικής αυτοδιοίκησης και εταιρείες λαϊκής βάσης καθώς και συνεταιρισμών...

Τέταρτο, θα συστηματοποιηθή η προσπάθεια μείωσης της εξάρτησης της οικονομίας και ενίσχυσης του χαρακτήρα της αυτοδύναμης ανάπτυξής της...» (σ. 17).

Μέρος Α, Οικονομική πολιτική και μακροοικονομική διαχείριση. Κεφ. 2, Οι απαιτήσεις μακροοικονομικής διαχείρισης: επενδύσεις: «... χρειάζεται ακόμη να εξετάσουμε τους μακροοικονομικούς περιορισμούς, στη διάθεση πόρων και τις επιπτώσεις τους ως προς την υλοποίηση του αναπτυξιακού επενδυτικού προγράμματος του πενταετούς... συμπεραίνεται ότι είναι εφικτό να καλυφθούν χρηματοδοτικά οι επενδύσεις που απαιτούνται για την ανάκαμψη του ρυθμού ανόδου του πραγματικού ΑΕΠ έτσι ώστε σταδιακά να επιτευχθή ο μέσος αντίστοιχος ρυθμός του 3,5%-4% ως μέσος όρος στην επόμενη πενταετία (σ.19)... Για την άσκηση της επεκτατικής επενδυτικής πολιτικής, ο δημόσιος και ο κοινωνικοποιημένος τομέας της οικονομίας θα χρειασθεί να απορροφήσει μέχρι και το 60% των ετήσιων νέων χρηματοδοτικών πόρων... Οι ιδιωτικές επενδύσεις πρέπει να αυτοχρηματοδοτηθούν σε ποσοστό 15% το 1983 και κατά τι μεγαλύτερο το 1984...» (σ. 20).

Μέρος Β, Καθοριστικοί παράγοντες για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Κεφ. 7, Πιστωτική πολιτική: «... για συγκεκριμένα μεγάλα επενδυτικά έργα που έχουν ικανότητα αυτοεξυπηρέτησης επιβάλλεται η έκδοση χρεωγράφων, από τους φορείς που αναλαμβάνουν τα έργα, με θετικό πραγματικό επιτόκιο, και, ενδεχόμενα, κρατική εγγύηση... Για τις δημόσιες επιχειρήσεις ιδιωτικού ή δημόσιου δίκαιου, που προωθούν έργα ταχείας απόδοσης θα επιδιωχθούν σχήματα άμεσης χρηματοδότησης με την έκδοση ομολογιακών δανείων... Γενική κατεύθυνση είναι ο διαχωρισμός των επιδοτήσεων από τα επιτόκια... Οι ποσοστώσεις στη χρηματοδότηση όπως και οι επιδοτήσεις θα έχουν αναπτυξιακό χαρακτήρα...» (σ. 45,46).

Μέρος Γ, Παραγωγή και εμπορία προϊόντων και υπηρεσιών.

Κεφ. 17, Περιφερειακή και Χωροταξική πολιτική: μέσα εφαρμογής της περιφερειακής και χωροταξικής πολιτικής: «Αποκέντρωση και δημοκρατικός προγραμματισμός. Μέτρα για τις χρήσεις γης και την χωροταξική οργάνωση βασικών παραγωγικών τομέων: αστικές περιοχές, εξωαστικός τομέας, πρωτογενής τομέας, βιομηχανία-εξόρυξη, παραθεριστική κατοικία, τουρισμός, μέτρα πολιτικής για τους οικισμούς της Χώρας, μέτρα για την οργάνωση της κοινωνικής και πολιτιστικής υποδομής, πληροφοριακή υποδομή και προγράμματα μελετών» (σ. 80,81).

ΙΧ. Μετά την ένταξη στην Ε.Ο.Κ.

Για την ενότητα της παρουσίασης του θέματος αναφέρονται εδώ πολύ συνοπτικά μερικές νέες ρυθμίσεις σχετικές με (ιδιωτικές) επενδύσεις, που ισχύουν μετά την υπογραφή της Συμφωνίας προσχώρησης της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (28/5/1979).

Η πράξη προσχώρησης περιλαμβάνει μία σειρά μεταβατικών ρυθμίσεων για την απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων¹ (και τούτο για να αποτραπούν προβλήματα στο ελληνικό ισοζύγιο πληρωμών). Συγκεκριμένα:

Από 1/1/1981 - 31/12/1985 η Ελλάδα έχει το δικαίωμα ελέγχου των άμεσων επενδύσεων των Ελλήνων κατοίκων Ελλάδος στις Χώρες της Κοινότητας (άρθρ. 50).

Οι επενδύσεις των κατοίκων των Χωρών Μελών της Κοινότητας στην Ελλάδα απελευθερώθηκαν από 1/1/1981.

Σχετικά τώρα με την μεταφορά του προϊόντος ρευστοποίησης άμεσων επενδύσεων που έγιναν στην Ελλάδα προ της 12ης Ιουνίου 1975 (ημερομηνίας υποβολής της ελληνικής αίτησης για την ένταξη) ίσχυσε τριετής μεταβατική περίοδος: μέχρι 31/12/1983 ίσχυσαν οι αρχικοί όροι βάσει των οποίων έγινε η επένδυση. Οι επενδύσεις όμως κατοίκων των Χωρών Μελών της Κοινότητας που έγιναν μετά τις 12/6/1975 απελευθερώθηκαν πλήρως (άρθρ. 50).

Οι επενδύσεις κατοίκων των Χωρών Μελών της Κοινότητας σε ακίνητα στην Ελλάδα απελευθερώθηκαν πλήρως από 1/1/1981.

Για τα δεσμευμένα (BLOCKED) στην Ελλάδα κεφάλαια κατοίκων των Χωρών Μελών της Κοινότητας προβλέπεται σταδιακή απελευθέρωση κατά την διάρκεια πενταετούς μεταβατικής περιόδου (από 1/1/1981, άρθρ. 52).

Οι συναλλαγές επί τίτλων των κατοίκων των Χωρών Μελών της Κοινότητας στην Ελλάδα απελευθερώθηκαν από την ημέρα της ένταξης.

Τέλος, για τα κίνητρα βάσει του Κανονισμού 355/77 της Ε.Ο.Κ. παραπέμπουμε στις ειδικές εκδόσεις².

1. Βλ. και Ξ. ΖΟΛΩΤΑ: Η συμβολή της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. (Τράπ. της Ελλάδ., Αρχ. Μελ. και Ομιλ.). Αθήναι, 1978, σ. 59.

2. Βλ. Ε.Τ.Β.Α.: Οδηγός επενδύσεων στην Ελλάδα. Αθήναι, 1983, σ. 66. Βλ. και Γ. ΦΙΛΙΠΠΑΙΟΥ: Ανασκόπηση της περιφερειακής πολιτικής της ΕΟΚ και των Κρατών Μελών της: η περίπτωση της Ελλάδος. Αθήναι, 1978.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ι. ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ, ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙ- ΗΘΗΚΑΝ Η ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ: Α. ΣΥΝΟΛΑ, Β. ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ, Γ. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥΣ

Ι. Ν.Δ. 2687/1953

Α. Σύνολα

Εγκριθέντα κεφάλαια: 5.488.038.968 δολλ. ΗΠΑ

Εισαχθέντα κεφάλαια: 1.926.107.116 δολλ. ΗΠΑ

Β. Κατά Χώρα προέλευσης (1953 – 1983)

ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΑΡ. ΕΓΚΡ.	ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΑ ΚΕΦΑΛ.	ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΑ ΚΕΦΑΛ.
ΑΓΓΛΙΑ	51	65.391.474	23.286.194
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	2	5.500.000	—
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	3	1.307.678	—
ΑΥΣΤΡΙΑ	18	75.048.602	15.065.760
ΒΕΛΓΙΟ	23	28.696.948	4.345.099
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	4	54.404.000	246.201
ΓΑΛΛΙΑ	49	489.780.226	206.182.212
ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΙΑ	3	2.852.410	345.327
ΔΑΝΙΑ	4	1.226.170	714.224
Δ. ΧΩΡΕΣ	227	2.879.760.988	1.258.008.038
Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ	168	206.689.889	55.634.531
ΕΛΒΕΤΙΑ	141	269.093.653	64.954.133
ΖΑΪΡ	2	1.920.000	—
ΖΑΜΠΙΑ	2	840.000	307.453
ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ	187	782.585.816	193.068.677
ΙΑΠΩΝΙΑ	4	19.534.000	16.196.959
ΙΡΑΝ	2	1.115.000	1.060.908
ΙΤΑΛΙΑ	77	253.299.372	6.978.421
ΚΑΝΑΔΑΣ	15	8.611.055	1.625.966
ΚΥΠΡΟΣ	6	53.824.000	108.000
ΛΙΒΑΝΟΣ	6	19.852.000	230.400

ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΑΡ. ΕΓΚΡ. ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΑ ΚΕΦΑΛ. ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΑ ΚΕΦΑΛ.

ΛΙΒΕΡΙΑ	3	50.220.000	13.927.971
ΛΙΒΥΗ	3	10.178.000	2.421.259
ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΪΝ	29	54.073.367	10.916.417
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	9	26.603.000	85.500
ΜΑΡΟΚΟ	2	798.570	189.676
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	19	10.624.885	6.002.264
ΠΑΝΑΜΑΣ	26	90.072.930	39.836.523
Σ. ΑΡΑΒΙΑ	5	11.669.100	1.869.000
ΣΟΥΗΔΙΑ	11	12.465.835	2.500.003
ΣΥΝΟΛΟ	1101	5.488.038.968	1.926.107.116

**Γ. Κατ' έτος: εισροή, εκροή
(1970 – 1982)**

Επιχειρηματικά κεφάλαια
του Ν.Δ. 2687/1953

[Λοιπά επιχειρηματικά]

(σε εκατομ. δολλ. ΗΠΑ)

(σε εκατομ. δολλ. ΗΠΑ)

Έτος	Εισροή	Εκροή	Έτος	Εισροή	Εκροή
1970	50,0	24,5	1970	114,9	7,3
1971	42,4	24,1	1971	74,9	12,0
1972	55,8	25,8	1972	68,7	23,6
1973	61,6	21,3	1973	99,8	67,9
1974	66,9	29,1	1974	144,6	44,9
1975	23,6	25,8	1975	177,6	23,6
1976	11,2	25,7	1976	214,6	24,9
1977	24,2	25,8	1977	264,6	30,5
1978	17,9	21,5	1978	311,0	24,3
1979	19,9	12,5	1979	344,3	17,1
1980	74,0	36,6	1980	428,4	21,7
1981	31,6	52,2	1981	378,2	40,6
1982	37,2	36,4	1982	267,2	59,9

(Διαχωρισμός σε άμεσες επενδύσεις και κεφάλαια κίνησης δεν είναι εφικτός).

(Εισαγόμενα εκτός της διαδικασίας του Ν.Δ. 2687/1953. Διαχωρισμός σε άμεσες επενδύσεις και κεφάλαια κίνησης δεν είναι εφικτός).

Δ. Κατά τομείς/κλάδους δραστηριοτήτων (οι πέντε κυριώτεροι) και κατά Χώρα Προέλευσης (1953-1983)

(Ο πρώτος αριθμός: εγκριθέντα ποσά. Ο δεύτερος: εισαχθέντα. Σε δολλ. ΗΠΑ)

1. Αγγλία (Ηνωμένο Βασίλειο)		
α. Προϊόντα από μη μεταλ. ορυκτά,	20.403.299	406.982
β. Ηλεκτρικ. μηχ.,συσσκευές,	11.014.519	9.864.877
γ. Βιομ. πετρελ., άνθρακος,	10.039.745	1.992.215
δ. Τελικά προϊόντ. από μέταλλο,	8.415.635	5.797.594
ε. Ξενοδοχεία .	4.063.051	—
2. Αίγυπτος		
α. Χημική βιομηχανία,	30.000	—
3. Ακτή Ελεφαντόδοντος		
α. Ξενοδοχεία,	75.000	75.000
4. Ανατολ. Γερμανία		
α. Λοιπές βιομηχανίες,	30.000	30.000
5. Αργεντινή		
α. Ξενοδοχεία,	3.500.000	—
β. Γεωργία, κτηνοτρ., αλιεία,	2.000.000	—
6. Αυστραλία		
α. Είδη διατροφής,	1.000.000	—
β. Είδη υποδ., ένδυσης,	221.000	—
γ. Έπιπλα, είδη επίπλ.	86.678	—
7. Αυστρία		
α. Μεταφορικά μέσα,	26.009.000	11.500.501
β. Είδη διατροφής,	19.505.890	112.800
γ. Προϊόντα από μη μετ. ορυκτά,	9.102.125	2.020.220
δ. Ξύλου και φελλού,	6.148.688	—
ε. Τελικά προϊόντα από μέταλλο,	4.538.850	226.000
8. Βέλγιο		
α. Προϊόντα από μη μετ. ορυκτά,	14.725.285	192.500
β. Τελικά προϊόν. από μέταλλ.,	3.796.094	1.675.251
γ. Χημικές βιομηχανίες,	3.506.000	6.000
δ. Υφαντικές βιομηχανίες,	1.933.000	—
ε. Γεωργ., κτηνοτρ., αλιεία,	1.350.000	—

9. Βενεζουέλα		
α. Χημικές βιομηχανίες,	100.000	100.000
10. Βερμούδες		
α. Προϊόντα εξ ελαστ., πλαστ. ύλες,	133.000	—
11. Βουλγαρία		
α. Μηχαν., συσκευές,	750.000	—
12. Βραζιλία		
α. Μεταφορικά μέσα,	53.954.000	—
β. Ηλεκτρ. μηχ., συσκευές,	150.000	105.000
γ. Χάρτου,	150.000	—
δ. Λοιπές βιομηχανίες,	150.000	141.301
13. Γαλλία		
α. Βασικές μεταλλουργικές,	239.302.100	181.329.847
β. Ορυχεία, μεταλ., αλυκές,	156.727.366	2.467.749
γ. Προϊόν. από μη μετ. ορυκτά,	26.788.870	—
δ. Χημικές βιομηχανίες,	19.725.623	14.771.900
ε. Ξενοδοχεία,	12.181.350	2.687.089
14. Γιουγκοσλαβία		
α. Προϊόντ. από μη μετ. ορυκτά,	1.372.410	345.327
β. Είδη διατροφής,	1.250.000	—
γ. Ηλεκτρ. μηχ., συσκευές,	230.000	—
15. Γουατεμάλα		
α. Χημικές Βιομηχανίες,	170.000	—
16. Δανία		
α. Είδη διατροφής,	533.332	486.166
β. Χημικές βιομηχανίες,	400.000	—
γ. Γεωργ., κτηνοτρ., αλιεία,	292.832	228.058
17. Δυτική Γερμανία		
α. Γεωργ., κτηνοτρ., αλιεία,	37.633.183	—
β. Υφαντικές βιομηχανίες,	28.759.787	13.899.815
γ. Είδη διατροφής,	25.781.430	2.290.581
δ. Χημικές βιομηχανίες,	20.708.908	9.800.389
ε. Ξενοδοχεία,	18.493.326	1.029.817

18. Ελβετία		
α. Βιομηχανία χάρτου,	61.056.680	3.560.587
β. Προϊόντ. από μη μετ. ορυκτά,	46.861.547	1.886.567
γ. Υφαντικές βιομηχανίες,	38.027.507	3.500.284
δ. Ξενοδοχεία,	30.777.920	4.405.153
ε. Προϊόντα βασικ. μεταλλουργ.	21.866.660	16.414.116
19. Ζαίρ		
α. Ξενοδοχεία,	1.200.000	—
β. Είδη διατροφής,	720.000	—
20. Ζάμπια		
α. Ξενοδοχεία,	540.000	—
β. Είδη υπόδ., ενδυμασίας,	300.000	300.000
21. Ζηλανδία		
α. Λοιπές βιομηχανίες,	80.000	—
22. Η.Π.Α.		
α. Προϊόν. από μη μετ. ορυκτά,	142.216.798	21.433.580
β. Μεταφ. μέσα	135.500.000	405.000
γ. Πετρελ., άνθρακα,	105.260.000	88.539.825
δ. Ξενοδοχεία,	99.180.000	767.068
ε. Ποτά,	54.243.500	18.652.381
23. Ιαπωνία		
α. Χημικές βιομηχανίες,	16.174.000	16.196.959
β. Ορυχεία, μεταλ., αλυκές,	2.860.000	—
γ. Μεταφορικά μέσα,	500.000	—
24. Ινδία		
α. Μεταφορ. μέσα,	252.530	—
25. Ιορδανία		
α. Ξενοδοχεία,	95.000	95.000
26. Ιράν		
α. Προϊόντ. από μη μετ. ορυκτά,	1.065.000	1.060.908
β. Γεωργία, κτηνοτρ., αλυκές,	50.000	—
27. Ισραήλ		
α. Ηλεκτρ. μηχ., συσκευές	300.000	—

28. Ισπανία		
α. Δέρματος,	403.334	378.360
29. Ιταλία		
α. Μεταφορικά μέσα,	127.742.000	—
β. Τελικά προϊόντ. από μέταλλο,	90.980.665	286.000
γ. Υφαντικές βιομηχανίες,	7.208.673	542.379
δ. Προϊόντ. από μη μεταλ. ορυκτά,	5.897.333	202.669
ε. Ηλεκτρ. μηχ., συσκευές,	5.322.466	747.151
30. Καμερούν		
α. Ξενοδοχεία,	1.203.886	—
31. Καναδάς		
α. Ηλεκτρ. μηχ., συσκευές,	3.607.055	813.631
β. Χημικές βιομηχανίες,	1.235.000	—
γ. Υπηρεσ. αναψυχ., τουρισμού	1.110.000	—
δ. Χάρτου,	874.000	—
ε. Ορυχεία, μεταλ., αλυκές,	600.000	—
32. Κένυα		
α. Γεωργία, κτηνοτρ., αλιεία,	500.000	—
33. Κογκό		
α. Ξενοδοχεία,	130.000	—
34. Κύπρος		
α. Προϊόντ. από μη μεταλ. ορυκτά,	53.000.000	—
β. Ποτά,	460.000	90.000
γ. Δημόσια έργα,	168.000	—
δ. Γεωργία, κτηνοτρ. αλιεία,	100.000	18.000
ε. Χημικές βιομηχανίες,	54.000	—
35. Λίβανος		
α. Λοιπές βιομηχανίες,	18.350.000	—
β. Τελικά προϊόντ. από μέταλλο,	1.040.000	168.400
γ. Χημικές βιομηχανίες	462.000	—
δ. Γεωργία, κτην., αλιεία,	60.000	60.000
36. Λιβερία		
α. Μεταφορ. μέσα,	28.720.000	13.927.971
β. Τελικά προϊόντα από μέταλλο,	21.500.000	—

37. Λιβύη		
α. Είδη διατροφής,	8.200.000	2.083.000
β. Υφαντικές βιομηχανίες,	1.978.000	337.959
38. Λιχτενστάϊν		
α. Ξενοδοχεία,	22.500.000	1.540.490
β. Πετρελαίου, άνθρακα,	11.200.000	10.790
γ. Υφαντικές βιομηχανίες	6.150.000	3.839.758
δ. Λοιπές βιομηχανίες,	2.363.833	64.115
ε. Ξύλου και φελλού,	1.251.700	1.164.797
39. Λουξεμβούργο		
α. Ξενοδοχεία,	10.000.000	—
β. Χημικές βιομηχανίες,	7.500.000	—
γ. Ηλεκτρ. μηχ., συσκευές,	4.990.000	—
δ. Τελικά προϊόντ. από μετάλλ.,	1.050.000	—
ε. Ποτά,	1.000.000	—
40. Μαρόκο		
α. Είδη διατροφής,	500.000	—
β. Ορυχεία, μεταλλ. αλυκές,	298.570	189.676
41. Μονακό		
α. Υφαντικές βιομηχανίες,	200.000	—
42. Μπαχάμες		
α. Γεωργία, κτηνοτρ. αλιεία,	300.000	205.000
43. Νότιος Αφρική		
α. Ποτά,	100.000	—
44. Ολλανδία		
α. Υφαντικές βιομηχανίες,	3.717.900	2.326.041
β. Ηλεκτρ. μηχ., συσκευές,	2.150.000	2.004.815
γ. Προϊόντα από μεταλλ. ορυκτά,	1.740.255	368.831
δ. Είδη διατροφής,	1.110.503	968.722
ε. Ποτά,	617.300	—
45. Ουγγαρία		
α. Μεταλλ. βιομηχ.,	447.000	—

46. Ουγκάντα		
α. Είδη διατροφής,	100.000	100.000
47. Ουρουγουάη		
α. Μεταφορικά μέσα,	2.000.000	1.500.000
48. Παναμάς		
α. Πετρελαίου, άνθρακα,	43.200.000	21.000.000
β. Χημικές βιομηχανίες,	17.838.000	2.295.912
γ. Ξενοδοχεία,	10.935.000	6.463.074
δ. Είδη διατροφής,	7.950.000	2.900.000
ε. Μεταφορ. μέσα,	3.783.400	3.755.939
49. Πολωνία		
α. Είδη διατροφής,	250.000	157.600
50. Ρουμανία		
α. Κτηνοτροφία,	2.863.050	—
51. Σαουδική Αραβία		
α. Προϊόντα από μη μεταλ. ορυκτά,	8.669.100	1.869.000
β. Τελικά προϊόντα από μέταλλο,	2.000.000	—
γ. Ποτά,	1.000.000	—
52. Σουηδία		
α. Προϊόντα από μη μεταλ. ορυκτά,	4.699.500	—
β. Ηλεκτρ. μηχ., συσκευές,	3.323.700	1.708.135
γ. Ορυχεία, μεταλλ., αλυκές,	3.000.000	—
δ. Ξενοδοχεία,	800.000	380.002
ε. Χημικές βιομηχανίες,	445.135	411.866
53. Φιλλανδία		
α. Χημική βιομηχανία,	1.213.187	—

Ε. Χωροταξική κατανομή**Ν.Δ. 2687/1953**

Σε δολλ. Η.Π.Α.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΑ ΚΕΦ.	ΕΙΣΑΧΘ. ΚΕΦ.
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	2.607.557.515	1.217.484.052
Αιτωλία-Ακαρνανία	12.932.160	212.000
Αττική	1.867.218.004	1.096.981.502
Βοιωτία	314.108.444	58.168.380
Εύβοια	33.585.991	13.506.944
Ευρυτανία	—	—
Πειραιάς	21.521.911	14.403.476
Φθιώτιδα	112.976.005	24.098.523
Φωκίδα	245.215.000	10.113.227
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1.142.999.032	117.583.304
Αργολίδα	13.347.488	815.278
Αρκαδία	76.409.720	—
Αχαΐα	256.684.504	45.927.014
Ηλεία	6.649.473	2.265.416
Κορινθία	245.773.494	68.165.664
Λακωνία	15.000	—
Μεσσηνία	544.119.353	409.932
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	10.618.351	2.404.374
Ζάκυνθος	—	—
Κέρκυρα	9.118.351	2.404.374
Κεφαλονιά	1.500.000	—
Λευκάδα	—	—
ΗΠΕΙΡΟΣ	26.471.771	3.750.141
Άρτα	164.000	34.260
Θεσπρωτία	4.485.600	3.202.813
Ιωάννινα	18.318.386	513.068
Πρέβεζα	3.503.785	—
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	150.610.346	26.182.830
Καρδίτσα	860.400	—
Λάρισα	45.650.420	10.725.741
Μαγνησία	104.011.286	15.384.835
Τρίκαλα	88.240	72.254
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	825.079.588	271.243.881
Γρεβενά	—	—
Δράμα	6.630.000	400.000
Ημαθία	32.847.292	7.419.545

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΑ ΚΕΦ.	ΕΙΣΑΧΘ. ΚΕΦ.
Θεσσαλονίκη	477.233.700	198.951.703
Καβάλα	64.294.544	24.014.148
Καστοριά	2.867.000	197.012
Κιλκίς	13.605.616	1.208.000
Κοζάνη	26.896.300	1.769.373
Πέλλα	10.538.850	—
Πιερία	37.420.037	5.639.215
Σέρρες	37.838.450	—
Φλώρινα	6.012.805	—
Χαλκιδική	108.894.994	55.659.033
ΘΡΑΚΗ	60.278.383	9.623.219
Έβρος	13.913.808	3.913.808
Ξάνθη	32.755.400	2.152.447
Ροδόπη	13.609.175	3.556.964
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	61.532.612	17.084.076
Δωδεκάνησος	17.517.868	1.764.770
Κυκλάδες	40.512.414	14.542.706
Λέσβος	4.932.147	720.454
Χίος	70.183	56.146
Σάμος	500.000	—
ΚΡΗΤΗ	236.797.008	57.443.456
Ηράκλειο	39.298.733	4.168.101
Λασιθί	186.071.000	53.275.355
Ρέθυμνο	9.094.275	—
Χανιά	333.000	—

2. Α.Ν. 147/1967

Α. Σύνολα

Εγκριθέν ποσό: 14.161.006.000 δρχ.

Απορροφηθέν ποσό: 5.088.906.000 δρχ.

Μή απορροφηθέν ποσό: 9.072.015.000 δρχ.

Β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων

(Οι πέντε κυριώτεροι)

α. Κλωστοϋφαντουργία, 1.138.000.000 δρχ.

β. Μηχανουργία επεξεργασίας μετάλλου, 990.800.000 δρχ.

γ. Γεωργικές βιομηχανίες και βιομηχανίες τροφίμων, 636.300.000 δρχ.

δ. Πλαστικά είδη, 462.000.000 δρχ.

ε. Ηλεκτρικές συσκευές, 318.900.000 δρχ.

Γ. Χωροταξική κατανομή

Α.Ν. 147/1967
Σε χιλιάδες δραχμές

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΓΚΡΙ- ΣΕΙΣ	ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΙΣ	%ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟ- ΧΗ % ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΣΕ ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗΣΗ
	α	β	γ	δ
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	8.503.581	3.048.998	35,9	59,9
Αιτωλία Ακαρνανία	375.000	—	—	—
Αττική	4.749.141	1.840.688	38,8	36,2
Βοιωτία	1.491.186	674.230	45,2	13,3
Εύβοια	647.866	215.205	33,2	4,2
Ευρυτανία	—	—	—	—
Φθιώτιδα	704.497	118.875	16,8	2,3
Φωκίδα	535.891	200.000	37,3	3,9
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1.251.069	758.177	60,6	14,9
Αργολίδα	75.679	64.429	85,2	1,3
Αρκαδία	—	—	—	—
Αχαΐα	219.460	103.410	47,1	2,0
Ηλεία	54.258	14.466	26,6	0,3
Κορινθία	836.422	575.872	68,8	11,3
Λακωνία	—	—	—	—
Μεσσηνία	65.250	—	—	—
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	—	—	—	—
Ζάκυνθος	—	—	—	—
Κέρκυρα	—	—	—	—
Κεφαλονιά	—	—	—	—
Λευκάδα	—	—	—	—
ΗΠΕΙΡΟΣ	323.311*	48.000	—	0,9
Άρτα	—	—	—	—
Θεσπρωτία	—	—	—	—
Ιωάννινα	77.580	48.000	61,9	0,9
Πρέβεζα	19.695	—	—	—
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	425.258	150.408	35,4	3,0
Καρδίτσα	15.130.	15.130	100	0,3
Λάρισα	147.191	21.389	14,5	0,4
Μαγνησία	269.937	113.889	42,2	2,3

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	α	β	γ	δ
Τρίκαλα	—	—	—	—
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	3.471.284	1.048.911	30,2	20,6
Γρεβενά	—	—	—	—
Δράμα	—	—	—	—
Ημαθία	49.500	29.000	58,6	0,6
Θεσσαλονίκη	2.788.290	958.911	34,4	18,8
Καβάλα	47.800	19.800	41,4	0,4
Καστοριά	—	—	—	—
Κιλκίς	39.592	—	—	—
Κοζάνη	—	—	—	—
Πέλλα	31.100	17.200	55,3	0,3
Πιερία	293.000	—	—	—
Σέρρες	210.002	24.000	11,4	0,5
Φλώρινα	12.000	—	—	—
Χαλκιδική	—	—	—	—
ΘΡΑΚΗ	226.036	—	—	—
Έβρος	174.250	—	—	—
Ξάνθη	—	—	—	—
Ροδόπη	51.786	—	—	—
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	16.958	16.958	100	0,3
Δωδεκάνησος	—	—	—	—
Κυκλάδες	11.790	11.790	100	0,2
Λέσβος	5.168	5.168	100	0,1
Χίος	—	—	—	—
Σάμος	—	—	—	—
ΚΡΗΤΗ	100.612	17.537	17,4	0,3
Ηράκλειο	8.000	—	—	—
Λασηθι	5.537	5.537	100	0,1
Ρέθυμνο	29.200	—	—	—
Χανιά	57.875	12.000	20,7	0,2

* Δέν υπάρχουν στοιχεία γιά την κατανομή των υπόλοιπων 226.036.000 δρχ.

3. Ν.Δ. 1312/1972

Α. Σύνολα

Εγκριθέν ποσό: 34.327.936.000 δρχ.

Απορροφηθέν ποσό: 7.997.508.000 δρχ.

Μη απορροφηθέν ποσό: 26.630.607.000 δρχ.

Β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων

(Οι πέντε κυριώτεροι)

α. Κλωστοϋφαντουργία, 3.212.265.000 δρχ. (αριθμός εγκρίσεων 92).

- β. Είδη διατροφής, 655.537.000 δρχ. (αριθμός εγκρίσεων 98).
 γ. Ηλεκτρικές συσκευές, 652.300.000 δρχ. (αριθμός εγκρίσεων 12).
 δ. Καπνοβιομηχανία, 269.145.000 δρχ. (αριθμός εγκρίσεων 11).
 ε. Μεταλλουργικές (βασικές), 232.000.000 δρχ. (αριθμός εγκρίσεων 2).

Γ. Χωροταξική κατανομή

Ν.Δ. 1312/1972
 Σε χιλιάδες δραχμές

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΓΚΡΙ- ΣΕΙΣ	ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ ΣΕΙΣ	%ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΩΝ	ΣΥΜΜΕ- ΤΟΧΗ % ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΣΕ ΠΡΑΓΜ. δ
	α	β	γ	δ
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	7.210.650	3.035.397	42,1	37,0
Αιτωλία Ακαρνανία	1.026.312	458.875	44,7	5,7
Αττική	244.000	—	—	—
Βοιωτία	131.250	131.250	100	1,6
Εύβοια	86.426	86.426	100	1,1
Ευρυτανία	500.000	500.000	100	6,3
Φθιώτιδα	4.766.257	1.858.846	39	23,2
Φωκίδα	456.405	—	—	—
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	8.570.890	577.767	6,7	7,2
Αργολίδα	240.132	41.000	17	0,5
Αρκαδία	775.192	66.000	8,5	0,8
Αχαΐα	4.838.048	150.891	3,1	1,9
Ηλεία	1.041.973	82.000	7,9	1,0
Κορινθία	—	—	—	—
Λακωνία	350.500	60.000	17,1	0,8
Μεσσηνία	1.325.045	177.871	13,4	2,2
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	106.000	—	—	—
Ζάκυνθος	55.000	—	—	—
Κέρκυρα	—	—	—	—
Κεφαλονιά	51.000	—	—	—
Λευκάδα	—	—	—	—
ΗΠΕΙΡΟΣ	1.055.326	616.000	58,4	7,7
Άρτα	18.000	18.000	100	0,2
Θεσπρωτία	437.300	221.000	50,5	2,8
Ιωάννινα	124.276	—	—	—
Πρέβεζα	475.750	377.000	79,2	4,7

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	α	β	γ	δ
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	3.185.968	1.301.327	40,8	16,3
Καρδίτσα	257.426	127.115	49,4	1,6
Λάρισα	1.067.500	12.788	1,2	0,2
Μαγνησία	1.585.242	991.424	62,5	12,4
Τρίκαλα	275.800	170.000	61,6	2,1
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	7.815.445	2.217.512	28,4	27,7
Γρεβενά	159.920	—	—	—
Δράμα	312.065	156.622	50,2	1,9
Ημαθία	855.772	404.607	47,3	5,1
Θεσσαλονίκη	286.492	—	—	—
Καβάλα	1.063.723	302.010	28,4	3,8
Καστοριά	22.000	—	—	—
Κιλκίς	1.862.804	514.862	27,6	6,4
Κοζάνη	131.516	—	—	—
Πέλλα	1.995.785	522.065	26,2	6,5
Πιερία	253.600	253.600	100	3,2
Σέρρες	535.912	20.000	3,7	0,3
Φλώρινα	119.768	—	—	—
Χαλκιδική	216.088	43.746	20,2	0,5
ΘΡΑΚΗ	153.650	153.650	100	1,9
Έβρος	143.000	143.000	100	1,8
Ξάνθη	10.650	10.650	100	0,1
Ροδόπη	—	—	—	—
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	136.100	16.100	11,8	0,2
Δωδεκάνησος	16.100	16.100	100	0,2
Κυκλάδες	120.000	—	—	—
Λέσβος	—	—	—	—
Χίος	—	—	—	—
Σάμος	—	—	—	—
ΚΡΗΤΗ	958.119	79.760	8,3	1,0
Ηράκλειο	621.477	48.260	7,8	0,6
Λασιθήι	16.471	—	—	—
Ρέθυμνο	286.492	12.500	4,4	0,2
Χανιά	33.679	19.000	56,4	0,2

4. Ν.Δ. 331/1974

Α. Σύνολα

Εγκριθέν ποσό: 1.013.984.000 δρχ.

Απορροφηθέν ποσό: 20.457.000 δρχ.

Μη απορροφηθέν ποσό: 993.527.000 δρχ.

Β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων

(Οι πέντε κυριώτεροι)

Γ. Χωροταξική κατανομήΝ.Δ. 331/1974
Σε χιλιάδες δραχμές

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΓΚΡΙ- ΣΕΙΣ	ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΙΣ	% ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΩΝ	ΣΥΜΜΕ- ΤΟΧΗ % ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΣΕ ΠΡΑΓΜ.
	α	β	γ	δ
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	451.652	12.122	0,3	59,2
Αιτωλία Ακαρνανία	139.875	6.803	4,7	33,2
Αττική	268.820	3.937	1,5	19,2
Βοιωτία	43.000	1.382	3,2	6,8
Εύβοια	—	—	—	—
Ευρυτανία	—	—	—	—
Φθιώτιδα	—	—	—	—
Φωκίδα	—	—	—	—
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	52.908	1.608	3,0	7,9
Αργολίδα	—	—	—	—
Αρκαδία	16.000	—	—	—
Αχαΐα	—	—	—	—
Ηλεία	36.908	1.608	4,4	7,9
Κορινθία	—	—	—	—
Λακωνία	—	—	—	—
Μεσσηνία	—	—	—	—
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	—	—	—	—
Ζάκυνθος	—	—	—	—
Κέρκυρα	—	—	—	—
Κεφαλονιά	—	—	—	—
Λευκάδα	—	—	—	—
ΗΠΕΙΡΟΣ	2.731.666	—	—	—
Άρτα	—	—	—	—
Θεσπρωτία	1.895.855	—	—	—
Ιωάννινα	835.811	—	—	—
Πρέβεζα	—	—	—	—
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	77.860	3.233	4,2	15,8

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	α	β	γ	δ
Καρδίτσα	—	—	—	—
Λάρισα	12.860	605	4,7	3,0
Μαγνησία	65.000	2.628	4,0	12,8
Τρίκαλα	—	—	—	—
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	330.309	2.768	0,8	13,5
Γρεβενά	—	—	—	—
Δράμα	70.000	2.333	3,3	11,4
Ημαθία	71.679	435	0,6	2,1
Θεσσαλονίκη	87.000	—	—	—
Καβάλα	—	—	—	—
Καστοριά	—	—	—	—
Κιλκίς	—	—	—	—
Κοζάνη	—	—	—	—
Πέλλα	16.474	—	—	—
Πιερία	—	—	—	—
Σέρρες	—	—	—	—
Φλώρινα	—	—	—	—
Χαλκιδική	85.156	—	—	—
ΘΡΑΚΗ	10.650	297	2,8	1,5
Έβρος	—	—	—	—
Ξάνθη	10.650	297	2,8	1,5
Ροδόπη	—	—	—	—
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	16.100	429	2,7	2,1
Δωδεκάνησος	16.100	429	2,7	2,1
Κυκλάδες	—	—	—	—
Λέσβος	—	—	—	—
Χίος	—	—	—	—
Σάμος	—	—	—	—
ΚΡΗΤΗ	10.000	—	—	—
Ηράκλειο	10.000	—	—	—
Λασηθι	—	—	—	—
Ρέθυμνο	—	—	—	—
Χανιά	—	—	—	—

5. Ν.289/1976

Α. Σύνολα

Εγκριθέν ποσό: 116.014.305.000 δρχ.

Απορροφηθέν ποσό: 4.419.607.000 δρχ.

Μη απορροφηθέν ποσό: 111.594.698.000 δρχ.

Β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων (εγκρίσεις)

α. Βιομηχανία, βιοτεχνία, 82.443.134.000 δρχ.

β. Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, 24.232.773.000 δρχ.

γ. Κτηνοτροφία, γεωργία, 5.152.912.000 δρχ.

δ. Μεταφορές εν γένει, αποθηκεύσεις, 2.336.015.000 δρχ.

ε. Ορυχεία, μεταλλεία, 1.849.471.000 δρχ.

Γ. Χωροταξική κατανομή

Ν.Δ. 289/1976

Σε χιλιάδες δραχμές

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΓΚΡΙ- ΣΕΙΣ	ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΙΣ	% ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΩΝ	ΣΥΜΜΕ- ΤΟΧΗ % ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΣΕ ΠΡΑΓΜ.
	α	β	γ	δ
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	—	—	—	—
Αιτωλία-Ακαρνανία	—	—	—	—
Αττική	—	—	—	—
Βοιωτία	—	—	—	—
Εύβοια	—	—	—	—
Ευρυτανία	—	—	—	—
Φθιώτιδα	—	—	—	—
Φωκίδα	—	—	—	—
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	—	—	—	—
Αργολίδα	—	—	—	—
Αρκαδία	—	—	—	—
Αχαΐα	—	—	—	—
Ηλεία	—	—	—	—
Κορινθία	—	—	—	—
Λακωνία	—	—	—	—
Μεσσηνία	—	—	—	—
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	—	—	—	—
Ζάκυνθος	—	—	—	—
Κέρκυρα	—	—	—	—
Κεφαλονιά	—	—	—	—
Λευκάδα	—	—	—	—
ΗΠΕΙΡΟΣ	—	—	—	—
Άρτα	—	—	—	—

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	α	β	γ	δ
Θεσπρωτία	—	—	—	—
Ιωάννινα	—	—	—	—
Πρέβεζα	—	—	—	—
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	—	—	—	—
Καρδίτσα	—	—	—	—
Λάρισα	—	—	—	—
Μαγνησία	—	—	—	—
Τρίκαλα	—	—	—	—
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	10.650.477	117.271	1,1	2,7
Γρεβενά	—	—	—	—
Δράμα	264.591	—	—	—
Ημαθία	—	—	—	—
Θεσσαλονίκη	—	—	—	—
Καβάλα	—	—	—	—
Καστοριά	80.245	—	—	—
Κιλκίς	6.181.277	117.271	1,9	2,7
Κοζάνη	—	—	—	—
Πέλλα	1.137.756	—	—	—
Πιερία	—	—	—	—
Σέρρες	2.335.036	—	—	—
Φλώρινα	651.572	—	—	—
Χαλκιδική	—	—	—	—
ΘΡΑΚΗ	67.212.279	2.964.528	4,4	67,1
Έβρος	17.398.563	789.263	4,5	17,9
Ξάνθη	31.657.244	1.940.440	6,1	43,9
Ροδόπη	18.156.472	234.825	1,3	5,3
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	35.419.883	1.337.808	3,8	30,3
Δωδεκάνησος	19.987.169	242.858	1,2	5,5
Κυκλάδες	—	—	—	—
Λέσβος	7.431.639	139.293	1,9	3,2
Χίος	2.590.099	36.024	1,4	0,8
Σάμος	5.410.976	919.633	17,0	20,8
ΚΡΗΤΗ	—	—	—	—
Ηράκλειο	—	—	—	—
Λασηθί	—	—	—	—
Ρέθυμνο	—	—	—	—
Χανιά	—	—	—	—

6. Ν. 849/1978**Α. Σύνολα**

Εγκριθέν ποσό: 18.158.394.000 δρχ.

Απορροφηθέν ποσό: 6.902.719 δρχ. (Μέχρι 31/12/1981).

Μη απορροφηθέν ποσό: 11.261.765.000 δρχ.

Β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων (εγκρίσεις)

α. Βιομηχανία, 15.274.825.000 δρχ.

β. Ορυχεία, μεταλλεία, 2.559.676.000 δρχ.

γ. Μεταφορές, αποθηκεύσεις, 228.528.000 δρχ.

δ. Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, 16.602.000 δρχ.

Γ. Χωροταξική κατανομή

Ν. 849/1978

Σε χιλιάδες δραχμές

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΓΚΡΙ- ΣΕΙΣ	ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΙΣ	% ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΩΝ	ΣΥΜΜΕ- ΤΟΧΗ % ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΣΕ ΠΡΑΓΜ.
	α	β	γ	δ
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1.664.756	511.506	30,7	7,4
Αιτωλία-Ακαρνανία	438.226	170.430	38,9	2,5
Αττική	260.400	—	—	—
Βοιωτία	16.500	—	—	—
Εύβοια	111.903	107.000	95,6	1,6
Ευρυτανία	—	—	—	—
Φθιώτιδα	526.408	134.378	25,5	1,9
Φωκίδα	311.319	99.698	32,0	1,4
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	3.455.976	1.836.410	53,1	26,6
Αργολίδα	339.165	38.105	11,2	0,6
Αρκαδία	819.984	294.384	35,9	4,2
Αχαΐα	1.329.476	984.990	74,1	14,3
Ηλεία	252.305	—	—	—
Κορινθία	4.000	—	—	—
Λακωνία	120.350	85.691	71,2	1,2
Μεσσηνία	590.696	433.240	73,4	6,3
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	19.940	6.500	32,7	0,9
Ζάκυνθος	—	—	—	—

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	α	β	γ	δ
Κέρκυρα	13.500	6.500	48,1	0,9
Κεφαλονιά	6.440	—	—	—
Λευκάδα	—	—	—	—
ΗΠΕΙΡΟΣ	2.278.904	958.129	42	13,9
Αρτα	199.709	—	—	—
Θεσπρωτία	46.790	20.790	44,4	0,3
Ιωάννινα	1.887.367	904.339	47,9	13,1
Πρέβεζα	145.043	33.000	22,8	0,5
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	875.993	236.614	38,4	3,4
Καρδίτσα	—	—	—	—
Λάρισα	571.199	108.762	19	1,6
Μαγνησία	160.843	—	—	—
Τρίκαλα	143.951	127.852	88,8	1,8
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	4.890.187	1.397.185	28,6	20,2
Γρεβενά	52.300	15.300	29,2	0,2
Δράμα	95.901	32.116	33,5	0,5
Ημαθία	324.463	3.942	1,2	0,1
Θεσσαλονίκη	28.760	20.000	69,7	0,3
Καβάλα	324.830	199.595	61,4	2,9
Καστοριά	25.700	—	—	—
Κιλκίς	442.190	327.520	74,1	4,7
Κοζάνη	2.211.270	—	—	—
Πέλλα	726.703	435.819	60	6,3
Πιερία	637.476	—	—	—
Σέρρες	603.740	203.076	33,6	2,9
Φλώρινα	323.101	95.743	29,6	1,4
Χαλκιδική	93.753	64.074	68,3	0,9
ΘΡΑΚΗ	1.920.418	701.461	36,5	10,2
Έβρος	498.418	88.661	17,8	1,3
Ξάνθη	141.000	—	—	—
Ροδόπη	1.281.000	612.800	47,8	8,9
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	896.655	579.550	64,6	8,4
Δωδεκάνησος	2.300	—	—	—
Κυκλάδες	237.705	—	—	—
Λέσβος	24.100	—	—	—
Χίος	579.550	579.550	100	8,4
Σάμος	53.000	—	—	—
ΚΡΗΤΗ	1.003.550	675.364	67,3	9,8
Ηράκλειο	595.005	404.249	67,9	5,9
Λασηθί	34.840	34.840	100	0,5
Ρέθυμνο	326.500	189.070	57,9	2,7
Χανιά	47.205	47.205	100	0,7

7. Ν. 1116/1981

Α. Σύνολα

(Από ισχύος μέχρι 31/12/1982)

Εγκριθέντα κεφάλαια: 26.815.573.800 δρχ.

Εγκριθείσα επιχορήγηση: 8.699.495.860 δρχ.

Β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων (εγκρίσεις και επιχορηγήσεις)

Εγκριθέντα κεφάλαια

Επιχορήγηση

α. Βιομηχανία, βιοτεχνία, 23.849.420.000 δρχ. 8.038.870.060 δρχ.

β. Γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, 5.850.000 δρχ. 1.755.000 δρχ.

γ. Ξενοδοχεία, 2.960.303.000 δρχ. 658.870.800 δρχ.

Γ. α. Επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1116/1981 από της ισχύος του μέχρι 31/12/1982

Σε χιλιάδες δρχ.

ΤΟΜΕΙΣ/ΚΛΑΔΟΙ	ΑΡΙΘΜ. ΕΓΚΡ. α	ΕΓΚΡ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ β	ΕΠΙΧΟ- ΡΗΓΗΣΗ γ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ/ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ	141	23.849.420	8.038.870
Μεταφορικά μέσα	8	4.114.200	1.449.398
Βασικές μεταλλουργικές Προϊόντα από μη μεταλλικά ορυκτά	6	3.499.340	1.169.885
Είδη διατροφής	19	3.191.900	1.174.607
Υφαντικές βιομηχανίες	35	2.791.142	784.938
Είδη υπόδησης, ενδυμασίας	8	2.661.100	934.778
Χημικές βιομηχανίες	8	1.579.885	471.166
Τελικά προϊόντα από μέταλλο	9	1.289.410	476.389
Χάρτου	13	1.281.400	429.444
Ποτά	5	922.190	318.535
Μηχανές, συσκευές	5	522.868	146.797
Ξύλα, φελλός	4	520.000	199.590
Δέρμα, γουναρικά	8	386.028	121.931
Ελαστικού, πλαστικά	1	250.000	100.000
Ηλεκτρικές μηχανές	4	246.610	86.600
Καπνοβιομηχανία	3	146.447	57.247
Έπιπλα, είδη επίπλωσης	2	105.200	25.354
Λοιπές βιομηχανίες	1	96.700	29.010
ΓΕΩΡΓΙΑ	2	175.000	65.200
	1	5.850	1.755

ΤΟΜΕΙΣ/ΚΛΑΔΟΙ	α	β	γ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	42	2.960.303	658.870
ΣΥΝΟΛΑ	184	26.815.573	8.699.495

β. Χωροταξική κατανομή

N. 1116/1981
Σε χιλιάδες δρχ.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΓΚΡΙ- ΣΕΙΣ	ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΙΣ	% ΠΡΑΓΜΑ- ΤΟΠΟΙΗ- ΣΕΩΝ	ΣΥΜΜΕ- ΤΟΧΗ % ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΣΕ ΠΡΑΓΜ.
	α	β	γ	δ
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1.631.900	299.797	18,4	5,5
Αιτωλία Ακαρνανία	407.913	197.200	48,3	3,6
Αττική	136.300	—	—	—
Βοιωτία	85.350	—	—	—
Εύβοια	42.770	42.770	100	0,8
Ευρυτανία	68.770	—	—	—
Φθιώτιδα	717.897	59.897	8,3	1,1
Φωκίδα	172.900	—	—	—
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	2.912.352	736.613	25,3	13,5
Αργολίδα	484.678	7.478	1,5	0,1
Αρκαδία	110.500	61.000	55,2	1,1
Αχαΐα	1.300.210	128.000	9,8	2,3
Ηλεία	573.210	506.000	88,2	9,3
Κορινθία	132.985	34.135	25,6	0,6
Λακωνία	—	—	—	—
Μεσσηνία	309.769	—	—	—
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	136.990	—	—	—
Ζάκυνθος	98.700	—	—	—
Κέρκυρα	—	—	—	—
Κεφαλονιά	38.790	—	—	—
Λευκάδα	—	—	—	—
ΗΠΕΙΡΟΣ	7.371.195	1.580.100	21,4	29
Άρτα	25.000	—	—	—
Θεσπρωτία	1.500.000	—	—	—
Ιωάννινα	5.568.195	1.580.100	28,3	29

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	α	β	γ	δ
Πρέβεζα	277.990	—	—	—
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	4.617.168	485.836	10,5	8,9
Καρδίτσα	114.000	—	—	—
Λάρισα	1.998.740	295.180	14,8	5,4
Μαγνησία	2.096.606	190.656	9,1	3,5
Τρίκαλα	408.336	—	—	—
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	6.520.324	1.118.248	17,1	20,5
Γρεβενά	96.100	96.100	100	1,8
Δράμα	137.333	38.611	28,1	0,7
Ημαθία	501.990	165.000	32,9	3,0
Θεσσαλονίκη	125.490	—	—	—
Καβάλα	203.500	111.000	54,5	2,0
Καστοριά	126.600	—	—	—
Κιλκίς	1.935.982	365.982	18,9	6,7
Κοζάνη	82.000	—	—	—
Πέλλα	187.755	104.155	55,4	1,9
Πιερία	122.174	—	—	—
Σέρρες	2.900.300	134.300	4,6	2,5
Φλώρινα	103.100	103.100	100	1,9
Χαλκιδική	—	—	—	—
ΘΡΑΚΗ	1.132.300	972.000	85,8	17,8
Έβρος	227.000	227.000	100	4,2
Ξάνθη	541.000	541.000	100	9,9
Ροδόπη	364.300	204.000	56,0	3,7
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	2.301.594	—	—	—
Δωδεκάνησος	832.000	—	—	—
Κυκλάδες	483.044	—	—	—
Λέσβος	657.000	—	—	—
Χίος	236.700	—	—	—
Σάμος	192.850	—	—	—
ΚΡΗΤΗ	575.833	254.393	44,2	4,7
Ηράκλειο	347.792	254.393	73,1	4,7
Λασηθι	8.741	—	—	—
Ρέθυμνο	159.300	—	—	—
Χανιά	50.000	—	—	—

8. Ν. 1262/1982

Α. Σύνολα

(Από ισχύος μέχρι 31/12/1982)

Εγκριθέντα κεφάλαια: 6.777.773.233 δρχ.

Εγκριθείσα επιχορήγηση: 1.746.058.998 δρχ.

(Από 1/1/1983 μέχρι 28/2/1983)

Εγκριθέντα κεφάλαια: 8.886.663.200 δρχ.

Εγκριθείσα επιχορήγηση : 2.187.478.339 δρχ.

Β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων (εγκρίσεις και επιχορηγήσεις)

(Από ισχύος μέχρι 31/12/1982).

	Εγκριθέντα κεφάλαια	Επιχορήγηση
α. Βιομηχανία, Βιοτεχνία	5.738.624.490 δρχ.	1.481.103.841 δρχ.
β. Ξενοδοχεία	1.039.148.743 δρχ.	Τ 264.955.157 δρχ.

(Από 1/1/1983 μέχρι 31/12/1983)

	Εγκριθέντα κεφάλαια	Επιχορήγηση
α. Βιομηχανία, βιοτεχνία,	45.811.083.796 δρχ.	11.623.907.946 δρχ.
β. Ξενοδοχεία,	13.781.907.771 δρχ.	3.130.852.160 δρχ.
γ. Γεωργία, Κτην., Αλ.,	3.253.493.400 δρχ.	918.966.330 δρχ.

Γ.α. Εγκρίσεις του Ν. 1262/1982 από της ισχύος του μέχρι 31/12/1982

Σε χιλιάδες δρχ.

ΤΟΜΕΙΣ/ ΚΛΑΔΟΙ	ΑΡΙΘ. ΕΓΚΡ.	ΕΓΚΡ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΕΠΙΧΟ- ΡΗΓΗΣΗ	ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠ.
	α	β	γ	δ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ/ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ	129	5.738.624	1.481.103	2.832
Είδη διατροφής	62	1.572.607	432.594	814
Προϊόντα από μή μεταλ- λικά ορυκτά	15	887.996	208.854	372
Υφαντικές βιομηχανίες	8	657.425	176.845	179
Τελικά προϊόντα από μέταλλο	10	584.646	181.300	401
Χημικές βιομηχανίες	4	538.025	83.594	94
Ηλεκτρικές μηχανές, συσκ.	6	519.478	171.134	214
Είδη υπόδ., ενδυμασ.	5	377.300	81.740	439
Μηχανές, συσκευές	5	184.154	49.503	116
Χάρτου	1	126.084	26.057	69
Ελαστικά, πλαστικά	2	79.550	14.086	27
Ποτά	1	65.880	17.129	15
Έπιπλα, είδη επίπλωσης	4	36.377	7.508	34

ΤΟΜΕΙΣ/ΚΛΑΔΟΙ	α	β	γ	δ
Ξύλο και φελλός	1	24.350	4.870	10
Μεταφορικά μέσα	1	9.000	3.420	10
Λοιπές βιομηχανίες	4	75.750	22.465	38
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	24	1.039.148	264.955	364
ΣΥΝΟΛΑ	153	6.777.773	1.746.058	3.196

β. Εγκρίσεις του Ν. 1262/1982 από 1/1/1983 μέχρι 31/12/1983

Σε χιλιάδες δρχ.

ΤΟΜΕΙΣ/ΚΛΑΔΟΙ	ΑΡΙΘ. ΕΓΚΡ.	ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΕΠΙΧΟ- ΡΗΓΗΣΗ	ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠ.
	α	β	γ	δ
ΓΕΩΡΓΙΑ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ- ΑΛΙΕΙΑ	75	3.253.493.400	918.966.330	862
Γεωργία	54	2.940.451.000	879.807.630	777
Κτηνοτροφία	17	284.401.000	88.718.500	62
Αλιεία	4	28.646.400	10.440.200	23
ΟΡΥΧΕΙΑ-ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ- ΑΛΥΚΕΣ	3	217.632.000	43.353.040	52
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ-ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ	930	45.811.083.796	11.623.907.946	21.167
Ειδών διατροφής	312	9.314.251.302	2.691.712.749	4.054
Ποτών	34	1.570.201.700	361.105.545	549
Καπνοβιομηχανία	4	129.360.000	20.276.000	266
Υφαντικές βιομηχανίες	61	2.450.108.482	585.800.300	1.498
Ειδών υποδήσεως, ενδυμασίας	55	2.390.616.236	621.003.800	3.586
Ξύλου και φελλού	40	1.544.957.239	460.460.810	892
Επίπλων και ειδών επιπλώσεως	44	947.235.000	208.192.534	664
Χάρτου	13	1.150.405.000	303.024.000	258
Εκτυπώσεις, εκδόσεις	6	297.246.000	61.593.800	96
Δέρματος, γουναρικών	19	1.002.714.000	298.807.900	570
Ελαστικού και πλαστικής ύλης	39	1.393.211.712	349.510.800	565
Χημικές βιομηχανίες	31	4.274.451.860	1.206.823.800	602
Πετρελαίου και άνθρακος	3	126.350.000	47.272.500	35
Προϊόντων από μη Μεταλλικά ορυκτά	108	6.665.170.540	1.643.875.968	2.275
Βασικές μεταλλουργικές	11	2.141.448.000	378.861.000	970
Τελικών προϊόντων από μέταλλο	72	5.954.359.500	1.032.531.000	1.962
Μηχανών και συσκευών	19	525.303.725	156.333.940	248
Ηλεκτρικών μηχανών-συσκευών	29	2.071.802.000	618.315.500	1.255

ΤΟΜΕΙΣ/ΚΛΑΔΟΙ	α	β	γ	δ
Μεταφορικών μέσων	16	1.541.399.000	493.470.000	651
Λοιπές βιομηχανίες	14	320.462.500	84.636.000	171
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ	—	—	—	—
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	257	13.781.907.771	3.130.852.160	4.096
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ				
ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΕΙΣ	13	272.579.182	105.704.000	81
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1	35.350.000	19.442.000	5
ΣΥΝΟΛΟ	1.279	13.372.046.148	15.842.225.476	26.263

Τα παραπάνω στοιχεία προέρχονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας (πρώην Συντονισμού). Πρός όλους τους Υπαλλήλους αυτών των Υπηρεσιών εκφράζονται και από τη θέση αυτή θερμές ευχαριστίες για την βοήθειά τους. Η επεξεργασία και η ερμηνεία τών στοιχείων έγιναν από τον συγγραφέα, τον οποίο βαρύνουν τυχόν λάθη ή παραλείψεις.

9. Χωροταξική κατανομή των ιδιωτικών επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν με βάση τους κυριώτερους αναπτυξιακούς νόμους (1967-1982).

Σε χιλιάδες δρχ.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
	α	β
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	6.907.802	23,48
Αιτωλία-Ακαρνανία	833.308	2,84
Αττική	1.844.625	6,29
Βοιωτία	806.862	2,75
Εύβοια	451.331	1,47
Ευρυτανία	500.000	1,70
Φθιώτιδα	2.171.978	7,41
Φωκίδα	299.698	1,02
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	3.910.570	13,33
Αργολίδα	151.012	0,51
Αρκαδία	421.384	1,44
Αχαΐα	1.367.291	4,66
Ηλεία	604.074	2,06
Κορινθία	610.007	2,08
Λακωνία	145.691	0,50

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	α	β
Μεσσηνία	611.111	2,08
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	6.500	0,02
Ζάκυνθος	—	—
Κέρκυρα	6.500	0,02
Κεφαλονιά	—	—
Λευκάδα	—	—
ΗΠΕΙΡΟΣ	1.622.129	5,53
Άρτα	18.000	0,06
Θεσπρωτία	241.790	0,82
Ιωάννινα	952.339	3,25
Πρέβεζα	410.000	1,40
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	2.177.418	7,44
Καρδίτσα	142.245	0,49
Λάρισα	438.724	1,50
Μαγνησία	1.298.597	4,43
Τρίκαλα	297.852	1,02
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	5.901.895	20,16
Γρεβενά	111.400	0,38
Δράμα	229.682	0,78
Ημαθία	602.984	2,06
Θεσσαλονίκη	978.911	3,34
Καβάλα	632.405	2,16
Καστοριά	—	—
Κιλκίς	1.325.635	4,52
Κοζάνη	—	—
Πέλλα	1.079.239	3,68
Πιερία	253.600	0,86
Σέρρες	381.376	1,30
Φλώρινα	198.843	0,68
Χαλκιδική	107.820	0,37
ΘΡΑΚΗ	5.242.987	17,86
Έβρος	1.247.924	4,26
Ξάνθη	2.942.387	10,03
Ροδόπη	1.051.625	3,57
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	2.530.395	8,63
Δωδεκάνησος	259.387	0,88
Κυκλάδες	591.340	2,02
Λέσβος	144.461	0,49
Χίος	919.633	3,14
Σάμος	615.574	2,10
ΚΡΗΤΗ	1.027.054	3,51

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	α	β
Ηράκλειο	706.902	2,41
Λασιθήι	40.377	0,14
Ρέθυμνο	201.570	0,69
Χανιά	78.205	0,27

II. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν μέχρι τώρα προκύπτουν τα ακόλουθα:

A. Επί μέρους διαπιστώσεις

1. Ν.Δ. 2687/1953

Οι πέντε πρώτες Χώρες από τις οποίες εισήχθησαν στην Ελλάδα τα μεγαλύτερα ποσά στην περίοδο 1953-1983 είναι κατά σειρά:

- Γαλλία, 206.182.212 δολλ. Η.Π.Α.
- Η.Π.Α., 193.068.677 δολλ. Η.Π.Α.
- Ελβετία, 64.954.133 δολλ. Η.Π.Α.
- Δυτ. Γερμανία, 55.634.531 δολλ. Η.Π.Α.
- Παναμάς, 39.836.523 δολλ. Η.Π.Α.

Από τις 53 Χώρες για τις οποίες υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία μόνον από 3 Ανατολικές Χώρες, δηλαδή την Ανατ. Γερμανία (30.000 δολλ. Η.Π.Α.), την Γιουγκοσλαβία (345.327 δολλ. Η.Π.Α.) και την Πολωνία (157.000 δολλ. Η.Π.Α.) έγιναν βάσει του Ν.Δ. 2687/1953 εισαγωγές κεφαλαίων στην Ελλάδα. Ακόμη, υπογραμμίζεται εδώ η όχι και τόσο μεγάλη συμμετοχή της Ιαπωνίας (16.196.959 δολλ. Η.Π.Α.) σε σχέση με την ποσότητα των εισαγομένων από την Χώρα αυτή προϊόντων.

Από τις περιφέρειες το μεγαλύτερο ποσό απορρόφησε η Στερεά Ελλάδα (1.217.484.052) και το μικρότερο τα Ιόνια Νησιά (2.404.374 δολλ. Η.Π.Α.). Στη Στερεά Ελλάδα ο Ν. Αττικής απορρόφησε το μεγαλύτερο ποσό (1.096.981.502 δολλ. Η.Π.Α.) και ο Ν. Αιτωλίας-Ακαρνανίας το μικρότερο (212.000 δολλ. Η.Π.Α.). Ο Ν. Ευρυτανίας έμεινε για μια ακόμη φορά εκτός νυμφώνος. Από τα Ιόνια Νησιά ωφελήθηκε μόνον η Κέρκυρα (2.404.374 δολ. Η.Π.Α.).

Τέλος, επισημαίνεται εδώ η μεγάλη διαφορά μεταξύ εγκριθέντων (5.488.038.968) και τελικά εισαχθέντων (1.926.107.116 δολλ. Η.Π.Α.) κεφαλαίων.

2. Α.Ν. 147/1967

Από τις διατάξεις του Α.Ν. 147/1967 ωφελήθηκαν κατά κύριο λόγο (αν όχι αποκλειστικά) επιχειρήσεις εγκατεστημένες κατά μήκος της εθνικής οδού Αθηνών-Λαμίας, εντελώς δε περιπτωσιακά επιχειρήσεις που έκαναν επενδύσεις στην περιφέρεια (η ενίσχυση του Α.Ν. 147/1967 δίνονταν ανεξάρτητα απ' τον τόπο εγκατάστασης της μονάδας). Εξ άλλου, ο κλάδος δραστηριότητας που ευνοήθηκε περισσότερο απ' όλους είναι ο κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας (1.138.000.000 δρχ.).

Από τα γεωγραφικά διαμερίσματα της Χώρας τη μερίδα του λέοντος απέσπασε η Στερεά Ελλάς με την Εύβοια (3.048.998.000 δρχ.), ενώ τα Νησιά του

Αιγαίου απορρόφησαν το μικρότερο ποσό (16.958.000 δρχ.) Στο διαμέρισμα της Στερεάς Ελλάδος η Αττική απορρόφησε 1.840.688.000 δρχ., καταλαμβάνοντας έτσι την πρώτη θέση, και η Φωκίδα 200.000.000 δρχ., καταλαμβάνοντας την τελευταία θέση. Από τα Νησιά του Αιγαίου οι Κυκλάδες απορρόφησαν 11.790.000 δρχ. και η Λέσβος 5.168.000 δρχ.

Παρ' όλα αυτά όμως οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν τελικά με τον Α.Ν. 147/1967 ανήλθαν σε ποσοστό 35% του αρχικά εγκριθέντος ποσού.

Ο Ν. όμως αυτός τελικά δεν είχε καμμία ευνοϊκή επίπτωση στην περιφερειακή ανάπτυξη της Χώρας, ενώ δεν έγινε καμμία επένδυση στους Ν. Αιτωλοακαρνανίας, Ευρυτανίας, Μεσσηνίας, Αρκαδίας, Λακωνίας, Τρικάλων, Πιερίας, Κιλκίς, Φλώρινας, Γρεβενών Δράμας, Καστοριάς, Κοζάνης, Χαλκιδικής, Πρέβεζας, Έβρου, Ροδόπης, Ξάνθης, Ζακύνθου, Κέρκυρας, Κεφαλληνίας, Λευκάδας, Δωδεκανήσου, Σάμου, Χίου, Ρεθύμνης και Ηρακλείου (δηλαδή σε 27 Νομούς!).

3. Ν.Δ. 1312/1972

Τα ποσά που εγκρίθηκαν με αυτό το Ν.Δ. είναι πολύ μεγαλύτερα από τα αντίστοιχα του Α.Ν. 147/1967. Τελικά όμως πραγματοποιήθηκαν πολύ λιγότερες επενδύσεις· το σχετικό ποσοστό πραγματοποίησης είναι 18,5% του αρχικά εγκριθέντος ποσού. Και εδώ η κλωστοϋφαντουργία κατέχει την πρώτη θέση, με 3.212.265.000 δρχ. (επί 92 εγκρίσεων).

Από τα γεωγραφικά διαμερίσματα το μεγαλύτερο ποσό απορρόφησε πάλι η Στερεά Ελλάς με την Εύβοια (3.035.398.000 δρχ.) και το μικρότερο πάλι τα Νησιά του Αιγαίου (16.100.000 δρχ.). Η Φθιώτιδα αυτή τη φορά απορρόφησε 1.858.846.000 δρχ. καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση στο διαμέρισμα και η Εύβοια 86.426.000 δρχ. καταλαμβάνοντας την τελευταία. Από τα Νησιά του Αιγαίου ωφελήθηκε μόνο η Δωδεκάνησος.

Δέν έγινε καμμία επένδυση στους Ν. Φωκίδας, Αττικής, Θεσσαλονίκης, Κοζάνης, Φλώρινας, Καστοριάς, Ιωαννίνων, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας, Κυκλάδων και Λασηθίου.

4. Ν.Δ. 331/1974

Οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν με αυτό το Ν.Δ. μόλις ανέρχονται στο ποσό των 20.462.000 δρχ. (ποσοστό πραγματοποίησης 2% έναντι εγκριθέντος ποσού).

Το μεγαλύτερο ποσό απορρόφησε η Στερεά Ελλάς (12.122.000 δρχ.) και το μικρότερο η Θράκη (297.000 δρχ.) Η Αιτωλοακαρνανία απορρόφησε 6.803.000 δρχ. (πρώτη θέση) και η Βοιωτία 1.382.000 (τελευταία θέση στο διαμέρισμα). Στη Θράκη ωφελήθηκε μόνο η Ξάνθη.

Με τα παραπάνω ποσά και ποσοστά δεν μπορεί να υποστηριχθεί, ότι αυτό το Ν.Δ. επέδρασε ευνοϊκά στην οικονομική ανάπτυξη γενικά.

5. Ν. 289/1976

Μεταξύ εγκρίσεων και πραγματοποιήσεων επενδύσεων με βάση αυτόν τον Ν. το άνοιγμα είναι εξαιρετικά μεγάλο, δεδομένου, ότι τελικά μόνο ποσοστό 4% των επενδύσεων που εγκρίθηκαν πραγματοποιήθηκε. Στις εγκρίσεις η βιομηχανία και η βιοτεχνία συμμετείχαν με 82.443.134.000 δρχ. καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση ως κλάδος. Εντός του κλάδου την πρώτη θέση κατείχε η ομάδα των ειδών διατροφής και ποτών (δραστηριότητες όχι ιδιαίτερα υψηλού τεχνολογικού επιπέδου).

Από τα διαμερίσματα το μεγαλύτερο ποσό απορρόφησε η Θράκη (2.964.528.000 δρχ.) και το μικρότερο η Μακεδονία (117.271.000 δρχ.). Στη Θράκη, η Ξάνθη απορρόφησε 1.940.440.000 δρχ. (πρώτη θέση) και η Ροδόπη 234.825.000 δρχ. (τελευταία θέση στο διαμέρισμα). Στη Μακεδονία ωφελήθηκε μόνο ο Ν. Κιλκίς (στοιχεία 1981).

Παρά το γεγονός, ότι το ποσό που απορροφήθηκε ήταν τελικά μικρό, πρέπει να τονισθεί ότι με αυτό τον Ν. τονώθηκε η οικονομική δραστηριότητα στις παραμεθόριες περιοχές και δεν χρειάζεται να υπογραμμισθούν ιδιαίτερα οι ευνοϊκές επιπτώσεις αυτού του δεδομένου (και οι πολιτικές).

6. Ν. 849/1978

Στο Ν. αυτό παρατηρείται το μεγαλύτερο ποσοστό πραγματοποιήσεων σε σχέση με τις εγκρίσεις, 37% περίπου. Η βιομηχανία είναι εκείνος ο κλάδος δραστηριότητας που συμμετέχει στις εγκρίσεις με ιδιαίτερα υψηλό ποσό (15.274.825.000 δρχ. για 217 συνολικά εγκρίσεις μέχρι τέλους Μαρτίου 1981).

Από τα διαμερίσματα προηγείται η Πελοπόννησος με 1.836.410.000 δρχ. (πρώτη θέση) ενώ την τελευταία θέση καταλαμβάνουν τα Νησιά του Ιονίου με 6.500.000 δρχ. Στην Πελοπόννησο η Αχαΐα απορροφά το μεγαλύτερο ποσό (984.990.000 δρχ.) και η Αργολίδα το μικρότερο (38.105.000 δρχ.) Στά Επτάνησα ωφελείται μόνον η Κέρκυρα.

Το μεγάλο ποσοστό πραγματοποιήσεων επενδύσεων σε σχέση με τις αρχικές εγκρίσεις πρέπει να αποδοθεί στην εφαρμογή των νέων χρηματοδοτικών κινήτρων (άτοκη δανειακή ενίσχυση, επιδότηση του επιτοκίου), ενώ πρέπει να υπογραμμισθεί και η σημαντική χωροταξική διασπορά των επενδύσεων (καλύφθηκαν συνολικά 31 Νομοί).

Και αυτού του Ν. η επίδραση στην οικονομική ανάπτυξη δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως πολύ σημαντική.

7. Ν. 1116/1981

Τό ποσοστό πραγματοποιήσεων επενδύσεων σε σχέση με τις εγκρίσεις φθάνει γι' αυτόν τον Ν. το 20% περίπου. Στις εγκρίσεις τη μερίδα κυριολεκτι-

κά του λέοντος έχει η βιομηχανία και η βιοτεχνία (με 141 εγκρίσεις μέχρι 31/12/1982).

Σε επίπεδο διαμερισμάτων την πρώτη θέση καταλαμβάνει η Ήπειρος με ποσό 1.580.100.000 δρχ. και την τελευταία η Κρήτη, με ποσό 254.393.000 δρχ. Εντός της Ηπείρου την πρώτη και μόνη θέση κατέχει ο Ν. Ιωαννίνων. Στην Κρήτη η μόνη περιοχή που ωφελήθηκε ήταν ο Ν. Ηρακλείου.

Και αυτού του Ν. οι επενδύσεις δεν παρουσίασαν χωροταξική ομοιομορφία, ενώ τελικά οι Νομοί στους οποίους έγιναν επενδύσεις ανέρχονται σε 23.

8. Ν. 1262/1982

Και με τον Ν. αυτό τα εγκριθέντα κεφάλαια και οι δοθείσες επιχορηγήσεις ευνοούν την βιομηχανία και τη βιοτεχνία που κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των διαφόρων κλάδων δραστηριότητας.

Τα είδη διατροφής καταλαμβάνουν την πρώτη θέση εντός της βιομηχανίας και ακολουθούν τα προϊόντα από μη μεταλλικά ορυκτά (μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1983). Η γεωργία συμμετέχει με 54 εγκρίσεις (μέχρι 31/12/1983).

Με τις επενδύσεις, που εγκρίθηκαν μ' αυτό τον Ν., προβλέπεται να δημιουργηθούν 26.263 νέες θέσεις εργασίας στη βιομηχανία και βιοτεχνία, στη γεωργία και στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

Επειδή δεν υπάρχουν στοιχεία για την χωροταξική κατανομή των επενδύσεων δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε άλλα συμπεράσματα.

Β. Γενικές διαπιστώσεις

Από τα προεκτεθέντα στοιχεία διαπιστώνεται, ότι οι διάφοροι Νομοί της Χώρας δεν ωφελήθηκαν ούτε το ίδιο, ούτε ανάλογα με τις ανάγκες τους από τις επενδύσεις που έγιναν με τους κατά καιρούς ισχύσαντες αναπτυξιακούς Νόμους. Ακόμα, διαπιστώνεται, ότι υπάρχουν περιοχές στις οποίες δεν έγινε καμμία επένδυση, η δε χωροταξική διασπορά της βιομηχανίας δεν βασίστηκε σε ειδικά προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης.

Την μερίδα του λέοντος, με βάση πέντε νομοθετήματα για τα οποία υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία, απέσπασε η Στερεά Ελλάδα¹ με την Εύβοια και βέβαια η περιοχή Αττικής (βλ. στοιχεία Α.Ν. 147/1967, Ν.Δ. 1312/1972, Ν.Δ. 331/1974). Αυτή η προτίμηση για την εγκατάσταση στην Αττική ή κοντά στην περιοχή Αττικής οφείλεται στην ύπαρξη κατάλληλου και επαρκούς εργατικού δυναμικού στην περιοχή, στην ύπαρξη ικανοποιητικής αστικής υποδομής, στη γειτνίαση προς την μεγάλη αγορά των Αθηνών, στις ευκολίες για μεταφορές (λιμένες Πειραιά, Ελευσίνας, αεροδρόμιο Ελληνικού), στη γειτνίαση προς τις κεντρικές δημόσιες υπηρεσίες, τά κεντρικά καταστήματα των Τραπεζών κ.λ. Άλλο βέβαια το θέμα, ότι αυτή η προτίμηση για την Αττική ή τις περιοχές κοντά στην Αττική δημιούργησε μία σειρά προβλημάτων όχι ευκατα-

---

1. Το 1979 συγκέντρωσε το 41% του ελληνικού πληθυσμού, το 51% του βιομηχανικού προϊόντος, το 55% της απασχόλησης στη μεταποίηση και το 57% των υπηρεσιών (στοιχ. Εθν. Λογ. Υ.Ε.Ο.).

φρόνητων, όπως στενότητα χώρου, υψηλό κόστος της γης της απαραίτητης για αναγκαίες επεκτάσεις, δυσχέρειες στις μεταφορές κ.λ.

Κάθε νομοθέτημα λειτούργησε συνήθως αυτοτελώς και σε διαφορετικό επίπεδο από τα άλλα, παρά το γεγονός ότι όλα κατά κανόνα στόχευαν στον ίδιο στόχο (παρά τις συχνές, συχνότατες μερικές φορές αλλαγές τους).

Από όλους τους κλάδους περισσότερο αξιοποίησε τις διατάξεις των διαφόρων αναπτυξιακών νόμων ο της κλωστοϋφαντουργίας, με αμέσως επόμενους τους κλάδους ειδών διατροφής, ποτών, ένδυσης κ.λ. Όλοι όμως αυτοί οι κλάδοι είναι κάθε άλλο παρά κλάδοι ιδιαίτερα υψηλής τεχνολογίας (βλ. και Πίνακα 3).

Μεταξύ των διαφόρων Νόμων αλλά και των διαφόρων περιοχών (Διαμερισμάτων, Νομών) παρουσιάζεται μεγάλη διαφορά ως προς τον όγκο των επενδύσεων, που εγκρίθηκαν ή πραγματοποιήθηκαν.

Το γεγονός ότι τελικά μικρό συνήθως μέρος από τις επενδύσεις που κάθε φορά εγκρίνονταν πραγματοποιούνταν, πρέπει να αποδοθή και στο ότι μεταξύ της υποβολής της αίτησης, της έγκρισής της και της έναρξης πραγματοποίησης της επένδυσης μεσολαβούσε αρκετές φορές μεγάλο χρονικό διάστημα, πράγμα που μεταφράζεται σε μεταβολή των συνθηκών, στις οποίες είχε βασισθεί ο αρχικός σχεδιασμός της επένδυσης, αύξηση του κόστους κ.λ.

Διαπιστώνεται, επίσης, μία τάση για ίδρυση νέων μονάδων παρά για επέκταση υφισταμένων, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που παρατέθηκαν (και από άλλα που είχαμε στη διάθεσή μας αλλά δεν αναφέρονται εδώ από έλλειψη χώρου). Σ' αυτό συνέβαλε σημαντικά και η ουδέτερη ουσιαστικά στάση του νομοθέτη απέναντι στο θέμα της ίδρυσης νέων ή της επέκτασης υφιστάμενων μονάδων.

Ακόμη, δεν πρέπει να αποσιωπηθή το γεγονός ότι ένα μέρος από τις προθέσεις και τις προτάσεις των ενδιαφερομένων για επενδύσεις δεν υλοποιήθηκε εξ αιτίας ίσως της αδυναμίας των μηχανισμών που ελέγχουν, αξιολογούν, προωθούν και εγκρίνουν τις επενδύσεις να εκτιμήσουν στη σωστή τους διάσταση προτάσεις για επενδύσεις, που είχαν ως αντικείμενο μη παραδοσιακές δραστηριότητες ή προορίζονταν για περιοχές χωρίς βιομηχανικό παρελθόν και προϊστορία.

Τέλος, πρέπει να υπογραμμισθή εδώ, ότι τις περισσότερες φορές τα κίνητρα που θεσπίστηκαν ήταν ανεπαρκή και δέν συνδυάστηκαν με άλλα σημαντικά μέτρα περιφερειακής ανάπτυξης για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς τους. Ακόμη, η πολιτική των κινήτρων βασίστηκε κυρίως στις φορολογικές απαλλαγές, οι οποίες όμως ενεργοποιούνται ως κίνητρο μόνο όταν υπάρξουν κέρδη. Αντίθετα, δεν χρησιμοποιήθηκαν μέχρι το 1981 άλλα κίνητρα, που μειώνουν τους επιχειρηματικούς κινδύνους ή διευκολύνουν την εξεύρεση πιστωτικών μέσων. Αυτό έγινε μόνο με τους Ν. 1116/1981 και Ν. 1262/1982, που καθιέρωσαν τέτοια κίνητρα. Τα πλεονεκτήματα της μέχρι το 1981 πολιτικής κινήτρων για την εγκατάσταση βιομηχανικών κυρίως μονάδων στην περι-

φέρεια¹, δεν ήταν τόσο ισχυρά, ώστε να αντισταθμίσουν τα υφιστάμενα πλεονεκτήματα εγκατάστασης στα ήδη ανεπτυγμένα βιομηχανικά κέντρα και κυρίως στην Αθήνα².

Όλα αυτά, σε συνάρτηση βέβαια και με κάποιες, πολιτικές παραμέτρους, είχαν ως αποτέλεσμα το χαμηλό ύψος επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία και τον αρνητικό ρυθμό μεταβολής τους το 1980 (-8,7%) και το 1981 (-10,1%).

---

1. Βλ. και το άρθρο του ΣΠ. ΒΛΙΑΜΟΥ: Ο χαρακτήρας του ελληνικού περιφερειακού προβλήματος, στον παρόντα τόμο.

2. Βλ. και Κ.Ε.Π.Ε.: Περιφερειακή Ανάπτυξις. Αθήναι, 1976, σ. 53 επ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Με βάση τις διαπιστώσεις που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο μπορεί κάποιος να καταλήξει στο συμπέρασμα, ότι σε επίπεδο νομοθέτη δεν έλειψε η φαντασία και η διάθεση για την ψήφιση ικανοποιητικών και αποτελεσματικών μέτρων για την υποβοήθηση της ανάπτυξης της οικονομίας και την περιφερειακή ανάπτυξη.

Στήν πράξη ο μικρός αριθμός και το μικρό ποσοστό απορρόφησης κεφαλαίων σε σχέση με τα κατά καιρούς εγκριθέντα υποδηλοί όχι ιδιαίτερα επιτυχή σχεδιασμό επενδυτικών προγραμμάτων. Το τελευταίο συνδυαζόμενο και με την απροθυμία πολλές φορές του τραπεζικού συστήματος να υποστηρίξει την ιδιωτική πρωτοβουλία, κάθε άλλο παρά συνέβαλε στην υλοποίηση των οραματισμών των νομοθετών.

Μία ενιαία και ρωμαλέα επενδυτική πολιτική, σωστή χωροταξική κατανομή των επενδύσεων και προσανατολισμός τους σε γεωγραφικές περιοχές με λιγώτερο ανεπτυγμένη βιομηχανία, αναπροσανατολισμός των επενδύσεων σε τομείς που δεν καλύφθηκαν επαρκώς στο παρελθόν, μακροχρόνιος σχεδιασμός, δημιουργία οικονομικής και κοινωνικής υποδομής στις υπό ανάπτυξη περιοχές, συμμετοχή του Δημόσιου¹ (βλ. και Πίνακα 2) στη δαπάνη των επενδύσεων, καθιέρωση ωρισμένων αντικινήτρων² κατά περιοχές ή κλάδους δραστηριοτήτων, και θεσμικές μεταβολές (π.χ. αποκέντρωση δραστηριοτήτων και αρμοδιοτήτων βλ. και Πίνακα 1)³, νομίζουμε ότι είναι σήμερα τα ένδεικνύμε-

---

1. Για τον οικονομικό ρόλο του Κράτους γενικά βλ. Δ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΑ: Ο οικονομικός ρόλος του Κράτους. Εκδ. Παπαζήση. Αθήναι, 1977, ιδίως σ. 27, 31, 35, 39, 69. Σ. ΘΕΟΦΑΝΙΔΗ: Θεωρία και πρακτική της οικονομικής πολιτικής. Αθήναι, 1971, σ. 20, 286 επ.

2. Δεν πρόκειται για κάτι καινούργιο. Υπενθυμίζεται ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η πρώτη Χώρα που εισήγαγε αντικίνητρα. Η βρετανική περιφερειακή πολιτική ελέγχει από το 1948 τον τόπο εγκατάστασης βιομηχανικών επιχειρήσεων καθιερώνοντας το σύστημα των Πιστοποιητικών Βιομηχανικής Ανάπτυξης.

3. Οι μεταβολές στους θεσμούς θεωρούνται από πολλούς ως τα πιο αποτελεσματικά μέτρα για την επιτάχυνση της ανάπτυξης... Σε πολλές καθυστερημένες χώρες η ανάπτυξη προσκρούει στην ύπαρξη απαρχαιωμένων θεσμών... Η προσπάθεια του Κράτους πρέπει να στρέφεται στην καταργησή τους. Δ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΑΣ: Οι οικονομικές λειτουργίες του Κράτους. Αθήναι, 1979. σ. 308 επ. Άλλα στοιχεία βλ. στα: Γ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ: Σύστημα του ισχύοντος στην Ελλάδα διοικ. δικ. Αθήναι, 1983. ΑΘ. ΡΑΪΚΟΥ: Η συνταγματική κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοικήσεως εις τα σύγχρονα κράτη. Θεσσαλονίκη, 1969. Χ. ΚΛΕΙΩΣΗ: Η συνταγματική κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοικήσεως, Αθήναι, 1981. Ι. ΒΑΒΟΥΡΑ: Επιλογή μεθοδολογίας κοινωνικής ανάλυσης των σχεδίων επένδυσης. Η περίπτωση της Ελλάδας. Αθήναι, 1983. Δ. ΜΠΕΝΑ: Η εισβολή του ξένου κεφαλαίου στην Ελλάδα. Αθήναι, 1975. Σ. ΜΠΑΜΠΑΝΑΣΗ, Κ. ΣΟΥΛΑ: Η Ελλάδα στην περιφέρεια των αναπτυγμένων Χωρών. Αθήναι, 1976.

να μέτρα και οι προϋποθέσεις, πέρα από όσα διακηρύχθηκαν είτε στις Προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης στις 22/11/1981 είτε στα Προκαταρκτικά⁴ του νέου πενταετούς προγράμματος οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης 1983-1987 στις 6/6/1983 για την περιφερειακή ανάπτυξη και την αύξηση των ιδιωτικών⁵ επενδύσεων στην Ελλάδα.

---

4. Βλ. παραπάνω υπό στοιχεία Κεφ. Α, παράγρ. 3, VIII.

5. Βλ. και Ι. ΧΑΣΣΙΔ: Κίνητρα επενδύσεων και επενδυτική συμπεριφορά. ΙΟΒΕ. Αθήναι, 1983 σ. 74.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟ

Γεωγραφικό διαμέρισμα και Νομός	Επιφάνεια σε τ.χμ. α	Διοικητικές διαιρέσεις			Πραγματικός πληθυσμός απογραφής ε 1981
		Επαρχίες β	Δήμοι γ	Κοινότητες δ	
Σύνολο Ελλάδος	131.990	147	264	5.774	9.740.417
Περιφέρεια Πρωτεύουσας	428	—	41	16	3.027.331
Λοιπή Στερεά Ελλάς, Εύβοια	24.480	23	49	881	1.099.841
Αιτωλίας και Ακαρνανίας	5.447	5	5	233	219.764
Αττικής (υπόλοιπο)	3.380	7	20	73	342.093
Βοιωτίας	3.211	2	6	68	117.175
Ευβοίας	3.908	3	8	157	188.410
Ευρυτανίας	2.045	1	1	81	26.182
Φθιώτιδος	4.368	3	7	180	161.995
Φωκίδος	2.121	2	2	89	44.222
Πελοπόννησος	21.439	21	34	1.321	1.012.528
Αργολίδος	2.214	3	3	72	93.020
Αρκαδίας	4.419	4	5	245	107.932
Αχαΐας	3.209	3	4	238	275.193
Ηλείας	2.681	2	8	209	160.305
Κορινθίας	2.289	1	3	121	123.042
Λακωνίας	3.636	4	3	164	93.218
Μεσσηνίας	2.991	4	8	272	159.818
Ιόνιοι Νήσοι	2.307	8	6	273	182.651
Ζακύνθου	406	1	1	46	30.014
Κερκύρας	641	2	1	106	99.477
Κεφαλληνίας	935	4	3	75	31.297
Λευκάδος	325	1	1	45	21.863
Ήπειρος	9.203	10	12	556	324.541
Άρτης	1.613	1	1	82	80.044
Θεσπρωτίας	1.514	4	3	99	41.278
Ιωαννίνων	4.990	4	4	309	147.304
Πρεβέζης	1.086	1	4	606	55.915
Θεσσαλία	13.929	11	18	517	695.654
Καρδίτσας	2.576	1	4	140	124.930
Λαρίσης	5.350	5	4	160	254.295
Μαγνησίας	2.636	3	6	75	182.222
Τρικάλων	3.367	2	4	142	134.207
Μακεδονία	34.177	27	50	1.117	2.121.953
Γρεβενών	2.338	1	2	68	36.421
Δράμας	3.468	1	4	66	94.772
Ημαθίας	1.712	2	3	61	133.750
Θεσσαλονίκης	3.560	2	11	115	871.580
Καβάλας	2.109	4	4	76	135.218
Καστοριάς	1.685	1	2	62	53.169

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
(συνέχεια)

Γεωγραφικό διαμέρισμα και Νομός	α	β	γ	δ	ε
Κιλκίς	2.614	2	2	78	81.562
Κοζάνης	3.565	3	4	154	147.051
Πέλλης	2.506	3	3	85	132.386
Πιερίας	1.506	1	4	51	106.859
Σερρών	3.970	4	4	144	196.247
Φλωρίνης	1.863	1	2	88	52.430
Χαλκιδικής	2.945	2	5	69	79.036
Αγίου Όρους	336	—	—	—	1.472
Θράκη	8.578	8	8	151	345.220
Έβρου	4.242	5	4	80	148.486
Ξάνθης	1.793	1	2	35	88.777
Ροδόπης	2.543	2	2	36	107.957
Νήσοι Αιγαίου	9.113	19	35	373	428.533
Δωδεκανήσου	2.705	4	14	60	145.071
Κυκλάδων	2.572	8	6	114	88.458
Λέσβου	2.152	4	8	98	104.620
Σάμου	778	2	3	45	40.519
Χίου	904	1	4	56	49.865
Κρήτη	8.336	20	11	569	502.165
Ηρακλείου	2.641	7	3	191	243.622
Λασηθίου	1.823	4	4	86	70.053
Ρεθύμνης	1.496	4	2	131	62.634
Χανίων	2.376	5	2	161	125.856

- Επιφάνεια εμβαδομέτρησης 1963, αναθεωρηθείσα το 1973.
- Οι Διοικητικές διαιρέσεις όπως ίσχυαν την 30 Ιουνίου 1981.
- Πηγή: ΕΣΥΕ, 1982.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΥΨΗ ΑΥΤΩΝ

(Περιλαμβάνονται και οι δαπάνες επενδύσεων εκτελεσθέντων έργων υπό της ΣΥΚΕΑ και ορεινής οικονομίας κ.λ.)
Εκατομμύρια δραχμές τρέχουσας αγοραστικής δύναμης

	1977	1978	1979	1980
- Δαπάνες	44.969	51.640	64.043	64.547
Εσωτερικού	42.250	48.109	61.150	62.232
Εξωτερικού	2.719	3.531	2.893	2.314
- Κάλυψη	44.969	51.640	64.043	64.547
- Πόροι εσωτερικού	40.222	36.996	43.503	36.353
- Ειδικά έσοδα επενδύσεων	990	928	2.096	861
- Προϊόν εκ δανείων συναπτομένων υπό του Κράτους (έντοκα γραμμάτια και δάνεια οικονομικής ανάπτυξης)	39.232	36.068	41.407	35.492
- Συνδρομή τακτικού κρατικ. προϋπολ.	-	-	-	-
- Προκαταβολές Τράπ. της Ελλάδος	-	-	-	-
- Πόροι εξωτερικού	4.747	14.644	20.540	28.194
α. Υπό μορφή δωρεάς	67	72	79	90
- Αμερικαν. Κυβέρνησ.	-	-	-	-
- Διεθνών Οργανώσεων	67	72	79	90
β. Υπό μορφή δανείου	4.680	14.572	20.461	28.104
- Αμερικαν. Κυβέρνησ.	-	-	-	-
- Εκ λοιπών δανείων	4.680	14.572	20.461	28.104
γ. Επανορθώσεις	-	-	-	-
- Ειδικές προκαταβ. Τραπεζ. Ελλάδ. Εναντι				
α. Μη αποδεσμευθείσ. βοήθειας	-	-	-	-
β. Συναφθειςόμενων δανείων	-	-	-	-
- Εσωτερικού	-	-	-	-
- Εξωτερικού	-	-	-	-

Πηγή: ΕΣΥΕ. 1982.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ ΑΥΤΑ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1978

Κωδ. αριθ.	Κλάδοι	Σύνολο Ελλάδος		Περιφέρεια Πρωτ.		Λοιπή Χώρα	
		Αριθμός καταστημάτων	Μέση ετήσια απασχόληση	Αριθμός καταστημάτων	Μέση ετήσια απασχόληση	Αριθμός καταστημάτων	Μέση ετήσια απασχόληση
20-39	Σύνολο	128.988	671.496	47.332	281.821	81.656	389.675
20	Ειδών διατροφής	19.311	94.324	3.474	22.418	15.837	71.906
21	Ποτών	1.903	12.722	163	4.652	1.740	8.070
22	Καπνού	131	9.771	20	2.717	111	7.054
23	Υφαντικών	5.049	78.377	2.252	33.019	2.797	45.358
24	Ειδών ενδυμασίας-υπόδησης	21.926	87.284	9.515	41.538	12.411	45.746
25	Ξύλου και φελλού	12.365	33.009	3.366	9.082	8.999	23.927
26	Επίπλων	10.778	31.263	4.986	14.789	5.792	16.474
27	Χάρτου	444	11.023	321	5.804	123	5.219
28	Εκτυπώσεων και εκδόσεων	2.848	17.285	1.939	13.721	909	3.564
29	Δέρματος	3.770	15.548	737	3.448	3.033	12.100
30	Ελαστικού και πλαστ. Ειδών	2.184	19.480	1.187	11.504	997	7.976
31	Χημικών προϊόντων	1.095	26.009	575	14.984	520	11.025
32	Παραγωγ. πετρελ. άνθρακ.	123	4.745	53	809	70	3.936
33	Προϊόντ. εκ μη μεταλ. ορυκτ.	5.280	39.517	1.846	10.843	3.434	28.674
34	Βασικών μεταλλουργικών	59	9.816	28	1.174	31	8.642
35	Προϊόντων εκ μετάλλου	14.685	54.317	4.506	23.461	10.179	30.856
36	Μηχανών, συσκευ. πλην ηλεκτρ.	4.465	22.323	1.612	9.022	2.853	13.301
37	Ηλεκτρικών ειδών	5.308	30.401	2.829	17.049	2.478	13.352
38	Μεταφορικών μέσων	13.365	63.004	5.567	34.596	7.798	24.408
39	Λοιπών ειδών	3.899	11.279	2.356	7.190	1.543	4.089

– Στην έννοια κατάσταση περιλαμβάνονται και οι ανεξάρτητες βοηθητικές μονάδες της παραγωγής, ως γραφεία, αποθήκες κ.λ.

– Η διαφορά μεταξύ αθροίσματος και επί μέρους ποσών οφείλεται στη στρογγυλοποίησή τους.

Πηγή: ΕΣΥΕ, 1982.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Α/Α	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	1975		ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥ. (ΣΕ 000 ΔΡΧ. ΤΙΜΕΣ 1980)	1980		ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥ. (ΣΕ 000 ΔΡΧ. ΤΙΜΕΣ 1980)	1981		ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥ. (ΣΕ 000 ΔΡΧ. ΤΙΜΕΣ 1981)
		ΛΕΙΤΟΥΡ. ΜΟΝΑΔ.	ΑΠΑΣΧ.		ΛΕΙΤΟΥΡΓ. ΜΟΝΑΔ.	ΑΠΑΣΧ.		ΛΕΙΤΟΥΡΓ. ΜΟΝΑΔ.	ΑΠΑΣΧ.	
1	Θεσσαλονίκης	20	3.540	4.715.000	78	5.031	5.656.000	80	5.063	7.316.000
2	Βόλου	10	450	752.000	37	2.913	4.122.000	40	3.152	4.519.000
3	Ηρακλείου Κρ.	5	210	185.000	28	525	1.140.000	38	737	1.547.000
4	Πατρών	—	—	—	—	—	—	4	481	2.563.000
5	Κομοτηνής	—	—	—	6	382	1.081.000	13	648	1.250.000
6	Καβάλας	—	—	—	1	14	24.500	2	30	72.500
7	Δράμας	—	—	—	12	874	347.000	13	881	347.000
8	Σερρών	—	—	—	—	—	—	1	130	91.000
9	Πρεβέζης	—	—	—	1	1	—	1	330	3.500.000
Σύνολο		35	4.200	5.652.000	163	9.740	12.370.500	192	11.452	21.205.500

Πηγή: ΕΤΒΑ, 1982.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

– Εισαγωγή

Κεφάλαιο Α' ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

1. Τα πρώτα νομοθετήματα
2. Οι αναπτυξιακοί νόμοι, 1952-1983
  - A. Υπό το καθεστώς του Συντάγματος του έτους 1952
  - B. Υπό το καθεστώς του Συντάγματος του έτους 1968/1973
  - Γ. Υπό το καθεστώς του Συντάγματος του έτους 1952.
  - Δ. Υπό το καθεστώς του Συντάγματος του έτους 1975
3. Οι ειδικότερες ρυθμίσεις για τις ιδιωτικές επενδύσεις των κατ' εξοχήν αναπτυξιακών νόμων
  - I. Α.Ν. 147/1967
  - II. Ν.Δ. 1312/1972
  - III. Ν.Δ. 331/1974
  - IV. Ν. 289/1976
  - V. Ν. 849/1978
  - VI. Ν. 1116/1981
  - VII. Ν. 1262/1982 και Ν 1360/1983
  - VIII. Προκαταρτικά Πενταετούς Προγράμματος Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης 1983-1987
  - IX. Μετά την ένταξη στην Ε.Ο.Κ.

Κεφάλαιο Β'

ΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- I. Ιδιωτικές επενδύσεις που εγκρίθηκαν, πραγματοποιήθηκαν ή πραγματοποιούνται βάσει των κυριωτέρων αναπτυξιακών νόμων
  1. Ν.Δ. 2687/1953: A. Σύνολα. B. Κατά Χώρα προέλευσης, (1953-1983). Γ. Κατ' έτος: εισροή-εκροή (1970-1982). Δ. Κατά τομείς/κλάδους δραστηριοτήτων (οι πέντε κυριώτεροι) και κατά Χώρα προέλευσης (1953-1983). E. Χωροταξική κατανομή
  2. Α.Ν. 147/1967: α. Σύνολα. β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων. γ. Χωροταξική κατανομή τους

3. Ν.Δ. 1312/1972: α. Σύνολα. β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων. γ. Χωροταξική κατανομή τους

4. Ν.Δ. 331/1974: α. Σύνολα. β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων. γ. Χωροταξική κατανομή τους

5. Ν. 289/1976: α. Σύνολα. β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων. γ. Χωροταξική κατανομή τους

6. Ν. 849/1978: α. Σύνολα. β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων. γ. Χωροταξική κατανομή τους

7. Ν. 1116/1981: α. Σύνολα. β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων. γ.α. Εγκριθέντα κεφάλαια, επιχορήγηση από της ισχύος του Ν. μέχρι 31/12/1982. γ. β. Χωροταξική κατανομή τους

8. Ν. 1262/1982. α. Σύνολα. β. Κατά κλάδους δραστηριοτήτων. γ.α. Εγκριθέντα κεφάλαια, επιχορήγηση, θέσεις προσωπικού, από της ισχύος του Ν. μέχρι 31/12/1982. γ.β. Εγκριθέντα κεφάλαια, επιχορήγηση, θέσεις προσωπικού, από 1/1/1983 μέχρι 31/12/1983

9. Χωροταξική κατανομή των ιδιωτικών επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν με βάση τους κυριώτερους αναπτυξιακούς νόμους (1967-1982)

II. Διαπιστώσεις για τη μέχρι σήμερα πορεία των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ελλάδα

A. Επί μέρους διαπιστώσεις

1. Ν.Δ. 2687/1953

2. Α.Ν. 147/1967

3. Ν.Δ. 1312/1972

4. Ν.Δ. 331/1974

5. Ν. 289/1976

6. Ν. 849/1978

7. Ν. 1116/1981

8. Ν. 1262/1982

B. Γενικές διαπιστώσεις

— Επίλογος

— Πίνακες

— Περιεχόμενα